

čtvrtletník / zima 2017-2018

od Stožce po Rožmberk

LIPENSKO

tipy na výlety
novinky
historie
příroda
lidé

Jihočeský kraj

HOTEL RESORT RELAX

tam, kde Lipno
je nejširší

Dolní Vltavice

Nové Wellness & Spa

MODERNÍ WELLNESS & SPA NA PLOŠE 680 M²
NEJKRÁSNEJŠÍ 3D AUTODRÁHA V ČR
LYŽOVÁNÍ – LIPNO, HOCHFICHT, SCHÖNEBEN

& JEDINEČNÝ
VÝHLED NA JEZERO

www.hotelresortrelax.cz

Vážení přátelé Lipenska!

Biatlonová a lyžařská sezóna v olympijském roce začala. To také znamená, že je tomu již více než rok, kdy Turistický spolek Lipenska vydává čtvrtletník Lipensko, který slouží všem v regionu od Stožce po Rožmberk. Na počátku jsme vůbec netušili, kolik čtenářů oslovíme a jak bude časopis přijat. Chtěli jsme čtivou a fotografiemi lákavou prezentaci celého regionu v atraktivním formátu na kvalitním papíře. Chtěli jsme obsahem zasáhnout místní obyvatele i turisty, i když mířit na dva různé terče není zrovna lehká disciplína. První číslo jsme jako prodejné vydali v počtu 1500 kusů a čekali, co to udělá. Druhé a třetí číslo vyšlo v počtu 2000 kusů, část prodejná, část k rozdávání zdarma. Léto, podzim a nyní zima vychází v počtu 4000 ks a rozdává se výhradně zdarma jako propagace regionu. Díky investičním finančním prostředkům členů Turistického spolku Lipenska dnes můžeme říci, že jako časopis rosteme a v růstu nám pomáhá i dotační podpora z Jihočeského kraje. Vyšší počty výtisků dávají lepší možnosti inzerentům oslovit více čtenářů, více fanoušků, více klientů. Například Hotel Resort Relax v Dolní Vltavici a hotel Maxant ve Frymburku tohle tajemství již objevili, a tak v oblíbeném časopise Lipensko pravidelně inzerují. Jejich hosté se vracejí a těší se, že na pokoji zase najdou oblíbený magazín, který jim ještě více přiblíží region, ve kterém opakovaně tráví dovolenou. Investice se pomalu vracejí, kola se roztáčejí a kouzlo časopisu pomalu objevují další naši prozíraví partneři. Chceme dál cestu časopisu rozvíjet. Zatím nevíme kam a kudy se dostaneme, ale pro rok 2018 mohu slíbit, že náklad čtvrtletníku udržíme nejméně na 4000 kusech pro příští jaro, léto, podzim i zimu, protože v rozpočtu na to máme již připraveny prostředky. A pokud se k nám s pochopením přidá ještě pár partnerských inzerentů a nadšených podporovatelů, může to být ještě lepší a Lipensko se může pravidelně dostávat do ještě více rodin a domácností.

Že region Lipenska žije, že se zde neustále něco zajímavého děje a že se tedy návštěvníkům vyplácí se sem vracet a trávit zde své dovolené, je zřejmé i ze stránek tohoto zimního vydání. Ohlížíme se za nultým ročníkem balonové fiesty a vyhlížíme do ročníku prvního, kterým bychom rádi překonali národní rekord v počtu najednou startujících balónů. Ohlížíme se za jízdou autoveteránů South Bohemia Classic, za Gigathlonem a za extrémním závodem kanoistů na divoké vodě řeky Vltavy. Přinášíme vám novinky ze Ski areálu v Lipně nad Vltavou, zveeme na ledovou magistrálu, která byla minulou zimu zvláště úspěšná i na v Evropě ojedinělý závod Ice Marathon. Lákáme vás na překrásný zimní výlet po nejvyšší šumavské hřebenovce a představujeme vám novou knihu Šumava krajina pod sněhem. Celý rok jsme se těšili na spuštění nového turistického portálu www.lipensko.cz a jsme nadšeni, že je již v provozu a že vám jej ve stručnosti můžeme představit i na našich stránkách. Je to další milník regionu a Turistického spolku Lipenska v komunikaci s návštěvníky naší oblasti.

Zimní číslo vychází v době Vánoc a Nového roku, vychází do zimy, která je olympijská. Proto mi dovozte, abych popřál vše dobré nejenom našim olympionikům, kteří nás v únoru budou reprezentovat v jihokorejském Pchjongčchangu, ale zvláště vám, naši milí čtenáři. Přeji vám všechno dobré, pevné zdraví, plno pohody osobní, rodinné i ve vašem širokém okolí a v roce 2018 co nejvíce tref do černého. Věřím, že k vaší pohodě bude přispívat i časopis Lipensko. Moc děkujeme za vaši přízeň a v roce 2018 se budeme těšit na vaše ohlasy, vaše fotografie, tipy na výlety, příběhy a zážitky.

Za celou redakci
a Turistický spolek Lipenska
Jiří Mánek

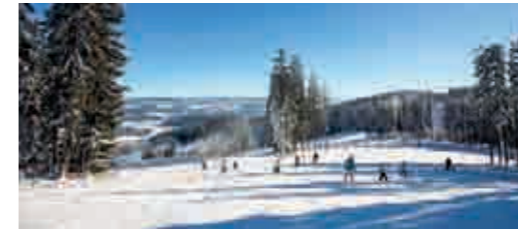
SVĚTOVÉ CELEBRITY INSTAGRAMU FOTILY LIPENSKO

ČTĚTE NA STRANĚ 48

OBSAH

08

RODINNÝ
SKIAREÁL LIPNO:
JE TĚŽKÉ ZŮSTAT
DOMA A NEPŘIJET

26

JE LIBO BRUSLE, LYŽE,
SNOWBOARD NEBO
NĚCO NEVŠEDNÍHO?

34

BALONOVÉ LÉTÁNÍ
ZAKONČILO
LETNÍ SEZONU
NA LIPENSKU

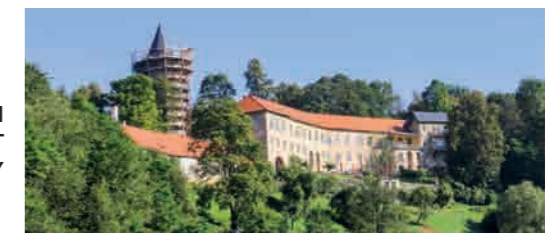
66

ŠUMĚNÍ VODOPÁDŮ
SV. WOLFGANGA
SI MŮŽETE UŽÍT I V ZIMĚ

88

DOBROVOLNÍCI
BUDOU BĚHEM POMÁHAT
PŘI OPRAVĚ JAKOBIŇKY

LIPENSKO

Čtvrtletník, lifestyleový turistický magazín z oblasti Lipenska, od Stožce po Rožmberk / Editor: Jiří Mánek / Šéfredaktor: Pavel Pechoušek / Korektury: Jiří Horák / Redakční rada: Adéla Černá (Černá v Pošumaví), Hynek Hladík (Prachovice), Šárka Stozzková (TSL), Jiří Mánek (TSL), Antonín Mrázek (Rožmberk), Petr Studnička (Praž), Jan Straka (Vyšší Brod), Marie Šotolová (Boletice, z.s.), Tereza Wilzingová (Frymburk) / Design a DTP zpracování: David Plouhar, MONELLO design atelier / Barevné korekce a retuš: Jiří Kořan / Inzerce: Jiří Mánek, tel.: +420 731 530 475, jiri.manek@tslipenska.cz / Objednávky: Šárka Stozzková, tel.: +420 725 372 630, e-mail: sarka.stozkova@tslipenska.cz / Vydavatel a adresa redakce: Turistický spolek Lipenska, IČ: 05044791, Loučovice 51, 382 76 Loučovice, e-mail pro korespondenci: jiri.manek@tslipenska.cz, www.tslipenska.cz / Tisk: HEAT-TECH s.r.o. / Číslo vychází 20. 12. 2017, zima 2017, ročník 2 / Evidenční číslo: MK ČR E 22644 / ISSN: 2533-4514 / Přetisk a jakékoli šíření povoleno pouze se souhlasem vydavatele.

LIPENSKO MÁ NOVÝ TURISTICKÝ WEB

TEXT A FOTO JIŘÍ MÁNEK

Turistický spolek Lipenska, který druhým rokem pracuje na systematickém rozvoji turistické destinace Lipensko sahající od Stožce po Rožmberk, přichází na zimu s novinkou. Je jí zcela nový turistický portál s velmi atraktivní internetovou adresou www.lipensko.cz.

Region od Stožce po Rožmberk nad Vltavou je charakteristický svoji ohromnou rozmanitostí. Divokou přírodu Národního parku Šumava s rašelišti a majestátnými pralesy, nejvyššími hřebeny Šumavy od Třístoličníku po Smrčinu i ledovcovým jezerem. V regionu je nekonečné množství sportovního vyžití jak pro profesionály, tak pro amatérské cyklisty, in-linové bruslaře, lyžaře, běžce i pěší turisty. Bonusem jsou četná místa s úžasnými výhledy do českého vnitrozemí, ale i směrem do Rakouska, kde se na obzoru tyčí majestátné Alpy. Regionu nechybí ani historie a kultura. Máme unikátní Schwarzenberský plavební kanál, historii Pašijového divadla v Hořicích na Šumavě, nejvýše položený český hrad Vítkův hrádek, unikátní cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě i hrad Rožmberk

WWW.LIPENSKO.CZ

nad řekou Vltavou. K tomu nejmodernější atrakce pro náročné turisty v Lipně nad Vltavou, jako jsou bobové dráhy, Stezka korunami stromů, Království lesa, SKI areál, unikátní minigolfové hřiště, nebo zábavní park Médí Kubíka ve Frymburku. No a samozřejmě region nabízí bohaté vyžití na řece Vltavě a zejména na Lipně – jihočeském moři.

To vše a ještě mnohem víc, nyní najdete na jednom společném místě, na webu www.lipensko.cz. Na webu jsou tipy na výlety s krásnými fotografiemi, zároveň jsou zde prezentovány chystané a právě probíhající akce z celého regionu od Stožce po Rožmberk a v neposlední řadě možnosti a místa, kde si odpočinout. Proto je zde možné najít kontakty na hotely, penziony i kempy, na restaurace a wellness centra. Nový turistický portál graficky navazuje na oblíbený časopis Lipensko a další tiskoviny, které vydává Turistický spolek Lipenska (TSL). Atraktivní doménu lipensko.cz věnoval Svazek lipenských obcí. Web byl vystavěn za 250.000,- Kč, které investovali členové Turistického spolku Lipenska. Dotací pomohl i Jihočeský kraj. Web vyrobila firma NetMagnet z Českého Krumlova.

„Když jsme se o záměru dozvěděli, okamžitě jsme si ve firmě řekli, že do toho musíme jít. Výbě-

rové řízení nebylo vůbec jednoduché, ale podařilo se nám nakonec těsně zvítězit. Nad strukturou a funkcionalitou webu jsme strávili se zadavatelem několik celých dní a nocí. Grafický design, kódování a programování si vyžádali ještě více úsilí. Zvažovali jsme desítky možností, naráželi na překážky, se kterými jsme se museli vypořádat a navrhovali i různá vylepšení, která v zadání nezazněla. Nyní se vše se načítá s rychlostí blesku, akce na Lipensku se polo-automaticky stahují z veřejně dostupných zdrojů a naplánovaný výlet si uživatel může přehledně vytisknout nebo poslat na e-mail. Web www.lipensko.cz je podle mého mínění jeden z nejlepších destinačních portálů v ČR,“ hodnotí průběh tvorby webu i jeho výsledek Tomáš Kouba spolujednatel tvůrčí firmy Net Magnet s.r.o.

„Chtěli jsme vytvořit platformu a informační místo, kde se lidé budou moci seznámit s komplexní nabídkou celého regionu od Stožce po Rožmberk. Inspirace pro sestavení webu a design jsme hledali v nejlepších turistických destinacích po celé Evropě. S výsledkem jsme spokojeni a nyní musíme web ve spolupráci s celým regionem pořádně naplnit informacemi. Pro příští rok chystáme také jeho překlad do řady světových jazyků,“ uzavřel Jiří Mánek, předseda TSL.

Turistický spolek Lipenska sdružuje lipenské obce, podnikatele a neziskové organizace. Cílem spolku je propagovat turistický region od Stožce po Rožmberk nad Vltavou a vytvářet podmínky pro spolupráci regionu. Spolek funguje primárně na základě členských poplatků z řad podnikatelů, sekundárně připravuje dílčí projekty, na které získává další prostředky. Na každou korunu, kterou do spolku vložili jeho členové z řad podnikatelů, zatím vygeneroval spolek další dvě koruny. Za rok a půl činnosti tak investoval Turistický spolek Lipenska do marketingu oblasti od Stožce po Rožmberk přes tři miliony korun a do příštích let chce svoji práci nejméně zdvojnásobit. Spolek je otevřený všem kdo se chce podílet na rozvoji krásné oblasti Lipenska.

RODINNÝ SKIAREÁL LIPNO: JE TĚŽKÉ ZŮSTAT DOMA A NEPŘIJET

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO SKIAREÁL LIPNO

**Kam letos vyrazit na jedinečnou zimní dovolenou za sněhem a novými zážitky?
Při poradě v rodinném kruhu vám následující řádky určitě poslouží jako ideální nápověda.**

„Pokud máte rodinu s dětmi a rád lyžujete na úplně pohodovém kopci, neměli byste váhat. Zaručujeme, že do tří dnů vaše děti naučíme lyžovat. Máme k dispozici ideální zázemí pro kompletní rodinu, veškeré podmínky, aby se u nás každý host cítil v klidu a dny strávené u nás si perfektně užil,“ uvádí ředitel Skiareálu Lipno Petr Dušek.

Pro koho primárně je určen váš lyžařský areál?

Samozřejmě, že u nás rádi vítáme klientelu veškerého věkového spektra, nicméně zcela ideální pod-

mínky tu najdou rodiče s dětmi. Dáváme velký důraz na bezpečnost našich hostů, sjezdovky jsou velice široké, žádný krpál, ze kterého by mohl být někdo nervózní. Naši hosté obvykle nejsou ti, kteří sčítají kilometry, ale ti co chtějí relaxovat a každý den si pořádně užít.

Co vaše lyžařská škola?

V sezoně je tu k dispozici až přes sto instruktorů. Jsme naprosto profesionální škola ve všech směrech. Máme jasně stanovený režim a řád, aby vše fungovalo na sto procent. Školíme si vlastní instruk-

Letošní novinky

- delší skikrosová trať
- nově měřená slalomová trať pro veřejnost
- větší snowpark
- zimní příměstské tábory
- nové slevy na skipasy

tory, sami si je přezkušujeme, máme veškeré certifikace. Klienty dělíme do skupin podle jejich potřeb a uvážení, nabízíme dokonce výuku pro celou rodinu.

Dáváte rodičům záruku?

Rodičům zaručíme, že jejich děti se do tří dnů naučí lyžovat, dostanou se na svah a jezdí sami, brzdí, dělají oblouky. Výuku koncipujeme jako hru. Vše začíná od prvních krůčků v dětském výukovém hřišti Foxpark. Přiučí se tu i sjezdaři nebo snowboardisté, kteří o sobě tvrdí, že vše umí dokonale. Lyžařská škola je naše chloubka. Využívají ji i návštěvníci z

Rakouska, Holandska a dalších zemí. Z legrace říkáme, že všechny holandské děti se naučily lyžovat u nás na Lipně. Všechny asi ne, ale mezi Holanďany jsme velice oblíbení.

Co vaše skikrosová trať?

Ano, to je naše ozdoba. Vybuďovali jsme ji v loňském roce, osvědčila se náramně. Reakce byly opravdu nadšené. Logicky jsme se pustili do jejího prodloužení, nyní má dvanáct set metrů. Opět zaručujeme maximální profesionalitu. Trať stavěli lidé, kteří stojí za úspěchy naší reprezentantky, olympijské

vítězky Evy Samkové. Ta u nás měla poté i snowboardový kemp, konal se tu Český pohár ve snowboardcrossu. Úspěch mezi závodníky i návštěvníky to mělo až nečekaný. Spouštíme rovněž nový měřený slalom pro veřejnost a rozšířili jsme snowpark, aby bylo více prostoru pro začínající jezdce.

Vše vyhlíží naprosto precizně, jak je to s cenami za permanentky?

Velikostně se řadíme mezi tři největší centra v zemi, máme okolo dvanácti kilometrů sjezdovek. Cena odpovídá službám, které nabízíme. Naše středisko je cenově srovnatelné se středními a největšími českými areály. Zázemí, které poskytujeme zdarma, odpovídá ceně skipasu. Zdarma je u nás navíc parkoviště, také dětské výukové hřiště, kam může přijít rodič s dítětem, aniž by musel kupovat skipas. Máme tři čtyřsedačkové lanovky, zajišťující pro všechny lyžaře komfort a bezpečí. Samozřejmě jsou animační programy.

Jak je to s cestováním na Lipno?

Vzhledem k oblíbenosti se každoročně zlepšují i podmínky pro cestování až ke sjezdovkám. Autem je to například z Českých Budějovic jen hodina cesty a lyžaři, kteří pojedou autobusy Regio Jet, nebo vlaky Českých drah Yetti, mají slevu na denní skipas třicet procent. Chystáme i celou řadu výhodných akcí, například 3 + 1 skipas zdarma na večerní lyžování. To je ideální nabídka pro čtyřčlennou rodinu nebo čtyři kamarády.

Novinkou jsou i příměstské tábory

Děti ve věku od sedmi do 15 let se mohou vyřadit na zimních příměstských táborech, které se budou konat čtyři lednové soboty a o jarních prázdninách od 12. do 16. března. Tyto kurzy zahrnují dopravu z Českých Budějovic a z Českého Krumlova, výuku lyžování, celodenní péči instruktorů, doplňkové aktivity a občerstvení. Rodiče si tak v klidu odpočinou, zatímco děti budou bezpečně sportovat.

Skiareál Lipno se neustále rozrůstá. Na svahu jsou vidět investice za miliony korun.

Samozřejmě. Ale bez toho to nejde. Většinu peněz investujeme zpět. Velká část putuje například do zařízení, která nejsou na první pohled vidět. Asi ne všichni lidé tuší nebo vědí, že pod zemí jsou zakopány kilometry kabeláže a trubky od zasněžovacího systému, které téměř každý rok modernizujeme. K tomu investice do nových roleb. Neustále se rozvíjíme. Celkově je Lipno na obrovském vzestupu, každý dnes zná Stezku korunami stromů, otevřenou 364 dnů v roce. A my ve Ski areálu jsme rádi, že k rozmachu Lipna přispíváme vydatnou měrou. Na stezku se dá vyjít i v zimě a rovnou z lyží, kdy si naši hosté mohou odložit vybavení ve Skidepotu a zapůjčit outdoorovou obuv a vyrazit na stezku třeba v rámci polední pauzy.

Roľbou prý bude jezdit i bývalý reprezentant ve veslování a stříbrný olympionik Václav Chalupa

Je to taková zajímavost. Vašek Chalupa na Lipně nedávno založil veslařský oddíl, během zimy voda na přehradě většinou zamrzne, tak se s námi pustil do roľbování. Je to pro něj zpestření a hrozně ho to baví. Kdo ví, třeba pro naše hosty podnikneme vyjížďku na roľbě s Václavem Chalupou. Lipno je zkrátka logisticky a co do služeb velice dobře zabezpečeným místem. A dobrá rada na závěr – určitě si nezapomeňte na Lipno card, každý s ním získá řadu výhod. Více informací na www.lipno.info a na facebookových stránkách.

Skischool Lipno

Kromě klasické jízdy se každý může naučit i základy freestyly a během vícedenních lekcí absolvují děti lyžařský závod o věcné ceny. Lipenská lyžařská škola patří k tuzemské špičce a má mnohaleté zkušenosti s metodikou výuky těch nejmenších lyžařů. První obloučky s instruktory zde zažívají děti již od 3 let. Učí se formou hry v dětském hřišti Fox park, kde je baví a motivuje oblíbený maskot lišák Fox. Unikátní je také samostatná sjezdovka pouze pro klienty lyžařské školy, kde mají potřebný prostor a bezpečné zázemí pro zdokonalování techniky.

Skiareál Lipno

- Lyžování na 11,8 km sjezdovek.
- Tři pohodlné čtyřsedačkové lanovky a čtyři pojízdné koberce v dětských parcích.
- Vylepšený a rozšířený snowpark dle náročnosti od úplných začátečníků po pokročilé jezdce.
- Zábavná skicrossová trať – samostatná, zvláště oddělená část sjezdovky dlouhá 1 200 m. Je vhodná pro malé i velké lyžaře nebo snowboardisty.
- Měřený slalom pro děti i dospělé s duší závodníka.
- Výukové hřiště Fox park se třemi pojízdnými koberci, kam máte vstup zdarma.
- Parkování zdarma – přímo u pokladen a nástupní stanice lanovky Lipno Express.
- Každodenní animační programy s lišákem Foxem, maskotem areálu.
- Večerní lyžování na nejdelší sjezdovce areálu – 18:00–21:00.
- Večerní bobování ve Fox parku – 18:00–21:00.
- Komplexní služby na jednom místě – půjčovna INTERSPORT Rent, lyžařská škola Skischool Lipno, obchod INTERSPORT, skiservis, úschovna Skidepot, restaurace na svahu i pod ním.
- Skibus po Lipensku zdarma.

LIPNO ICE MARATHON 2018

TEXT ADÉLA ČERNÁ FOTO MARTINA BARNETOVÁ

Někteří maratonští běžci mají stále chuť zkusit něco nového, neotřelého nebo takového, co posune jejich hranice ještě dál za běžný běžecký maraton. Nevšední, adrenalinový, náročný, zkrátka extrémní je i Lipno Ice Marathon, jenž se 10. února 2018 poběží oficiálně již potřetí. Ne nadarmo se o něm říká, že jde o závod pro ty, kteří chtějí prověřit sebe sama.

Jihočeské moře – tak bývá také nazývána přehradní nádrž Lipno, největší vodní plocha v Čechách. Přesto, že se nachází v jižním cípu České republiky, nadmořská výška koruny hráze tohoto vodního díla se nachází v 729 metrech nad mořem. Ráz počasí je zde již veskrze horský, a tedy obzvláště v zimě se tu můžete dočkat i extrémně nízkých teplot dosahujících až 25° C pod bodem mrazu. Nežřídko klesá rtuť teploměru i níže. To už je zima, která doopravdy štípe! Dovedli jste si někdy představit, že byste v takových podmínkách běželi maraton? Přidejte si ještě ledový podklad, sníh, vodní kapsy, pukliny, ledové kry a často i mlhy. Takový je totiž Lipno Ice Marathon, extrémní závod pro ty, kteří chtějí prověřit sebe sama v těch nejtěžších podmínkách.

Běh i Freestyle

Lipno Ice Marathon není ledajaký závod. Běžci nebo freestyleři jej musí absolvovat celý po ledě. Koná se totiž na zamrzlé ploše Lipna. Jeho start a cíl se nachází v kempu Jestřábí v Černé v Pošumaví a očka maratonu je nedaleko hráze v Lipně nad Vltavou.

Lipenská mlha prověří i nejtvrzelejší sportovce

Led, sníh, ledové kapsy plné mrazivé vody, ledové kry, nerovný a někdy i nestabilní ledový povrch, pukliny a mnoho dalších úskalí však nejsou to jediné, co Lipno Ice Marathon činí extrémním závodem. Vysokou vlhkost vzduchu doprovází pověstná lipenská bílá tma, jež otestuje i nejtvrzelejšího sportovního nadšence. V ní zmizí i ty nejbližší orientační body, sportovci se pohybují jakoby v mléce, snadno se pak dostaví pochybnosti, zda běží správným směrem. Ne nadarmo byla tedy mlha jedním z faktorů, který prověřil výdrž závodníků druhého ročníku v roce 2017. Ti, kteří dokončovali závod těsně před časovým limitem, si tak sáhli nejen na dno svých sil fyzických, ale i psychických.

To ale zdaleka není vše. Chcete-li být opravdovým ledovým maratoncem, máte možnost v rámci startovního přenocovat ve vlastním stanu v kempu v místě startu. Máte tak příležitost dokázat, že si poradíte i s nejtvrzí šumavskou zimou a překonáte nejen únavu, chlad, ale i fyzicky náročnou trať na ledě čítající 42,195 km.

Jen vítězové

Ročník 2017 se povedl, přišla zima jako z obrázků Josefa Lady. V den startu bylo krásně bílo a chvíli po startovním výstřelu se začala nad ledové moře snášet typická lipenská mlha. Závodníci před sebou měli nelehký úkol překonat trať maratonu, případně půlmaratonu a doslova přežít velmi náročný povrch. Přesto si s touto všichni poradili naprosto skvěle a v cíli nebylo poražených, ale jen vítězů.

Pokud vás lákají nevšední závody, zážitky a výzvy, pak je Lipno Ice Marathon 2018 určen právě vám. Tak neváhejte, navštivte stránky závodu, kde najdete vše, včetně dobrých rad, jak se na závod připravit, fotografie a videa z předešlých ročníků. Pokud si na celý maraton netroufáte, můžete startovat i na poloviční distanci. Pro mladé závodníky do 18 let je pak připravena 10kilometrová trať. Přijďte 10. února na jih Čech pokořit jediný a jedinečný ledový maraton v Čechách a střední Evropě. Přejďte na www.icemarathon.cz

➡ děje se

10 / 02 / 2018
od 8:00

Černá v Pošumaví

3. ročník extrémního závodu na sněhu a ledu

Lipno Ice Marathon – extrémní závod, pro ty, kteří si chtějí prověřit sami sebe v těch nejtěžších podmínkách.

Teplota vzduchu: až -20°C — Nadmořská výška: 729 m n. m. — Terén: led, sníh, nebezpečný

JESTŘÁBÍ
C&M P

ŠUMAVSKÝ
PRAMEN

www.lyze.lyze.cz

Lodenicelipno.cz

V ceně startovního:

účast v závodě, věcné ceny,
bivak v extrémních podmínkách ve vlastních stanech, školení o bezpečnosti
a po dokončení závodu nenahraditelný pocit vítězství.

LIPENSKÁ LEDOVÁ MAGISTRÁLA

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO LUDVÍK NOVOTNÝ, PENZION HERBERTOV

Velký a dlouhotrvající mráz dokáže hladinu lipenské přehrady přeměnit v nejdelší bruslařskou dráhu na světě. V roce 2009 tu naměřili dráhu dlouhou 10 923 metrů a osm metrů širokou, ta je navíc trvale udržovaná.

Psal se únor roku 2009 a Lipenská přehrada se kvůli zdejší bruslařské dráze ucházela o zápis do české knihy rekordů. Komisaři pelhřimovské agentury Dobrý den přijeli bruslařskou dráhu na Lipně přeměřit. V úterý 3. února 2009, v 15:58 hodin naměřil komisař pomocí policejního kolečka délku 10.923 metrů pravidelně udržované bruslařské dráhy. To znamenalo zápis dokonce do Guinnessovy knihy rekordů, Lipno se stalo nejdelší upravovanou dráhou

na přírodním ledě na světě, až na druhém místě je od té doby kanadská dráha v Ottawě (7,8 km).

Ledová magistrála propojuje obce Frymburk, Přední Výtoň a Lipno nad Vltavou v šířce osmi metrů. Ve Frymburku a na Lipně je dráha upravena do oválu. O dráhu pečují dobrovolníci, odhruňují sněh a zametají led kartáčem. Snaží se pravidelně měřit sílu ledu.

Vedle nádherných přírodních scénérií je samozřejmostí i půjčovna vybavení a o víkendech také občerstvovací zástavky!

 tip na výlet

TŘÍSTOLIČNÍK – TROJMEZÍ – PLECHÝ: NEJVYŠŠÍ A NEJKRÁSNEJŠÍ HŘEBENOVKA LIPENSKA

TEXT JIŘÍ MÁNEK FOTO FRANTIŠEK JANOUT

Hřebeny a horské vrcholky na Lipensku jsou zasypané sněhem. Pro ty, kteří mají rádi dobrodružství s trochou adrenalinu, nezapomenutelné výhledy na Alpy a dechberoucí zimní scenérie se zasněženými a namrzlými stromy, modelovanými větrem do bizarních tvarů, se otevírá možnost jedinečného výletu. Jedná se o trasu po nejvyšším hřebenu Šumavy a Lipenska, která turisty provede po hranicích třech států na nejvyšší horu Šumavy. Bez sněžnic, běžek, nebo skialpinistických lyží to ale nepůjde. Odměnou za nabízený desetikilometrový výlet vám bude vyhřátá útulná hospůdka s bavorskými krajovými specialitami na vrcholu Třístoličnicku.

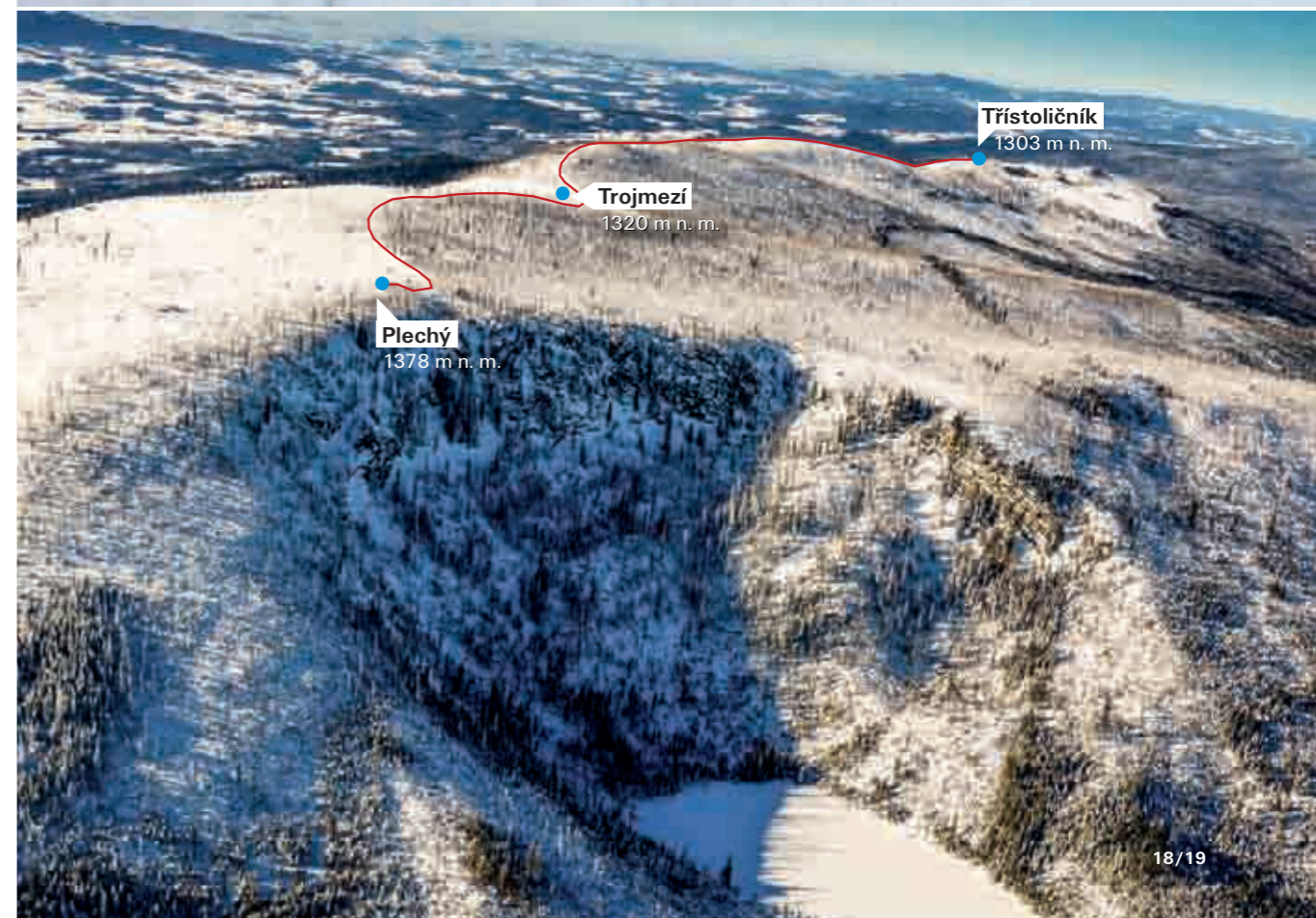
Hřebeny nad pravým břehem Lipna dosahují výšek nad 1 300 metrů a díky své poloze jsou většinu zimy bohatě zasypané sněhem. Fascinující až kýčovitě scenérie zimní vrcholové krajiny s četnými balvany, sněhem obalenými stromy a větrem bičovanými otevřenými pláněmi můžete zažít zvláště za jasného počasí. Idylu horského hřebenu pak dotvářejí výhledy směrem na jih, kde se na obzoru tyčí vrcholky majestátných Alp, severním směrem pak máte před sebou jako na dlani komplex Boubína s Bobíkem.

Přítom výlet po nejvyšším hřebenu Šumavy nemusí být až tak dramaticky fyzicky náročný, jak se od břehu lipenské přehrady může zdát. Není třeba stoupat pěšky od jezera. Jako tip na výlet doporučujeme vydat se autem až na parkoviště pod vrcholem Třístoličnicku. Jet je možné přes hraniční přechod Guglwald a přes Rakousko. Například z Lipna nad Vltavou je to touto cestou na Třístoličnick 85 km. Nebo je možné vydat se přes Volary a hraniční přechod Strážný, dále přes Haidmühle a na Třístoličnick, pod kterým je velké placené parkoviště. Tato automobilová trasa je 93 km dlouhá.

Hraniční hřeben z Třístoličnicku (1 303 m), přes Trojmeznou (1 361 m), Trojmezí (1 320 m) až na Plechý (1 378 m) je dlouhý 5 km. Doporučovaná trasa vede tam i zpátky stejnou cestou, zkrátka si užijete zimní hřebenovku hned dvakrát. Po červené turistické značce je možné jít v případě, že není sníh. Ale v zimě jsou cedule a značky zapadane sněhem. Sněhová masa na nejvyšším šumavském hřebenu kolem dvou metrů není žádnou výjimkou, ale protože cesta vede přímo po hřebeni, žádné laviny tu nehrozí. Cestu z Třístoličnicku na Plechý nelze splést ani při vysoké sněhové pokrývce, protože se jde přímo po hraničním chodníku. Na jedné straně je NP Šumava a trasu lemují suché pahýly bývalých smrkových velkánů, které padly za obětí kůrovci. Na německé a rakouské straně les chybí úplně. Buď padl za obětí vichřicím, nebo byl kvůli kůrovci vykácený.

 tip na výlet

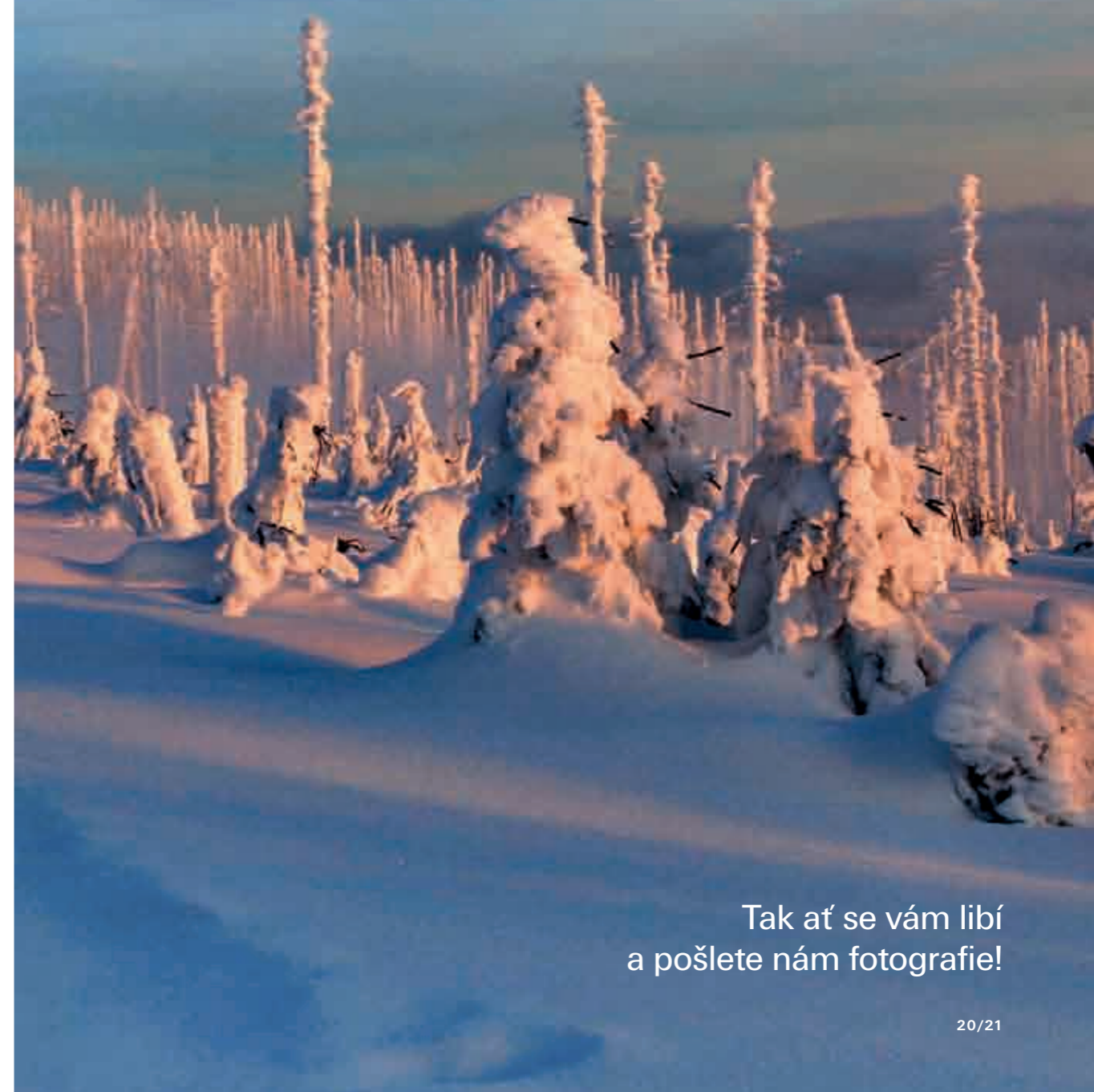

Z Třístoličníku jsou to 3 km na Trojmezí, kde se stýkají tři země – Česká republika, Rakousko a Německo. Tady se můžete vyfotografovat s trianglem hraničního sloupu. Z Trojmezí na vrchol Plechého jsou to další 2 kilometry. Na vrcholu Plechého ve výšce 1 378 metrů nad mořem je vztyčen vrcholový kříž, který spolu se skalním výchozem vytváří velice fotogenické místo. Kdyby to bylo pro zdatnější výletníky ještě málo, je možné sestoupit o kilometr dále na ohoz nad Plešným jezerem k obelisku Adalberta Stiftera.

Cestu v zimě není možné zdolat pěšky, nebo to alespoň nedoporučujeme. Je možné jít na sněžnicích, alpinistických lyžích, nebo na běžkách. Při tomhle výletu je třeba se držet státní hranice, kterou lemují z české strany suché stromy. Zabloudit

není možné. Samozřejmě je zapotřebí se kvalitně obléci a počítat s možností rychlé změny počasí. Tady jsou turisté už na horách, na vrcholcích hřebců, kde za zimního větru není radno setrávat. To nejlepší vás ale čeká na konci výletu.

Po absolvování deseti kilometrů cestou tam a zpět si můžete dát něco teplého v restauraci na hoře s trůny tří králů, na samotném vrcholu Třístoličníku. Ten leží v Bavorsku, a tak i hospůdka je německá. Platí se eury a otevírací doba v zimě je každý den od 9:00 do 17:00. Můžete očekávat to nejlepší z echt domácí bavorské kuchyně. Suroviny jsou zde vždy čerstvé, maso a uzeniny výhradně místní provenience a k tomu lahodné bavorské kvasnicové pivečko. No, a ty bavorské koláče a výběr z mnoha druhů káv... Hmmm, to nemá chybu.

Tak ať se vám líbí
a pošlete nám fotografie!

PO LIPENSKU ZVE SEIDEL NA ŠUMAVU

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO FOTOATELIÉR SEIDEL

Příběh šumavských lyžařských legend bratřanců Paleczkových z roku 1923, ve kterém Otto Paleczek formou deníku popisuje jeden z prvních přechodů Šumavy na lyžích. To je hlavní motiv knihy z ediční řady Českokrumlovského rozvojového fondu Seidelova Šumava, která je nazvaná Šumava – krajina pod sněhem. Obsáhlá a atraktivní kniha svým formátem i obsahem navazuje na úspěšný první svazek z roku 2016 Lipno – krajina pod hladinou.

Na čtenáře čeká 260 stran a 300 často dosud nepublikovaných fotografií z let 1870–2017, například horských samot zavátých sněhem, dramatických lidských příběhů, hrůzy i radosti ze sněhu a mrazu, zimních svátků, tradic a obyčejů, k tomu je zachycena tradiční zimní výroba dřevěných předmětů, saní, lyží i umrlčích prken. Také prvních lyžařských výprav, spojených s počátky zimních sportů... Bonbónkem jsou vrcholy šumavského hraničního hřebene poprvé pokořené lyžaři.

Pro zajímavost – prvním doloženým šumavským lyžařem byl Karel Paleczek, který v roce 1890 vyrobil v Huťském Dvoře první lyže a v roce 1892 spolu s učitelem Hartwigem Hruzou podnikl první lyžařský výstup na Smrčinu. Rod hajných Paleczků byl po léta spjat se Šumavou. Celkem 22 z nich bylo hajnými ve schwarzenberských službách. Kromě toho vytvořili i pomník Adalberta Stiftera nad Plešným jezerem a podíleli se na stavbě Schwarzenberského plavebního kanálu a řadě dalších kamenických památek. Dva členové rodu pracovali v krumlovském Fotoateliéru Seidel.

Jeho provozovatelem je Českokrumlovský rozvojový fond, spol. s r. o., který je majitelem a provozovatelem Musea Fotoateliéru Seidel. Fond představuje dílo fotoateliéru prostřednictvím stálé muzejní expozice, výstav, přednášek a v neposlední řadě i vydáváním publikací prezentujících dílo fotografů Josefa a Františka Seidelových. Bohatý odkaz jejich práce čítá na 140 000 dochovaných negativů a pohlednic ze závěru 19. a první poloviny 20. století.

V knize budou velkoformátové panoramatické snímky z minulého století i precizní letecké záběry ze současnosti od fotografa Libora Sváčka. Každý ze tří autorů – Petr Hudičák, Zdena Mrázková a Jindřich Špinar – přistupuje k tématu šumavské zimy trochu jinak. Jeden je neúnavným průvodcem po krajině zapadané sněhem, druhý strážcem odkazu otce a syna Seidelových, třetí pátrá po osudech skrytých za snímky dávných Šumavanů. Společně připomínají s pomocí dobových vzpomínek, literárních textů z knihy Kohoutí kříž a hlavně s pomocí fotografií svět zapadlých vesnic a samot na svazích a vrcholech staré Šumavy.

Autoři knihy spolupracovali s památkovými institucemi, historiky, vlastivědnými pracovníky, pamětníky, sběrateli a dalšími lidmi, kteří mají vztah k historii a fotografické paměti Šumavy. Mnohé údaje a snímky jsou již známé, mnohé však jsou nečekaným objevem evokujícím pocit, že je třeba přepsat dějiny.

Šumava – krajina pod sněhem

V prodeji od 21. 11. 2017.
Doporučená maloobchodní cena 590 Kč.
Více na: www.seidel.cz

Kontaktní osoba kurátor muzea
Ing. Petr Hudičák: hudicak@seidel.cz

Svážení dřeva pod Plešným jezerem.
Foto: Josef Seidel, 1899

Chata na Třístoličníku.
Lyžařem na snímku
v popředí byl asi Josef Seidel.
Foto: neznámý autor, po roce 1914

VICHŘICE ŘÁDILA NEJEN NA VODĚ

TEXT ADÉLA ČERNÁ FOTO ARCHIV VZS ČČK PS ČESKÝ KRUMLOV, PAVEL ČERNÝ

Události z pátku 18. srpna 2017 znovu potvrdily fatální důležitost vodních záchranářů na Lipensku. Bouře přišla nečekaně rychle a udeřila až s překvapivou, ničivou silou. Bez proudu bylo několik osad ještě dva dny poté. Následky bouře se likvidovaly až měsíc, některé dodnes.

V pátek zhruba 30 minut před půlnocí udeřila vichřice svou ničivou silou doslova z minuty na minutu v plné síle, aniž by jí předcházely typické varovné jevy. Do úzkých se dostala spousta lidí nejen na vodě, ale i u vody. V ohrožení života byli takřka všichni, kdo se v tu chvíli nacházeli venku kdekoli v místě, kde vichřice řádila.

Vytrhávala i stokilová betonová závaží...

Poškodila velké množství plachetnic, které vytrhala z jejich kotvišť, zpřelámala stěžně, zničila plachty a celkově likvidovala lodní takeláž bez rozdílu velikosti plavidla. (Takeláž je celkové oplachtění lodi – pozn. autora)

Síla vichřice vytrhávala stokilová betonová závaží a ani šrouby zavrtané do země v půlmetrové hloubce neodolaly její ničivé síle. Některé lodě a katamarány se tak doslova vznesly a létaly vzduchem. Došlo nejen k poškození plavidel samotných, ale i objektů kolem. V kempu Jestřábí padl vichřicí za oběť mimo jiné i jeden z nejmodernějších foilovacích „létajících“ katamaránů, kterému vanty jiné lodě prořezaly plavák. Škody na lodích vystoupaly do stovek tisíc.

Nejinak na tom byly i lodě kotvící na vodě. Spousta řádně zajištěných plachetnic skončila vy-

vržená na břehu, nezřídka byly v trupech některých z nich díry a musely být vytaženy z vody k opravě. Spousta z nich i přes to, že se nacházely ve svých kotvištích, přišla o část takeláže nebo stěžně.

Škody na břehu byly rozsáhlé: V okolních lesích jsou polomy a vývraty, které nepamatují ani starousedlíci. Stromy padaly k zemi vysloveně jako párátko. Ve velkém ohrožení života byla i spousta lidí kempujících podél Lipna. S ulehčením lze konstatovat, že přesto, jak vypadaly všechny stany den po bouři, nikomu se nic nestalo. V kempu Jestřábí dokonce musela být velká část hostů evakuována pod střechem do improvizované noclehárny. Vichřice jim zlikvidovala nejen stany, ale i velkou část vybavení. Mnoho letních hostů proto muselo ukončit svou dovolenou předčasně.

Takovou smršť nepamatují za celé své působení na Lipně...

Vodní záchranáři byli v pohotovosti celou noc a následující dva dny asistovali při likvidaci škod. Členové VZS ČČK z Českého Krumlova měli naštěstí nejvíce práce především při vyprošťování nasedlých plavidel. „Díkybohu nikoho nenapadlo v té bouři vyrážet na vodu, obávám se, že by tak k hmotným škodám přibýly dozajista i ztráty na životech,“ vyjádřil se k četnosti technických zásahů Milan Bukáček, šéf českokrumlovských vodních záchranářů, kteří mají na starosti bezpečnost na vodě především v severní části lipenské přehrady. Počet provedených zásahů souvisejících přímo s vichřicí evidovali v desítkách.

„Celou sobotu a část neděle jsme pomáhali s vyprošťováním a odtahem lodí v našem sektoru. A že jich byla spousta. Takové škody si nepamatují za celé své působení na Lipně,“ konstatoval Bukáček, „bez proudu jsme byli na základně až do neděle.“ Nejinak tomu byli i ostatní obyvatelé Dolní Vltavice a dalších osad na Lipensku. Škody se dají počítat v milionech korun. Letos to nebyla první bouře, ale rozhodně byla nejsilnější. Vítr dosahoval v nárazech rychlosti až 50 m/s a na vodě se tvořily dvou až tří metrové vlny.

„Celou sobotu a část neděle jsme pomáhali s vyprošťováním a odtahem lodí v našem sektoru. A že jich byla spousta. Takové škody si nepamatují za celé své působení na Lipně,“ konstatoval Bukáček

JE LIBO BRUSLE, LYŽE, SNOWBOARD NEBO NĚCO NEVŠEDNÍHO?

TEXT ADÉLA ČERNÁ FOTO PAVLÍNA SOUKUPOVÁ

Zima na Lipensku a na Šumavě vůbec má své neatřelé kouzlo, které pochopíte pouze v okamžiku, kdy se nacházíte třeba na břehu Lipna a sledujete západ slunce nad jiskřícím sněhem. Zamrzá tu největší vodní plocha v Čechách a otevírá se jedinečná ledová dráha. Kdo však není kovaným nebo zapáleným bruslařem, může vyzkoušet i jiné sporty, které lze provozovat na zamrzlé vodní ploše.

Snowkiting – Icekiting

Že jste již někdy o kitování slyšeli? Dokonce jste měli možnost v letních měsících při své dovolené pozorovat kitory, jak brázdí vlny na Lipně? Pokud jste si mysleli, že kiting je čistě letní sport, pak se začtěte dál. Spojením síly větru, sněhu, ledu a zimy máte možnost zažít opravdu nevšední pocit z jízdy na bruslích, lyžích nebo snowboardu, kdy jediným motorem

vašeho pohybu je vítr. Je to tak, lyže nebo snowboard dnes již nemusíte vozit pouze na upravené sjezdovky, kde stojíte zdlouhavé fronty na lanovku nebo vlek. Na zamrzlém Lipně potřebujete pouze vítr, draka a obutí, které je vám nejbližší – snowboard, lyže nebo brusle. Jakmile se vám do draka opře vítr, není třeba již cokoliv popisovat, to musíte zažít sami. V okamžiku, kdy se pohybujete bez námahy sněhem

a nemusíte se vyhýbat desítkám dalších lyžařů, pocítíte sladkou chuť svobody.

Snowkiting i Icekiting si můžete vyzkoušet pod vedením zkušených instruktorů v kempu Jestřábí v Černé v Pošumaví. Nachází se zde cvičná louka pro začátky jako dělaná a hned po zvládnutí základní průpravy můžete vyrazit na led – a kde jinde než tam, kde to prostě fouká? Brázdit zamrzlou vodní plochu můžete hned v Černé v Pošumaví, a když povane ten správný vítr, třeba se podíváte i na Tajvan! (Ostrov na Lipně – pozn. red.)

Nordic skating

Jsme zpět u bruslení. Někomu se z dětství teď vybavily otřesné vzpomínky na promrzlé nohy z kožených bot nebo kanad, otláčené či odřené kotníky, nebo dokonce puchýře. Dnes je již bruslařské vybavení pohodlné a nohy máte jak v pokojíčku, nože se ale víceméně nezměnily. Pokud se toužíte alespoň přiblížit zkušeným rychlobruslařům nebo si chcete jen užít romantický výlet po velké zamrzlé vodní ploše, zkuste obout nordické brusle. Co si pod tím představit? Pokud jste alespoň někdy stáli na běžkách a máte doma i běžecké boty, pak už stačí jen místo zacvaknutí do lyží, zacvaknout boty do bruslí.

Nordické brusle mají nože dlouhé a poměrně nízké, vaše nohy jsou jen kousek nad ledem. K pohybu využíváte tradiční běžkařské hole a pohyb nohou je identický jako při bruslení právě na běžkách. Že vás to nadchlo, ale nevíte, kde brusle sehnat? Řešením je opět sportovní půjčovna v Černé v Pošumaví. Brusle si tu můžete vyzkoušet, a pokud

vás nordické bruslení uchvátí stejně jako mnoho lidí před vámi, kupte si své vlastní!

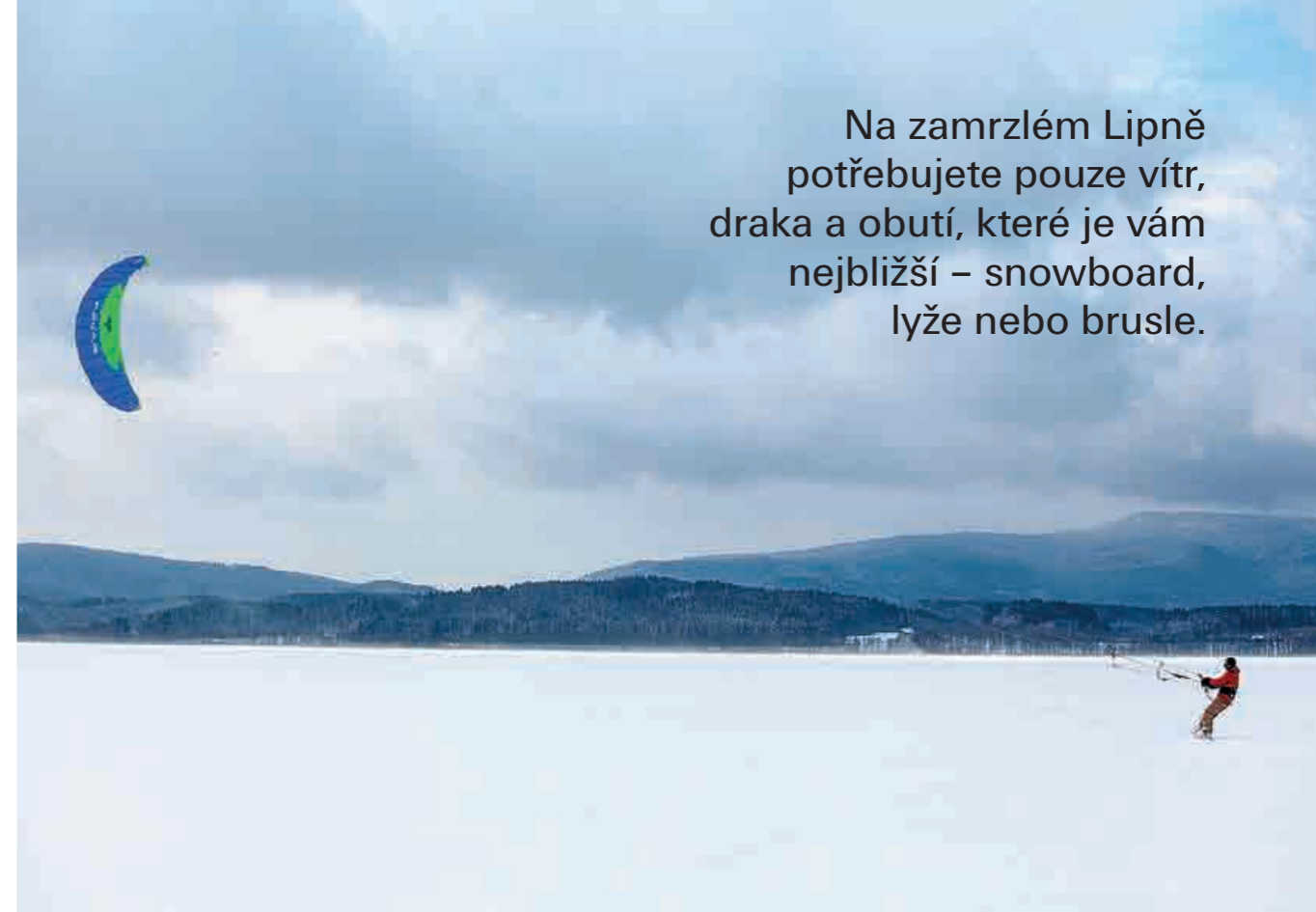
Ice Yachting

Že je možné jachtařit na jaře, v létě i na podzim, to ví snad každý, že se dá ale brázdit lipenský led s ledovou jachtou i v zimě, to už je pro spoustu lidí novinka. Ledová jachta je maličká, pro jednoho člověka. Vypadá tak trochu jako malý kokpit formule s plachtou, místo kol má však tři velké ledové nože a při dobrém větru a správném nastavení plachet dokáže uhánět po ledě až osmdesátikilometrovou rychlostí. Takový foťr už ale vyžaduje opravdu zkušeného pilota, ne nadarmo tak mají lední jachtaři ve své povinné výbavě opravdu kvalitní helmy, oblečení jsou většinou v upnutých kombinézách, které udržují tělo v teple, a opravdu tak trochu připomínají piloty Formule 1.

To vše je krásné, když se chcete na lední jachting jen dívat, ale najdou se i odvážlivci, kteří by si takový sport rádi vyzkoušeli. V půjčovně v kempu Jestřábí je k dispozici malá ledová jachta, kterou zvládne hravě ovládat i dítě nebo začátečník. Nedosahuje sice tak závratných rychlostí, jako ta profesionální, ale o požitek z rychlé jízdy rozhodně nepřijdete. Mrazivý vítr vám pokouše tváře i na této malé „lodičce“ zvané Blokart.

Máte-li rádi zimu, bruslení, lyžování, běžky nebo snowboard, užijete si krásnou dovolenou na Lipně i mimo svahy. Stačí jen mít chuť vyzkoušet něco nového a nevšedního. Odměnou vám bude jedinečný pocit svobody, který na sjezdovce zkrátka nezažijete.

Pro více informací navštivte www.lipnonaplno.cz

Na zamrzlém Lipně potřebujete pouze vítr, draka a obutí, které je vám nejbližší – snowboard, lyže nebo brusle.

STEZKA KORUNAMI STROMŮ V ZIMĚ

TEXT VOJEN SMÍŠEK FOTO LIPNO SERVIS S.R.O.

Stežka korunami stromů je otevřena 364 dní v roce. I v průběhu zimy si tak užijete překrásné výhledy, jako je ten na fotografii. Kochat se můžete pohledem na okolní krajinu, jezero i vzdálené Novohradské hory. Za jasného počasí odtud bývá vidět i panorama rakouských alp. Výstup na Stezku je zcela bezbariérový, a tak si výhledy mohou užít například i maminky s kočárky. Na Stezku se vydejte klidně rovnou ze sjezdovky. Lyže si uložíte do Skidepotu a zároveň si zde půjčíte pohodlné pohorky pro výstup. Tuto službu máte s kartou hosta Lipno.card zcela zdarma, stejně jako cestu Stezkabusem. S Lipno.card získáte také 20% zvýhodnění na vstupné.

 tip na výlet

S Lipno.card získáte
do 31. 3. 2018

na Stezce tyto výhody:

- 20% zvýhodnění na vstupné,
- Stezkabus zdarma,
- zdarma úschova lyží ve Skidepotu,
a zapůjčení obuvi pro výstup na Stezku.

Akce na Stezce

25. 12. 2017 Vánoční nadílka

1. 1. 2018 Novoroční výstup
na Stezku korunami stromů

LIPENSKÉ CYKLOBUSY SVEZLY PŘES LÉTO TĚMĚŘ 6 000 LIDÍ A PŘES TISÍC KOL

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKA

Lipenské autobusy zřizované Turistickým spolkem Lipenska svezly přes léto téměř 6 000 lidí a přes tisíc kol. Na historicky významném projektu spolupracovalo přes 60 subjektů z celého Lipenska, včetně obcí a podnikatelů.

Téměř 6 000 lidí a přes tisíc kol převezly během letošního léta na Lipně dvě nové linky cyklobusů, které zřídil Turistický spolek Lipenska. Sezóna trvala 65 dní. Provoz přišel po aktuálním vyhodnocení na necelých 500 000 korun. Vedle Jihočeského kraje přispěly i místní obce a podnikatelé. Historicky se jedná o první projekt na Lipensku, při kterém spolupracovalo tolik subjektů. Výhodou bylo, že ti, co měli Lipno.card, jezdili zadarmo. Během léta kartu využilo 630 lidí, tj. přibližně 10 % pasažérů.

Větší zájem byl o pátešní linku, která vedla z Rožmberku přes Lipno do Nové Pece až na Jelení Vrchy, druhá vozila prázdninové turisty z Horní Plané přes Lipno do Svatého Tomáše.

„Řada lidí využívala autobusy tak, že se s kolem vyvezla do kopce, třeba na Jelení Vrchy nebo do Svatého Tomáše, a potom si pohodlně sjela dolů na kole. Z Jeleních Vrchů podél Schwarzenberského kanálu a po březích Lipna přes Přední Výtoň až na hráz Lipna je to krásných 50 km, až do Rožmberka pak 70 km a trasa vede pořád z kopce,“ uvedl Jiří Mánek, předseda Turistického spolku Lipenska a iniciátor projektu.

Tento prázdninový luxus si turisté na Lipensku mohli dovolit díky sdružení prostředků a spolupráci šedesáti subjektů.

Výhodou bylo i to, že autobusy mohli využívat i místní lidé, kteří bydlí v obcích podél trasy a jezdili tak do práce, pokud měli Lipno.card, jezdili do práce zdarma.

Autobusy byly nejvíce využívány přes týden se špičkou v úterý, ve středu a ve čtvrtek. „Nevyhnuly se nám problémy v podobě zpoždění některých spojů kvůli letním opravám na silnicích, nechybělo ani to, že se autobus porouchal, nebo dokonce havaroval, kdy došlo k nabourání cyklovleku v koloně. Zaznamenali jsme i kolaps řidiče kvůli vedru. Občas to byl adrenalin a bylo nutné improvizovat, ale máme na službu v zásadě dobrý ohlas. Byla to první sezóna a získané poznatky chceme zúročit

v příštích letech,“ zhodnotil projekt Jiří Mánek.

„Je to skvělý projekt. Naše rodina se 3 dětmi by bez takové služby neměla možnost absolvovat cyklotrasu z Jeleních Vrchů zpět do Lipna nad Vltavou. Navíc je ochotná posádka autobusu a vše funguje, jak má,“ napsal v děkovném emailu na Obecní úřad do Lipna nad Vltavou pan Aleš Zemek, který zde trávil koncem července týdenní dovolenou.

„Turistický spolek Lipenska vznikl teprve před rokem. Je to dobrovolné sdružení obcí, spolků a především podnikatelů, kteří jsou si vědomi, že bez vzájemné spolupráce kvalitu Lipenska stěží posuneme k lepšímu. Zatím jsme tu nikdy v historii neměli projekt, na kterém by se přímo podílelo přes 60 partnerů. Ale kromě dobré nabídky pro turisty i místní občany mám největší radost právě z onoho množství spolupracujících subjektů, které cítí společný zájem a jsou ochotni pro něj něco udělat,“ uvedl Zdeněk Zídek, starosta obce Lipno nad Vltavou.

Do projektu je zapojeno 60 subjektů, trval od 1. 7. do 3. 9.

Dvě linky převezly celkem 5 194 osob, Lipno.card využilo 630 osob, přepraveno bylo 1 018 kol.

Linka Rožmberk n. Vlt.–Jelení vrchy – 4491 osob, 976 kol (552 s Lipno.card).
Linka Horní Planá–Sv.Tomáš – 633 osob, 42 kol (78 s Lipno.card).

Financování:

448 000 Kč – smlouva s dopravcem,
163 500 Kč – dary obcí,
204 000 Kč – příspěvky podnikatelů,
100 000 Kč – dotace Jč kraje.

Turistický spolek Lipenska vznikl před rokem a půl v květnu roku 2015. Jeho zřizovatelé jsou lipenské obce, lipenští podnikatelé a místní neziskové organizace. Jeho cílem je rozvíjet cestovní ruch na území od Stožce po Rožmberk, pomoci ke spolupráci co největšímu počtu regionálních podnikatelů a postupně budovat konkurenceschopnou destinaci evropského významu. Když se k nám přidáte, půjete to lépe a rychleji.

BALONOVÉ LÉTÁNÍ ZAKONČILO LETNÍ SEZONU NA LIPENSKU

TEXT JIŘÍ MÁNEK FOTO TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKA

Více než stovka vzduchoplavců si v polovině září užila na Lipně balonového létání. Hromadný vzlet téměř dvaceti balónů organizoval Turistický spolek Lipenska. Šlo o nultý ročník nové atrakce, která by se tu měla stát tradičním zakončením letní turistické sezóny. Kvůli počasí se místo tří dní létalo jen jeden. Akce byla celkově úspěšná, a proto je dobrou předzvěstí pro příští první ročník.

Krásy Lipenska si z košů horkovzdušných balonů v polovině září užila stovka pasažérů. Jednalo se o nultý ročník akce, která na Lipensku zakončila turistickou sezónu. Turisté a balonáři se sjeli nejen z různých koutů republiky, ale i z Rakouska. Prožili společně romantický, a přitom adrenalinový zážitek z hromadného letu nad oblastí, která je ze vzduchu sice velice atraktivní, ale pro balonové létání ne úplně optimální.

„Směr větru se tu často točí, ale ani bezvětří není bez problému. Velká voda Lipna může být právě za bezvětří pro přistání balonu nepříjemnou pastí. Kromě toho je nedaleko vojenský prostor Boletice a Národní park Šumava, nad kterými se létá ve zvláštním režimu, a konečně jsou nedaleko hranice s Rakouskem,“ vyjmenoval specifika oblasti Pavel Božoň z firmy Lety balonem, s. r. o., který se letos stal spoluorganizátorem a také praktickým ověřovatelem možností létat na Lipensku, nad nímž doposud neletěly více než dva balony najednou. Všichni vzduchoplavci i nadšení diváci se přesvědčili, že i v této specifické oblasti hromadné balonové létání funguje dobře.

Největším úspěchem se stal páteční odpolední let, kdy se u Černé v Pošumaví podařilo odstartovat 18 balonů najednou. Třešničkou na dortu byl neuvěřitelný západ slunce, které do ruda zbarvilo nejenom nebe, ale i vodní hladinu Lipna. V sobotu ráno přšelo

a foukal jen slabý vítr směrem na vodu. Proto byl start balonů přesunut do Krumlova. Odtud všichni letěli směrem na Lipno, téměř až k Hořicím na Šumavě. Lety v sobotu večer a v neděli ráno byly pro déšť zrušeny. S takovou možností ale organizátoři dopředu počítali, a proto volné hodiny strávili balonáři na Stezce v korunách stromů a plavbou parníkem s Lipno-line, jejichž provozovatelé jsou partnery akce a své atrakce pro balonáře nachystali zdarma.

„Jsme rádi, že se balonové létání po dlouhých přípravách podařilo na Lipně uspořádat i že jsme se mohli zapojit a vypomoci s programem,“ sdělil Karel Andrl, ředitel společnosti Lipno-line, která je také členem Turistického spolku Lipenska. „Přijeli jsme na Lipno létat až z Brna. Lipensko má obrovský turistický potenciál a pro nás balonáře je to region se zajímavou výzvou. Určitě jsme si to tady užili nejenom ve vzduchu, ale i na turistických atrakcích,“ zhodnotil víkend Libor Staňa, majitel společnosti Balony.eu, který přijel do regionu se čtyřmi balony.

„Balonovým létáním jsme udělali tečku za letní sezónou. Letošní akci bereme jako organizační trénink a získávání zkušeností pro příští ročníky. Už víme, že to jde a víme, jak na to. Za rok bychom chtěli na Lipensku přivítat okolo padesáti balonů a také zapojit více zahraničních balonářů,“ uzavřel předseda Turistického spolku Lipenska Jiří Mánek, hlavní iniciátor a pořadatel akce.

BĚH, BRUSLE, PLAVÁNÍ A KOLO TO JE EXTRÉMNÍ GIGATHLON

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO AGENTURA EVENTIME

Navzdory sychravému zářijovému počasí se druhého ročníku lipenského extrémního Gigathlonu zúčastnilo 227 závodníků z 9 zemí. Sportovci změřili své síly v tuzemské verzi švýcarské kombinace pěti disciplín. Závod začal na Olšině u Horní Plané a pokračoval celým Lipenském.

Po úspěšné premiéře Gigathlonu v Česku v září 2016 na Lipně se pořadatelská agentura Eventime rozhodla uspořádat 2. ročník. I přes nepřízeň počasí se podařilo navázat na první ročník a opět zorganizovat akci, která svým rozsahem a pojetím nemá v tuzemsku obdoby. Závodní tratě se přesunuly jen o několik kilometrů dál na Olšinu u Horní Plané poblíž vojenského újezdu Boletice.

Gigathlon představuje dvoudenní zápolení v unikátní kombinaci 5 disciplín: běh, plavání, inline brusle, silniční a horské kolo.

První místa ve všech kategoriích brali závodníci ze Švýcarska, tedy země, odkud originální koncept závodu Gigathlon pochází. V královské kategorii Single Man zvítězil obhájce loňského prvenství Ramon Krebs, mezi ženami kralovala nejlepší Single

Woman Eva Hürlimann. Triumf země helvétského kříže završil vítězný Couple s názvem Oxymoron a s absolutně nejrychlejším časem víkendu 12:06:11 hodin štafetový Team of Five Sântis.

Koncept Gigathlonu je kromě sportovní stránky založený i na poznání krásných míst pořadajícího regionu. Trasy jsou vedeny tak, aby závod nebyl zaměřen pouze na výkon, ale především na zážitek. Kromě hlavního zázemí na Olšině u Horní Plané se závodníci podívali také do Českého Krumlova, Rožmberka, Nové Pece, trasy vedly kolem Schwarzenberského kanálu nebo podél vojenského újezdu Boletice.

Organizace celé akce byla dílem celoroční práce 20členného organizačního týmu doplněného o 80 dobrovolníků. Nejpočetnější skupinu dobrovolníků tvořili opět senioři z klubu Aktiv České Budějovice, nejstaršímu bylo 91 let.

„Gigathlon přináší do Česka úplně jiný koncept pohledu na sportovní akce a lidé si nás začínají více všimnout a vyhledávat,“ říká jednatel pořadající agentury Eventime Jan Plachý a doplňuje: „První dva ročníky ukázaly, že lidé mají zájem o multisportovní akce a současně o all inclusive servis, který jim umožní strávit komfortně celý víkend v pěkném prostředí s rodinou nebo s partou kamarádů. Budeme i nadále rozvíjet koncept závodu s cílem oslovit široké masy nadšenců vytrvalostního sportu.“

Třetí ročník Gigathlonu v Česku se bude konat v termínu 31. 8.–2. 9. 2018 v Račicích v Ústeckém kraji. Zdejší Labe aréna, která byla letos dějištěm vrcholných sportovních akcí jako ME ve veslování či MS v rychlostní kanoistice, poskytne gigathletům komfortní zázemí a špičkový servis.

Závodí se ve 3 kategoriích

Single Man / Woman – závodí ve všech disciplínách samostatně. Závodu se zúčastnilo 20 mužů a 4 ženy.

Couple – dvojice, které si mezi sebe rozdělí 5 disciplín (žena musí absolvovat minimálně 2 disciplíny). V kategorii Couple nastoupilo na start 22 párů.

Team of Five – štafetové týmy, kdy každý člen týmu závodí v jedné disciplíně, byla nejpočetnější, na tratě vyrazilo 27 štafet.

KLENOTY AUTOMOBILOVÉ HISTORIE PROJELY KOLEM LIPNA

TEXT PAVEL KACEROVSKÝ,
ČEK MOTORSPO

FOTO PETR LUNDÁK,
ONDŘEJ KROUTIL
A ZDENĚK KLÍMA

Největší setinová rallye na území České republiky, s reprezentativním centrem v moderním hotelu RELAX v Dolní Vltavici, má za sebou povedený osmý ročník. Téměř 420 kilometrů dlouhou trať South Bohemia Classic lemovaly ve dnech 8. a 9. září 2017 tisíce nadšených diváků.

Rekordní počet účastníků z deseti zemí se zájmem sledovali lidé v centrech jihočeských měst a obcí. Za 139 posádkami veteránských a sportovních vozů se vypravili rovněž do malebné přírody Lipenska, Novohradských hor či rakouského příhraničí.

Třináct testů přesnosti včetně jedné tajné zkoušky projela se ziskem pouhých 361 trestných bodů dvojice Albert Pance junior – Anna Ruthová s červeným Jaguarem E-Type vyrobeným v roce 1962 a kromě absolutního triumfu v South Bohemia Classic se při slavnostním galavečeru radovala z ovládnutí letošní Classic Rallye Trophy.

Druhou pozici se ztrátou 184 bodů získali obhájci loňského prvenství manželé Jiří a Renata Vítkovi, které ještě několik hodin před pátečním startem soutěže na českobudějovickém náměstí Přemysla Otakara II. trápily technické problémy s převodovkou jejich MGA 1 500 Roadster (1958).

Boj o bronzovou příčku svedli až do závěrečných metrů posledního testu Pavel Huňáček a Vojtěch Formánek s posádkou Antonín Šikal – Josef Bezkočka. Bronzový stupínek na pomyslných stupních vítězů nakonec obsadila první jmenovaná dvojice se Škodou 110 R (1978), která udolala mohutně dotahující Šikalův Ford Capri (1969) o pouhé čtyři trestné body.

Hojně obsazenou kategorii Exclusive vyhrálo čtvrt století staré Porsche 911 (typ 964), které na jihu Čech představili Daniel a Simona Hříbalovi. Nejlepší dámskou dvojicí se staly Marie a Nicola Bratřovských (Mercedes-Benz 230 SL Pagoda, 1967), Rodinný pohár ovládla čtyřčlenná posádka Niewaldových (Datsun 280ZX Turbo, 1983) a nově vypsany Týmový pohár získal V Team (V. Vurm – V. Vurm jun., Vítek – Vítková, M. Vurm – Vurmová, Pekoč – Šafář, Kosnar – Pavlíček).

Nejstarší automobil na startu, Rover 16HP saloon z roku 1938, Rakušanů Adrease a Jutty Oberwegerových, byl nucen ze soutěže odstoupit kvůli vleklým technickým potížím po několika kilometrech sobotní etapy.

„Děkujeme všem účastníkům, partnerům, pořadatelům a zejména divákům, kterých bylo na trati neuvěřitelné množství, a kteří vytvořili posádkám skvělou atmosféru. Zároveň smekám před zástupci všech spolupracujících měst a obcí, kde nám při organizaci vyšli maximálně vstříc a South Bohemia Classic přivítali s otevřenou náručí. Už nyní se intenzivně zabýváme devátým ročníkem rallye, který se uskuteční v tradičním termínu 7. a 8. září 2018,“ uvedl ředitel soutěže Pavel Kacerovský.

Kamerunské kozičky pro dětský domov South Bohemia Classic není pouze honbou za co nejlepším výsledkem. Společenský rozměr akce každoročně dodává její charitativní podtext. Organizátoři z ČK motorsportu se i při osmém ročníku rozhodli podpořit Dětský domov v Horní Plané dražbou. Vítězem aukce velkoformátové fotografie Ondřeje Kroutila se nakonec stala jedna ze soutěžících posádek – Jaroslav Krajník s Janou Chaloupkovou, kteří věnovali dětskému domovu částku 42 000 Kč.

„Tento velkorysý sponzorský dar splní dětem přání mít na zahradě kamerunské kozičky. Částka převyšuje náklady na pořízení kozího bydlení, a tak zbylé finance investujeme do aktivit, u kterých naše děti zapomenou na mnohé strasti vlastního bytí,“ přidává slova díky Jana Šlechtová, zástupkyně ředitele Dětského domova, Základní školy a Školní jídelny v Horní Plané.

DEVILS EXTREME RACE 2017 – PÁDLOVÁNÍ, KONCERTY I SOUBOJE V PÁČE

TEXT PAVLÍNA ZÁSTĚROVÁ
FOTO PĚTR ŠEBESTA

Každoročně vodáci z České republiky i sousedních zemí netrpělivě vyhlíží konec srpna, kdy se už tradičně o posledním víkendů měsíce otevírá Lipenská přehrada a pod přehradou se korytem Vltavy valí tisíce kubíků vody. To je Devile Extreme Race.

Devils Extreme Race – to je víkend plný adrenalinového pádlování na nejkrásnějším úseku Vltavy, Čertových proudech, večírků a skvělých kapel. Závodní rok od roku kvalitnější a díky zajímavým prízemí se na ně sjíždějí závodníci nejen z Čech, ale i ze zahraničí. Letos bylo mezi vítěze rozděleno celých 1 500 euro!

Na startovní listině byla slavná vodácká jména, např. Ital Michael Ramazzu, Francouz Eric Deguil nebo olympijský medailista ve vodním slalomu Němec Hannes Aigner.

Celkové pořadí se určilo součtem výsledků tří závodů – kvalifikace, kayak crossu a maratonu. Kayak cross se tradičně jezdí na jednom z nejtěžších úseků Vltavy, zvaném „Schody“. Několik skoků a válců na asi dvě stě metrů dlouhém úseku umí potrápiti i ty nejlepší kajakáře. Kayak cross se navíc letos nově jel po čtveřicích, což závodnímu přidal na atraktivnosti a diváci tak mohli být svědky napínavých soubojů. Pro zpestření byla trať v druhé polovině ještě doplněna dotykovým bannerem, kterého

se závodníci museli dotknout a často tak docházelo k zajímavým výměnám v pořadí. Naproti tomu maraton byl pro závodníky výzvou nejen svou délkou 7 kilometrů, ale vyzkoušel také jejich všestrannost a psychickou odolnost. Závodilo se přes všechny nejtěžší úseky na Čertových proudech, jako jsou „Škvíra“ nebo „Okno“, ale i dlouhá jezera s rovnou vodou.

Součet tří závodů nejvíce nahrál Michaelovi Ramazzovi, druhým jezdcem Devils 2017 se stal Eric Deguil a o třetí místo se se shodným počtem bodů podělili Stefan Hengst a Matič Terčelj. V holkách se prízemí rozdaly mezi vítěznou Zofii Tulu z Polska, slovenskou závodnicí Zuzkou Balejovou a Němkou reprezentující Rakousko Janu Joeressen.

Jako každý rok se pořadatelé snaží, aby si během Devils víkendu každý přišel na své. Pro hodně návštěvníků je důležitá i pořádná party včetně koncertů pro ty, kdo se do Loučovic jezdí především pobavit. Letos byl program zpestřený o turnaj v páce, do kterého se mohli bezplatně přihlásit všichni zájemci.

Několik skoků a válců na asi dvě stě metrů dlouhém úseku umí potrápiti i ty nejlepší kajakáře.

SVĚTOVÉ CELEBRITY INSTAGRAMU FOTILY LIPENSKO

TEXT JIŘÍ MÁNEK A TOMÁŠ KADLEC FOTO CHRISTINA TAN, ILHAN EROGLU

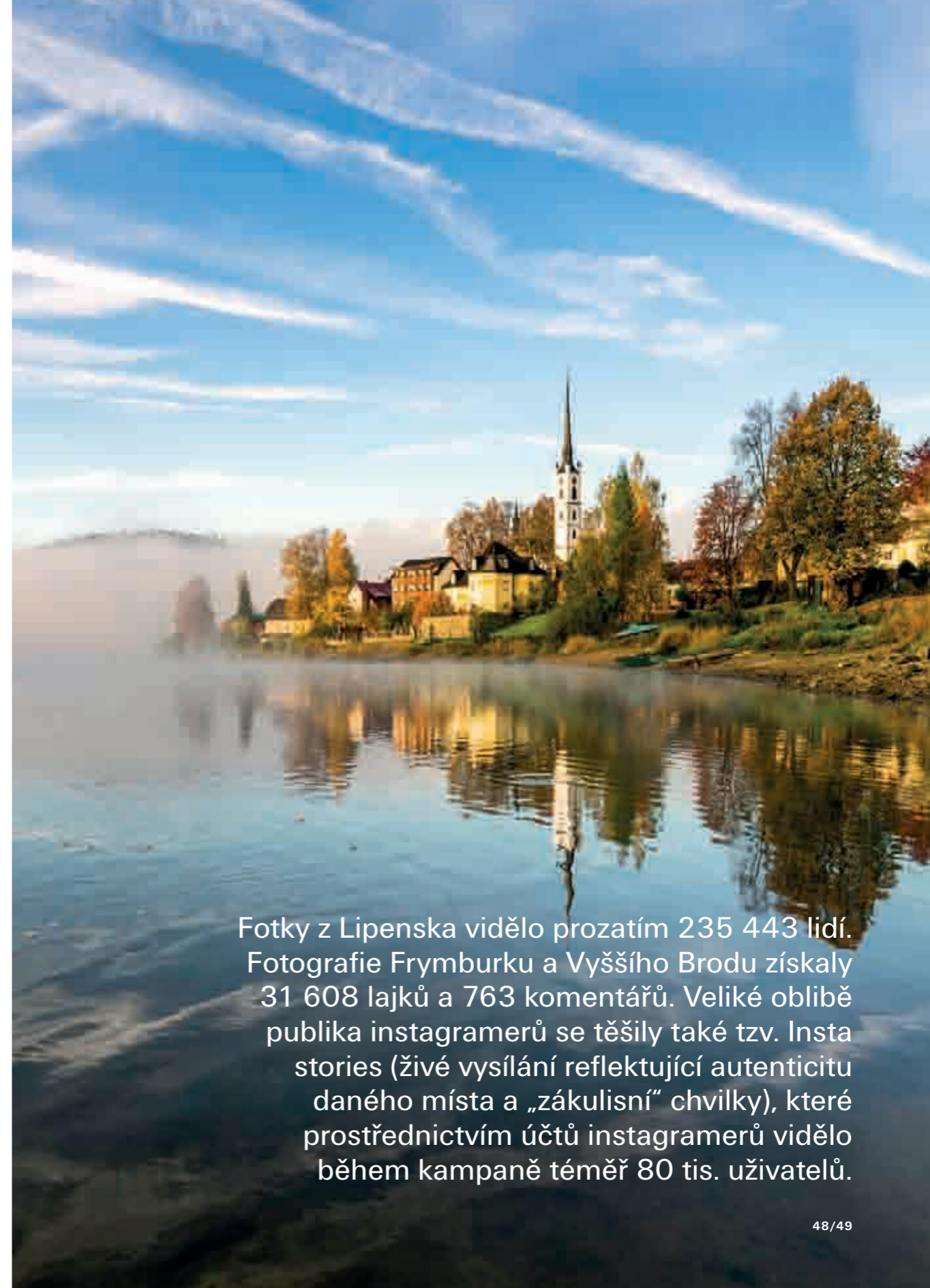
Youtube, Facebook, Twitter, LinkedIn, Instagram. Ještě nedávno naprosto neznámá slova, neznámé pojmy. Dnes tato sociální média hýbou světem. Sdružují obrovské komunity a ovlivňují názory i způsoby rozhodování stovek milionů lidí na celé planetě. Sociální sítě mají vliv na myšlení a chování lidí, ovlivňují politiku i parlamentní volby, také byznys a samozřejmě i naše rozhodování kam se vydat na dovolenou.

Profesionálové dnes díky sociálním sítím umí doslova okouzlit statisčové, ba i milionové davy fanoušků. Jednotlivci tak jejich prostřednictvím ovlivňují mínění a chování celých populací. Může se nám to líbit nebo ne, ale je to realita současnosti. Říká se jim influenceři (slovo influencer má původ v anglickém jazyce a je odvozeno od výrazu influence = vliv). Influenceři v době informačních technologií a sociálních sítí dnes v podstatě mění tvář marketingu. Influencer může zásadním způsobem formovat trendy poptávky po určitých produktech. A tak není divu, že krásné fotky z turistických destinací vystavené na sociálních sítích dokáží lákat a dát do pohybu mnoho turistů, kteří chtějí vidět, zažít a třeba i vyfotit to samé co jejich hrdina sociální sítě, influencer. A tak cestují do místa vysněné fotografie a tam utrácejí své peníze a dávají tak vydělat v místě žijícím podnikatelům a obyvatelům.

Také proto Turistický spolek Lipenska ve spolupráci s Jihočeskou centrálou cestovního ruchu a marketingovým specialistou na influencer marketing Tomášem Kadlecem pozval k nám na Lipensko dvě doslova celebrity instagramu na tzv. instatrip, v jehož průběhu jsme fotili zajímavá místa. Cílem instatripu a instagramové kampaně bylo přiblížit Lipensko statisícům lidí z celého světa tak, aby viděli jeho nádhernou přírodu osídlenou lidmi. Proto cílem záběrů byly zejména stavby a scenérie jejich zakomponování do krajiny. Tedy témata, která zajímají nejširší skupinu možných návštěvníků. Zaměřili jsme se na Rožmberk, Vyšší Brod a Frymburk. Fotili jsme ze země i z dronu při říjnových východech a západech slunce. Celebrity se zaměřily zejména na hrad v Rožmberku, klášter ve Vyšším Brodě a historické centrum Frymburku. Fotografie z instatripu viděly statisíce fanoušků.

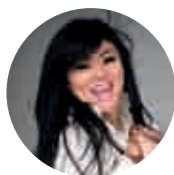

Poděkování: Za celé Lipensko chci poděkovat těm, kteří nám při instatripu pomohli. Byli to: paní starostka z Rožmberka nad Vltavou Lenka Schwarzová, majitel agentury Inge Tour Miloš Pavelec, Karel Troják z informačního střediska Vyšší Brod, Justin Berka převor kláštera Vyšší Brod, Michal Pavlíček a personál hotelu Relax v Dolní Vltavici, Petr Procházka, provozovatel restaurace hotelu Maxant ve Frymburku, a manželům Kondýskovým z penzionu Calla v Dolní Vltavici. Ti všichni se přímo podíleli a pomohli vytvořit zázemí pro tuto kampaň ať již radou, doprovodem nebo sponzorským zajištěním stravy a přenocování pro tým 5 účastníků instatripu.

Fotky z Lipenska vidělo prozatím 235 443 lidí. Fotografie Frymburku a Vyššího Brodu získaly 31 608 lajků a 763 komentářů. Veliké oblíbenosti publiky instagramerů se těšily také tzv. Instastories (živé vysílání reflektující autenticitu daného místa a „zákulisní“ chvíle), které prostřednictvím účtů instagramerů vidělo během kampaně téměř 80 tis. uživatelů.

Byli s námi fotit Lipensko

Luxury královna
Christina Tan z Indonésie
@sassyChris1 (má 433 tis. sledujících)
<https://www.instagram.com/sassyChris1/>

Mistr estetiky
Ilhan Eroglu z Turecka
@Ilhan1077 (má 648 tis. sledujících)
<https://www.instagram.com/ilhan1077/>

Tato dvě doslova TOP STAR instagramu pravidelně publikují v prestižních globálních médiích jako Forbes travel guide, v Online magazínu Travel and leisure, a také na nejvlivnější instagramové platformě zaměřené na destinační marketing @beautifuldestinations, kterou na Instagramu sleduje 9,8 milionů uživatelů.

Pozvánka na workshop – květen 2018: Využití instagramu pro destinační marketing a lepší podnikání

Probereme úplné základy i pokročilé techniky práce s Instagramem, včetně názorných ukázek a případových studií. Přímě v terénu si ukážeme, jak tvořit snadno a efektivně obsah pro destinační marketing. Cílem workshopu bude naučit využívat potenciál Instagramu na 100 %. Workshop bude

probíhat ve spolupráci s předními českými instagramery. Nejenže se účastníci workshopu naučí spoustu nového o obsahu a naučí se ho tvořit, ale zároveň díky sdílení pomoci účtů instagramerů následně získá destinace také obrovský mediální zásah a podnikatelům se zvýší příjmy.

Pozvánka na seminář

Influenceri a destinační marketing

30. ledna 2018, hotel Relax, Dolní Vltavice
Cena semináře 750 Kč
včetně coffee breaku a oběda.

Co se dozvíte?

- Kdo je travel influencer a jaký vliv má na vaše zákazníky.
- Proč je důležité s influencerem spolupracovat a jak na ně.
- Co spolupráce s blogery, instagramery a youtubery přinese pro váš byznys?
- Ukázka případové studie a úspěšných kampaní s influencerem (best practice).
- Jak díky influencer marketingu posilovat partnerskou spolupráci v destinaci?
- Jak začít s influencer marketingem?

Lednový seminář a jarní instagramový workshop povede Tomáš Kadlec, náš přední specialista na influencer marketing v oblasti cestovního ruchu.

Tomáš Kadlec působí jako marketingový specialista a jeho specializací je Influencer marketing. Přes rok působil v agentuře CzechTourism jako social media manažer. Vytvořil tu globální strategii pro sociální média, nastavil nový systém partnerského marketingu a zorganizoval několik českých i mezinárodních influencer kampaní. Pronikl do mezinárodní české komunity travel influencerů a zaměřuje se také na spolupráci značek s travel influencerem. V rámci své konzultantské činnosti vede workshopy, tvoří a organizuje kampaně s influencerem. Spolupracoval s několika destinačními managementy, hotely, cestovními kancelářemi a PR agenturami.

ODKAZ ADALBERTA STIFTERA STÁLE ŽIJE

TEXT A FOTO JIŘÍ MÁNEK

Adalbert Stifter (1805–1868) – česko-rakouský spisovatel, malíř, pedagog a básník Šumavy, který se narodil v Horní Plané. Byl spojovacím elementem obyvatelstva i kultur na česko-německo-rakouském trojmezí a milovník šumavské přírody. Že jeho odkaz žije dodnes, se přesvědčilo přes 50 účastníků akce nazvané Znovu-odhalení obelisku Adalberta Stiftera po 140 letech. Událost, která se uskutečnila 26. srpna u obelisku pod Plešným jezerem uspořádal Turistický spolek Lipenska.

Přes 60 lidí z Čech, Německa a Rakouska dorazilo v sobotu 26. srpna v pravé poledne k obelisku Adalberta Stiftera nad Plešným jezerem, aby si připomněli význam života a díla rodáka z Horní Plané. Symbolickou akci uspořádal Turistický spolek Lipenska za účasti partnerů, kterými byly obce Stožec, Nová Pec, Horní Planá, Frymburk a Benešov nad Černou, dále Nemocnice České Budějovice a zejména Regionální muzeum v Českém Krumlově. Záštitu nad akcí převzala hejtmanka Jihočeského kraje Ivana Stráská.

Slavnostní řeči pronesli starostové tří zemí – Walter Bergmann z německého Neureichenau, Michael Leitner z rakouského Schwarzenberg am Böhmerwald a Jiří Hůlka z Horní Plané. O historii výstavby obelisku přečetla Anna Knechtel z mnichovského spolku Adalberta Stiftera text dr. Raimunda Paleczka. Všichni účastníci obdrželi pamětní list. Prastrýc dr. Paleczka byl rodákem z Jeleních vrchů a jedním ze čtyř stavitelů obelisku.

Mezi účastníky, kteří došli k památníku na skalní stěně nad Plešným jezerem, byli i sedmdesátníci. Nejstarší účastnicí byla 77letá Gertruda Hochholdinger z rodiny, která vlastnila a provozovala turistickou chatu na Plešném jezeře. Tzv. Lucemburská chata byla na hrázi jezera postavena v roce 1911, po roce 1948 ji zabrala Pohraniční stráž a v roce 1989 byla zbořena. Paní Hochholdinger přijela na slavnost až od Norimberka a výlet nad Plešné jezero si v doprovodu své vnučky dopřála jako narozeninový dárek. Sama šla kamenitou cestou pěšky z Trístoličníku k obelisku a zpět, celkem 15 km.

„Byl to moc prima den, s báječným počasím a skvělou atmosférou. Nebývá často, že se lidé tří zemí plahočí takovou dálku, aby se uprostřed pří-

rody daleko od civilizace sešli a společně vzpomněli na významného člověka. Dnešní den nám všem ukázal, že odkaz Adalberta Stiftera, láska k přírodě, a především porozumění mezi národy žije dodnes,“ uzavřel Jiří Mánek, hlavní organizátor a předseda Turistického spolku Lipenska.

EVROPSKÝ TYGR ŽIJE I NA LIPENSKU

TEXT JIŘÍ MÁNEK FOTO MAREK DRHA, DOMENIC HOFFMANN

Naše největší kočkovitá šelma, rys ostrovid, někdy také přezdívaný jako evropský tygr, žije spokojeně také na Lipensku. A podle všech zpráv se mu zde daří velmi dobře. Jeho početnost se v našem regionu od Stožce po Rožmberk, včetně Boleticka, odhaduje na 20–30 kusů. Jaký je ale život malého tygra, kterého někteří milují jako symbol divoké přírody, a jiní jej zatracují jako škodnou?

Lipenský region od Stožce po Rožmberk představuje doslova ideální prostředí, ve kterém se rysovi musí líbit, neboť nejraději žije a loví v oblastech s nadmořskou výškou od 800–1 100 metrů nad mořem. Vyhovují mu jehličnaté, spíše smíšené lesní porosty, kde rostou smrk, buk a jedle, ideálně s bohatým podrostem. Přímo si libuje v oblastech, kde se v lesích vyskytují skalky, sutě, skalní štěrbiny a malé jeskyňky, které poskytují dobré úkryty.

Přesně takové lokality známe třeba z Medvědí hory (934 m) nad Loučovicemi nebo v okolí Bukového vrchu (975 m) a Malého Plešného (917 m) nedaleko Svatého Tomáše. Přímá pozorování rysa jsou známa jak z pravého břehu Lipna, který je mnohem méně osídlený, tak i z osídleného břehu levého, a dokonce jsou i případy, kdy se rys dostává do bezprostřední blízkosti k lidským obydlím a farmám. Například mezi Loučovicemi a Přední Výtoní evidentně žije nejméně 5 jedinců rysa. „Poslední tři roky byla pravidelně viděna kočka s mláďaty v prostoru Přírodního parku Vyšebrodsko. Konkrétně pod Kraví horou, na skalách Medvědí hory, ale také v okolí bývalých Kapliček,“ potvrzuje výskyt rysa starosta Loučovic Jan Kubík.

Zcela běžný výskyt rysa potvrzuje také ředitel Vojenských lesů a statků Petr Král: „Jenom v Boletickém prostoru, který spravujeme, odhadujeme výskyt 10–15 kusů rysa, to bez rozdílu věku a pohlaví. Rys je naším lesním personálem pozorován několikrát v průběhu roku, vůbec není výjimkou pozorovat rysí stopy na sněhu. Najít nějaký rysem stržený kus je spíše velkou výjimkou, protože zde máme i černou zvěř, která se o případné zbytky vždycky postará.“

Velice sugestivní zážitky s neobyčejně blízkým setkáním popisuje také lesník Pavel Štětina z Nové Pece, který se v lesích v okolí Smrčiny, Hraničnicku a Plechého pohybuje od roku 1974. „Rysa potkám v lese prakticky každý rok. Když pomínu taková ta vteřinová setkání, kdy se kočka jenom míhne mezi stromy, tak nejzajímavější setkání s kočkou s kotaty jsem zažil dvakrát. Jednou to bylo, když jsem si vyšel poslouchat říjící jeleny u Seitzovy cesty nad Novou Pecí. Najednou mi vyskočilo něco přes cestu. Bylo to kotě rysa. Šel jsem blíž a po chvíli jsem zjistil, že tak 4–5 metrů ode mě sedí dospělá kočka. Výhružně mručela a dívala se přímo na mě jako vzteklá ženská. Na ten pohled nikdy nezapomenu. Po chvílce vyskočilo na cestu i druhé kotě. Celé to divadlo trvalo skoro minutu, pak všichni utekli do lesa.“

„Druhý podobný zážitek byl také během jelení říje. Poslouchám bouřící jeleny a najednou šup, šup, šup. Jedno kotě, pak druhé kotě a nakonec máma kočka. Všichni odešli. Pak se ale dospělá kočka otočila a vrátila se ke mně. Seděla asi tak 15 metrů ode mě a děsně výhružně vrčela, syčela a mručela. Jasně mi dala najevo, že se nemám ani pohnout. Tohle trvalo určitě přes půl minuty, pak se otočila a doběhla za kotaty, se kterými zmizela ve stínu lesa.“

Ale nejsou to jenom pozorování v lese, která z Lipenska známe. Někdy se rys dostane až do těsné blízkosti lidských obydlí. Jako například k rodinné ovčí farmě v Muckově u Černé v Pošumaví, jak vypráví paní Věra Novotná-Zimmel. „Letos v říjnu, přesně 9. října, spatřil můj tchán rysa, jak se vyhřívá na sluníčku asi 150 metrů od naší farmy. Když pak

druhý den ráno spolu s mým mužem zakrmovali dobytek ve stájích, tak jim přímo před očima z jednoho prázdného boxu vyběhl malý rys. Zpětně jsme si uvědomili, že poslední tři týdny náš pes v noci nějak nezvykle štěkal, občas jsme slyšeli divné prskání. Nejdřív jsme si mysleli, že to je liška, ale přímé pozorování rysa nám vše objasnilo. Nevěděli jsme, co s tím, přeci jenom rys na farmě není nic příjemného. Proto jsme zavolali záchranou stanici při ZOO Ohrada v Hluboké nad Vltavou. Odborníci nám řekli, že divoký rys se takto přirozeně nechová. Proto nám na statek přivezli odchytne zařízení, sklopec, včetně návnady, a podali instrukce, jak sklopec nastavit. Klec jsme umístili do stáje, protože se tam rys večer znovu ukázal. Další den dopoledne sklopec sklapnul. Uvnitř bylo mladé rysí kotě, šestiměsíční kočička. Odborníci pak konstatovali, že je vyhladovělá a evidentně bez mámy. Proto přišla nepřírozeně až k lidskému obydlí, aby se našel, ale bez pomoci by prý sama dlouho nepřežila.“ Mladou rysí kočku nakonec odvezli do záchrané stanice Ohrada na Hluboké. Pojmenovali ji podle přezdívky dcery paní Novotné-Zimmel, dostala jméno Mimi. Jestli se rysí slečna Mimi z Ohrady ještě někdy vrátí do divočiny zatím není jisté, protože mladé rysí kotě v péči člověka přijde o některé potřebné instinkty, které by mu v divoké přírodě mohly chybět.

Je tedy zřejmé, že se naší největší kočkovité šelmě na Lipensku vážně daří. Přitom to s výskytem a početností rysa nebylo vždy tak růžové jako dnes. Na počátku 70. let minulého století byl na Šumavě už prakticky vyhuben. Proto už v roce 1970 byli rysové v rámci reintrodukčního programu vypuštěni na německé straně Šumavy, v Bavorském lese. V letech 1982–1989 bylo na Šumavu (do česko-bavorsko-rakouské populace) vypuštěno dalších 17 divokých rysů, původem ze Slovenska. A postupně se rysům na Šumavě začalo dařit. Podle dostupných údajů žilo na Šumavě v letech 1992–1993 kolem 75 jedinců, v roce 1995 se početnost populace v jihozápadních Čechách odhadovala na 70–100 kusů a v roce 1998 na 120–150 jedinců. Osídlili plochu větší než půl milionu hektarů. Toto území zahrnovalo kromě Šumavy i Pošumaví, Český les, Blanský les a nová populace vznikla i v Brdech. Tak buďte při svých toulkách Lipenskem tišší a ostražití a třeba se vám také jednou poštěstí tuhle náherou šelmu spatřit.

Z biologie rysa ostrovida

Je největší evropskou kočkovitou šelmou s délkou těla až 120 cm, délkou ocasu až 25 cm, výškou v kohoutku až 70 cm a u samců s hmotností až 35 kg. Charakteristickým znakem všech rysů jsou trojúhelníkovité uši s černými chomáčky chlupů na konci a černý konec ocasu. Rys je aktivní hlavně za soumraku. V průběhu dne obvykle odpočívá ve skalních úkrytech nebo v houštinách. Výjimkou je

období říje, kdy je aktivní i ve dne. Četnost a míra denních přesunů se liší jedince od jedince, byly zaznamenány i delší než 25 km. Teritoria si jedinci značkují močí a trusem a je známo, že teritoria dvou samců se zpravidla téměř nepřekrývají. Rysí teritoria se liší velikostí, podle úživnosti a pohybují se od několika desítek po stovky kilometrů čtverečních.

Při lovu není rys žádný vytrvalý pronásledovatel, na kořist číhá či se k ní nepozorovaně přiblíží a útočí z bezprostřední blízkosti. Pokud ji nedostihne několika skoky, nechá ji maximálně po cca 100 metrech běhu být. K číhání často používá vyvýšená místa, odkud kořist vyhlídí, nejčastěji na okraji houštin. Hlavní složkou potravy je v našich podmínkách především srnčí, vzácně jelen nebo prase. Za významný lze ještě považovat podíl drobných hlodavců a zajíců, příležitostně pak jídelníček doplňují lišky, kočky, ptáci, obojživelníci, hmyz a někdy i hospodářské zvířectvo. Není velký jedlík, na posezení spořádá 1–2 kg masa. Poté kořist většinou odtáhne stranou a přehrne listím a větvičkami (výjimečně ji i vytáhne

na strom). Jeho ochota se k ní vrátit závisí na míře hladu a dostupnosti dalších úlovků. Je-li v okolí dostatek kořisti, raději jde lovit znovu. Naopak pokud je kořisti málo a lov je namáhavý, vrací se ke kořisti pravidelně.

Rys žije samotářsky. Jen v době páření se na určitý čas sdružuje do párů. Samci se v té době ozývají zvláštním trhavým hlasem začínajícím ve vyšších tónech a končícím zvláštním hlubokým mňoukáním, které zní jako štěkání. Tyto hlasové projevy v době páření jsou velmi hlasité a slyšitelné do velké vzdálenosti. Další projevy jsou mručení, prskání a vrčení. Páří se od února až do konce března. Březost samic trvá 70–74 dnů a počet mláďat z jednoho vrhu bývá 2–4. Mladá rysata přicházejí na svět od konce dubna až do začátku června. Oči se jim otevírají až po dvou týdnech. Jsou světle až bělavě zbarvená a skvrnitá. Mateřské mléko sají 2–3 měsíce. Mláďata v lovu zaučuje pouze matka. Rodina zůstává spolu až do příštího února, dokud se k říjné samici nepřipojí samec, který mláďata vyžene. Mláďata pohlavně dospívají ve věku 21–30 měsíců.

LIDÉ OD PLEŠNÉHO JEZERA

TEXT A FOTO JOSEF ŠTEMBERK A JEHO ARCHIV

Letos v létě se u Plešného jezera, přesně na jezerní stěně u Stifterova obelisku, konala slavnost u příležitosti 140. výročí odhalení tohoto pomníku největšímu šumavskému básníkovi – Adalbertu Stifterovi, který byl rodákem z Horní Plané (pozn. akci organizoval Turistický spolek Lipenska). Mezi účastníky byla také Getruda Hochholdinger, která je vnučkou Albina Hochholdingera, dlouholetého a posledního německého provozovatele turistické chaty u Plešného jezera.

Historie chaty na hrázi Plešného jezera

V roce 1911 byla na hrázi Plešného jezera z pokynu schwarzenberské knížecí lesní správy postavena dřevěná, tzv. Lucemburská chata s možností občerstvení a ubytování (4 pokoje a 14 lůžek). Zprvu ji využívali pouze členové lesního personálu a hosté, kteří se účastnili lovu v okolních revírech. Později byla nabízena i běžným návštěvníkům jezera a jeho okolí. V roce 1934 schválil Adolf Schwarzenberg navrženou přestavbu chaty, spojenou s jejím výrazným rozšířením. Stavělo se v roce 1935 pod vedením schwarzenberské stavební správy v Horní Plané poměrně značným nákladem 190 000 Kč. Na stavbě byli zaměstnáni vesměs domácí dělníci, takže šlo o vítaný prostředek v rámci zmírnění nezaměstnanosti v regionu. Přestavbou byla zvětšena kapacita na 46 lůžek – interiéry zahrnovaly 10 zařízení vytápěných pokojů, jednu společnou větší noclehárnu a dvě prostorné místnosti s původními selskými kamny. Objekt s velkou venkovní terasou, otevřený celoročně, měl nadále v nájmu Albin Hochholdinger, který nabízel „v každou denní dobu teplá i studená jídla a nápoje“.

Od Georga Hochholdingera, potomka rodu Hochholdingerů, jsem se svého času dozvěděl více přesných informací o provozu chaty. Provozoval ji už od roku 1928 až do roku 1938 Albin Hochholdinger (1900–1942). (Následně byl provozní od roku 1939 do své smrti v roce 1942 hotel Stadthof, dnes Old Inn, v Českém Krumlově.) Od roku 1939 převzali chatu u Plešného jezera Ignaz (1895–1965) a Maria (1895–1975) Hochholdingerovi, rodiče zmíněného Georga, kteří ji provozovali

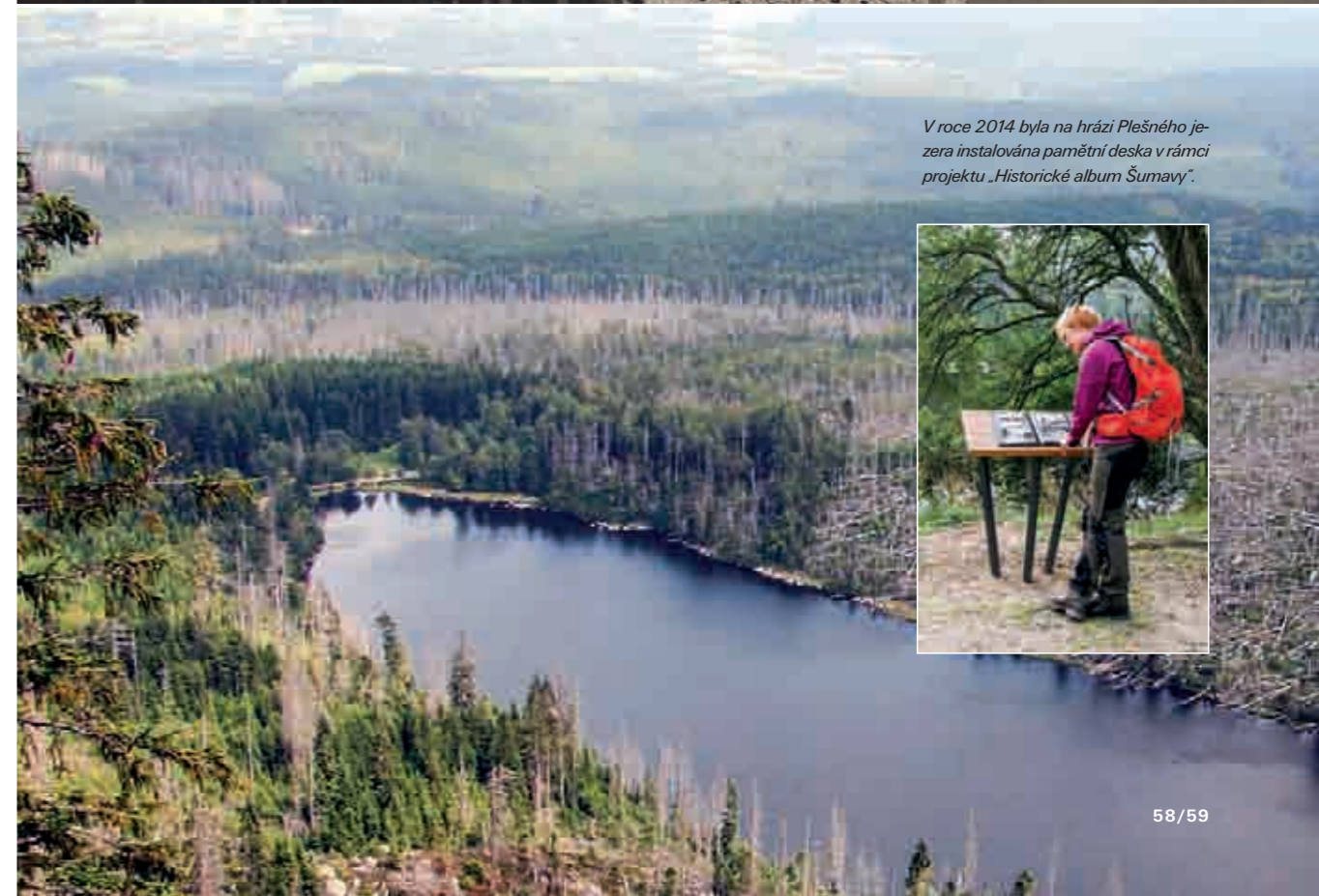
až do 2. května 1945, kdy k jezeru přišlo americké vojsko. V následujícím roce museli všichni Československo opustit jako příslušníci německé národnosti.

Provoz chaty u Plešného jezera nadobro skončil začátkem r. 1951, kdy již sporadicky využívaný objekt zabrala Pohraniční stráž a upravila jej pro své účely. O Vánocích 1952 chata vyhořela, údajně od zazděného trámu v komíně. O rok později na místě vyrostla novostavba zděné roty spolu s jedním dvojdomkem a dřevěným finským domkem. V roce 1981 pohraničníci areál opustili a chátrající objekty byly zbořeny v r. 1989. Prostoru byl zčásti navrácen přírodní ráz. V roce 1999, při opravě hráze jezera, byla plošina poblíž hráze srovnána a upravena do dnešní podoby. Mállokterého návštěvníka dnes napadne, že v místě stolů s lavičkami, bývalo kdysi nějaké stavení.

Georg Hochholdinger mi také poskytl kopii pamětní listiny, která byla zazděna do stěny chaty při její přestavbě v roce 1935. Originální opis této listiny psaný německým kurentem se má nacházet v Böhmerwaldmuseum (Muzeum Šumavy) v Passově – Oberhaus. Věřím, že pro čtenáře bude zajímavé si přečíst, kolik lidí na takové stavbě pracovalo. U každého dělníka je navíc uvedeno, odkud přesně pocházel, včetně čísla popisného jeho domu. Okolní vsi nabízely dostatek pracovních sil a dodnes bychom některá jména v regionu našli. Naopak některé vsi zmizely v druhé polovině 20. století navždy z povrchu zemského, ať již po vzniku „Železné opony“ a zřízením hraničního pásma, nebo i díky napuštění Lipenské přehradní nádrže v roce 1961.

Objekt s velkou venkovní terasou, otevřený celoročně, měl nadále v nájmu Albin Hochholdinger, který nabízel „v každou denní dobu teplá i studená jídla a nápoje“.

V roce 2014 byla na hrázi Plešného jezera instalována pamětní deska v rámci projektu „Historické album Šumavy“.

V LESÍCH NA LIPENSKU UŽ ZASE ŽIJÍ VLCI

TEXT JIŘÍ MÁNEK FOTO SHUTTERSTOCK.COM

Fotografie divokého vlka pořízená fotopastí nedaleko Loučovic v roce 2015 jakoby po 140leté pauze odstartovala šumavské vlčí hemžení. Vlk byl loni prokazatelně pozorován v Boleticích. V posledních měsících došlo k řadě přímých pozorování a to nejenom jednotlivých vlků, ale po 150 letech dokonce první divoké vlčí smečky. Na přítomnost vlků si musíme začít zvykat i v šumavských a lipenských lesích.

Rok 2015 přinesl mimo jiné důkaz prokazatelného výskytu vlka právě u nás na Lipensku. Byl zachycen fotopastí u Medvědí hory, nedaleko Loučovic. Dospělého samce tam vyfotila fotopast neziskové organizace ALKA Wildlife, která se jinak zaměřuje na monitoring rysa ostrovida v rámci projektu Trans – Lynx. Takový důkaz se objevil poprvé po 140 letech. Poslední vlk byl na Šumavě zastřelen v polesí Lipka nedaleko Vimperka. Bylo to před 143 roky, konkrétně 2. prosince 1874. Střelcem byl stavitel Jan Štěrbík z Vimperka, mezi jehož nejvýznamnější stavby patří například dnešní dominanta Kvildy, kostel sv. Štěpána.

Vlk obecný měl u nás těžký život, vztah člověka a vlka poznamenán množstvím předsudků a pověr, začal se intenzivně lovit a jeho početnost od začátku 18. století výrazně klesala, až byla původní populace zcela vyhubena. Sporadicky se začali vlci v různých místech ČR znovu objevovat po 2. světové válce. Jednalo se vždy o osamocené zvířata. Předtím byl díky svému postavení v přírodě, ale zejména díky přizpůsobivosti, chytrosti ale také plachosti, nejrozšířenější šelmou u nás i v Evropě. Lidmi je považován za vůbec nejobávanější šelmu, přitom je zároveň vnímán jako nejryzejší symbol zvířecí svobody a divoké přírody. Je šelmou na vrcholu potravní pyramidy, která nemá v našich končinách žádného přirozeného predátora.

Kromě jasného důkazu na fotopasti u Loučovic potvrzují výskyt vlka i místní lesníci. „V roce 1986 Bavorákům utekli tři vlci a krátce poté jsem našel berana a dvě ovce, které byly vlky strženy asi 100 metrů od našeho domu. Tehdy si vlci u nás v Nové Peci zalovili a pak přešli do Arnoštova, kde také lovili. Jednoho pak zastřelili u Zbytín, další skončil na Třeboňsku a ten třetí na Sušicku. Z posledních let máme další pozorování. V roce 2016 byly zachyceny stopy vlka na česko-bavorsko-rakouské hranici. Já sám jsem v oblasti Hraničnicku před dvěma roky na státní hranici zaznamenal přes 30 metrů dlouhou stopu vlka, který šel směrem z Rakouska k nám. Kromě toho vím, že v lesích kláštera ve Vyšším Brodě byly stopy vlka pozorovány vícekrát,“ popisuje výskyt vlka v lesích na pra-

vém břehu Lipna lesník z Nové Pece Pavel Štětina. Pozorování vlka i na levém břehu Lipna pak potvrzuje ředitel Vojenských lesů a statků Petr Král. „V loňském roce máme jeden případ pozorování vlka lesníkem Imberou v oblasti Lysé na Lesní správě Arnoštov, ale žádné další přímé pozorování zatím nemáme a to ani podle pobytových stop. Jednalo se zřejmě jen o migrujícího jedince.“ Lidé se divokých vlků nemusí bát. V Evropě ani v Americe neexistuje v historii žádný potvrzený případ zabití člověka zdravým vlkem. Pokud bylo někdy zaznamenáno napadení člověka, nikdy se nejednalo o divoká zvířata, ale byli to vlci zvyklí na lidskou přítomnost, nebo se jednalo o zdivočelého psa, nebo křížence vlka se psem. Na člověka si zdravý divoký vlk nikdy netroufne, ale skopovou kýtou, zvláště jeli nehlídaná, nepohrdne prakticky nikdy. Nedávno se o tom přesvědčil Tomáš Rycheký, který má ovčí farmu na Knížecích Pláních nedaleko Borových Lad. Ovce mu tam letos v červenci potrhaly nejméně pár vlků. „Celková bilance vlčího útoku je šestnáct zabitých kusů nalezených po celé pastvině. Tři ovce, které byly silně potrané na krku a břichu, jsme museli nechat utratit a dalších šest ovcí s ranami na krku, se pokoušíme zachránit. Čtyři kusy se nepodařilo nalézt vůbec. Bez zranění tak zůstalo jedno jehně a beran se zvoncem,“ vypočítal bilanci vlčího útoku majitel stáda.

Ze záznamů fotopastí po celé republice a z četných svědeckých výpovědí lesníků tedy i u nás na Šumavě a na Lipensku jasně vyplývá, že se vlci do naší přírody definitivně vrátili. Je to dobrá zpráva pro všechny milovníky divoké přírody, ale i pro přírodu samotnou, protože vlk v lesním ekosystému hraje velice důležitou roli zdravotní policie, kdy z populací spárkaté zvěře odstraňuje stará a nemocná zvířata. Horší zprávou to je pro zemědělce a chovatelé ovcí, kteří budou muset být po jednom a půl století opět ostražití a svá stáda hlídat pomocí plotů a pasterveckých psů. Tak buďte v lesích Lipenska bedlivými pozorovateli a podaří-li se vám vlka zahlédnout, nebo dokonce vyfotografovat, pošlete nám určitě zprávu.

Zajímavosti z biologie vlka evropského

Je největší psovitá šelma s variabilní barvou srsti, od bílé přes rezavou a šedou k černé. U nás je vlk nečastěji šedý s hnědavými tóny a bělavým břichem. Váží 35–45 kg, samci jsou těžší než samice, výška v kohoutku je 66–81 cm. Nejdůležitějšími vlčími smysly jsou čich a sluch. Čich vlka je až milionkrát lepší než u člověka. Vlk dokáže za dobrých povětrnostních podmínek svoji kořist zvěřit na vzdálenost několika kilometrů. Vlci nevidí v celém barevném spektru jako člověk. Schopnost rozlišovat barvy mají vlci pouze v oblasti modrého až zeleného spektra, což je výhoda za šera, kdy dokáží velmi dobře zachytit i nepatrný pohyb. Vlk se může v přírodě dožít 12 až 15 let. Je typickým příkladem šelmy, žijící ve smečkách. Svou kořist dokáže pronásledovat i několik kilometrů a vyvinout při tom okamžitou rychlost až 60 km/h. Vlk dokáže za den sežrat až 9–12 kg masa, ale v době nouze dokáže hladovět i několik týdnů. Divocí vlci jsou velmi plachá zvířata, kterých se není třeba obávat. Jakmile zjistí lidskou přítomnost, ihned utečou, což je většinou mnohem dříve, než si jich člověk vůbec všimne.

SOCHA VÍTKA Z PRČICE HLÍDÁ VÍTKŮV HRÁDEK

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO MIROSLAV KOVAČIČÍN

Vítkův hrádek, náš nejvýše položený hrad, má od podzimu nového strážce. Po ukončení sezony tu stojí nový zhruba 2,5 metru velký monument. Socha zakladatele hradu a slavného rodu Rožmberků, který byl svého času nejmočnějším rodem u nás, Vítko I. z Prčice.

Nápad iniciovalo Občanské sdružení Vítkův hrádek, které se o obnovu hrádku stará od přelomu tisíciletí. Sochu slavnostně odhalil místostarosta Přední Výtoň Jan Zdechovan.

„Ten nápad jsme dostali před pěti lety, když jsme se byli podívat v kempu Jestřábí v Černé v Pošumaví na výstavu soch. Tvořil tam Jiří Genzer,“ vyprávěl Miroslav Kovačičín, předseda spolku Vítkův hrádek.

„Moc se nám to líbilo. O Vítkovi I., který byl ve službách krále Vladislava II. z rodu Přemyslovců, lidé moc nevědí, tak jsme usoudili, že by si trvalou připomínku zasloužil,“ doplnil Kovačičín.

Obec Černá v Pošumaví poskytla na sochu dřevo a sochař Jiří Genzer Vítko I. vytesal jako gotického rytíře, což odpovídá té době. Socha je důkladně ošetřena proti nepřízní počasí, tak členové spolku z toho, co zima se sochou udělá, obavy nemají.

Vítkův Hrádek stojí ve výšce 1 053 m n. m., má největší dochovanou obytnou věž, tzv. donjon o rozměrech 17,5 x 14 m, nabízí nejkrásnější výhledy na Šumavu, Lipno, Novohradské hory a za příznivého počasí také na Alpy v Rakousku.

Vybudováním střeženého hraničního pásma a vojenské pozorovatelný byla po 2. světové válce až do roku 1990 návštěva tohoto místa znemožněna. Od roku 1948 až do 1989 byl Vítkův Hrádek využíván armádou jako hláska protivzdušné obrany, nezadržitelně chátral a byl v havarijním stavu předán obci Přední Výtoň, která ho v tomto stavu pronajala Občanskému sdružení Vítkův hrádek.

Hrad byl opět zpřístupněn veřejnosti po 60 letech v roce 2005 u příležitosti 200. výročí narození A. Stiftera. Celou opravu zabezpečilo Občanské sdružení Vítkův hrádek jako symbol „vzájemnosti“ Jeho cílem bylo nejen obnovení významné kulturní památky, ale i vytvoření místa pro setkávání česky a německy mluvících lidí na rozhraní tří států – Česka, Rakouska a Německa.

Miroslav Kovačičín připomíná, že Rožmberkové, kteří vzešli z rodu Vítkovců, se stali nejbohatším a nejmočnějším rodem mezi českou šlechtou. Jejich

příčiněním vzniklo největší panství v Čechách a zasloužili se o hospodářský a kulturní rozvoj v jižních Čechách a horním Rakousku.

„Jejich troufalost byla tak velká, že se nebáli za podpory vzbuřené české šlechty zajmout a v roce 1394 věznit na Vítkově hrádku krále Václava IV., syna krále a císaře římského Karla IV., při převozu na hrad Wildberg v Rakousku,“ uzavřel Miroslav Kovačičín.

ŠUMĚNÍ VODOPÁDŮ SV. WOLFGANGA SI MŮŽETE UŽÍT I V ZIMĚ

TEXT JAN STRAKA FOTO JAN STRAKA A ARCHIV TURISTICKÉHO SPOLKU LIPENSKA

Sv. Wolfgang je patronem: Bavorska a Řezna/Regensburg, pastýřů, sochařů, lodníků, dřevorubců, tesařů a nevinně zajatých a vězněných. Atributy: biskup, kostel, sekera, čert.

Vodopády sv. Wolfganga jsou jedním z nejkouzelnějších koutů Vyšebrodka i celého Lipenska. Rozkošné kaskádovité vodopády tvoří říčka Menší Vltavice nedaleko vyšebrodského kláštera. Vede k nim naučná Opatská stezka I.

Vodopády, které jsou na říčce Menší Vltavice, byly kdysi pojmenovány po sv. Wolfgangu. Tento světec, biskup v Řezně (Regensburg) žil v 10. století, vynikal ctnostmi i tím, že moudře řídil diecézi. Velkou měrou též přispěl ke zřízení pražského biskupství roku 973.

Turisté se k Wolfgangovým vodopádům dostanou po naučné Opatské stezce I., jejímž výchozím bodem je v nedávné době restaurovaná Rožmberská brána vyšebrodského kláštera. Dále vede žlutá turistická značená trasa, která vás po třech kilometrech vrací zpět ke klášteru. Trasa je 3,7 kilometru dlouhá.

Tvar stezky opisuje osmičku a vrací se zpět ke klášteru. Z infotabulí se návštěvníci dozvídají například o umění starých kameníků nebo Opatském kanálu, mohou se napít z údajně léčivé studánky, ke které odbočuje strmá cesta vzhůru, a v nejvzdálenějším bodě stezky pak jsou k vidění vodopády sv. Wolfganga.

Opatský kanál, podél nějž prochází první čtvrtina stezky, přiváděl pitnou a dnes již jen užitkovou vodu do budov kláštera. Odděluje se od Menší Vltavice na levém břehu přibližně ve čtvrtině stezky a v této svažovité části je vydlážděn. Jeho vznik se předpokládá nejdéle do roku 1380.

Tento příjemný a nenáročný výlet malebným údolím Menší Vltavice přináší informace o historii kamenictví a řemesel na Vyšebrodsku a nechá vás okusit mystickou

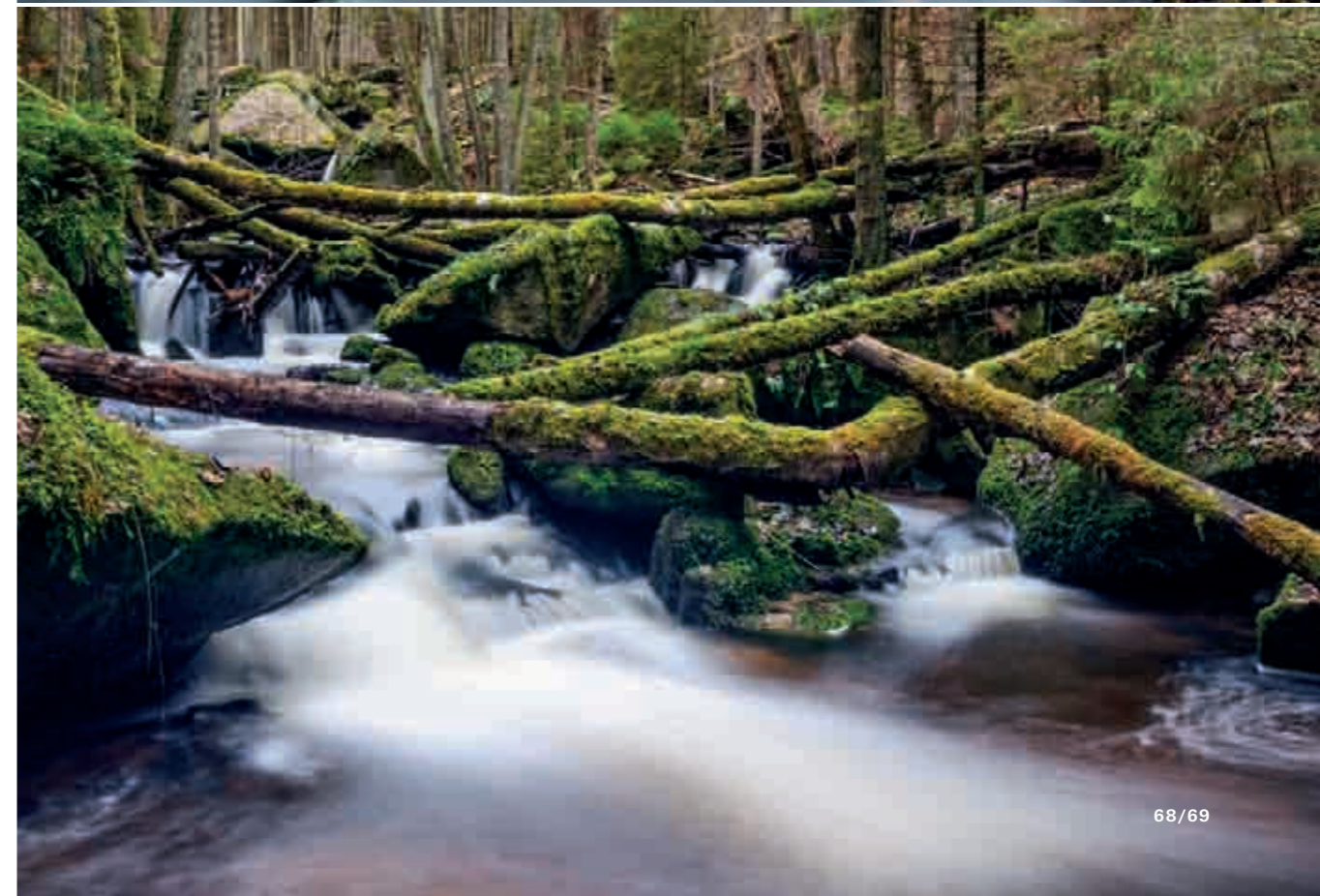
přírodu jihovýchodní Šumavy. Při zimním výšlapu je nutná zvýšená opatrnost, v zimě se totiž stezka neudrzuje.

U vodopádů je možné spatřit ledňáčka

Vodopády se nacházejí přibližně v polovině naučné stezky. Než budete pokračovat dál, buďte pozorní, občas je u vodopádů možné zahlédnout ledňáčka! Ledňáček přebývá v břehu nad vodopádem a velmi nečekaně a vzácně se objevuje a stejně tak rychle i mizí. Při lovu ryb se vrhá střemhlav do potoka a vystavuje na odív své tyrkysově modré peří.

Voda, která se valí přes skaliska, je velmi chladná. Z pravidelného měření, které provádělo občanské sdružení Gabreta, vyplývá, že se její teplota od června do září pohybuje od 8 °C do 12 °C a za teplého počasí kolísá během dne až o 2 stupně. V zimním období teplota vody klesá až na 0,1 °C.

Jakmile se ocitnete na lávce u vodopádů, je jen na vašem rozhodnutí, kam půjdete dál. Je možné pokračovat po Opatské stezce kolem bývalého lomu zpět ke klášteru. Pokud si chcete své putování prodloužit, vydejte se dále po žluté směrem k poutnímu místu, kterým je Odpočinutí Panny Marie na kameni, jehož název se u místních zažil spíše v jeho německé podobě Maria Rast am Stein (zhruba po 700 metrech je nutné přejít na zelenou). Od kaple a obrazárny, jež byly vystavěny v druhé polovině 19. století, vede zpět do města křížová cesta.

PO 60 LETECH VYŠEBRODSKÝ KLÁŠTER OPĚT CHOVÁ A PRODÁVÁ RYBY

TEXT A FOTO JAN STRAKA

Ve vyšebrodském klášteře znovu po 60 letech chovají a prodávají ryby. Největší zájem o čerstvé ryby zatím mají místní obyvatelé a návštěvníci z blízkého okolí. Cisterciácké opatství se díky této nové nabídce může stát i oblíbeným cílem gastroturistů, kteří mají zájem o kvalitní čerstvé ryby. Péče o vlastní rybníky a chov ryb patřil ke klášteru po celá staletí, navíc se jednalo vždy o velmi důležitou součást jeho hospodářské činnosti.

Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě pokračuje v postupné opravě majetku, který byl rádu vrácen. Každý, kdo ho navštíví, objeví vždy další zvelebenou část této architektonické perly jižních Čech. Velké investice a spousta práce je vidět především v samotném areálu kláštera. Obnova se ale týká i hospodářské činnosti, díky čemuž se opatství může postupně na Vyšebrodsku stát i významným zaměstnavatelem.

Jednou z oblastí hospodaření, ke které se klášter vrátil, je chov a prodej ryb. Byla to ale složitá cesta. „Restituovali jsme 22 hektarů rybníků, které se nachází především na

Vyšebrodsku, ale ten největší máme v Pláničce u Černé v Pošumaví. Všechny rybníky jsme nejdříve opravili, investice to byla veliká,“ řekl převor kláštera Jan Justin Berka.

V široké nabídce si je možné vybrat z kaprů, pstruhů duhových, sivenů amerických, línů a amurů.

Vyšebrodský klášter je jediný fungující mužský cisterciácký klášter v Česku a jedna z nejvýznamnějších kulturních památek jižních Čech. Založil ho roku 1259 Vok I. z Rožmberka.

S prodejem začalo klášterní rybářství po skončení letních prázdnin. Ryby se prodávaly ve stánku v blízkosti klášterní Rožmberské brány. Poprvé to bylo 9. září, od té doby se tak děje každý pátek od 13 do 16 hodin. Takto to bude i po zbytek roku, v čase Vánoc bude klášter ryby prodávat přímo na vyšebrodském náměstí. Ryby tu chovají tradičním způsobem tak, jak tomu bylo po celá staletí. Ryby rostou v nově opravených rybnících, ale také historických sádkách. Zdroj vody pro sádky je původní, protéká jimi průzračná voda Hamerského potoka, kterou do areálu přivádí známý středověký opatský kanál. Tradice provozu chovných rybníků ke klášteru podle historika Jiřího France skutečně patří. „Chov ryb byl pro kláštery téměř nepostradatelnou součástí jejich hospodářského systému, protože mnichy zásoboval masem chladnokrevných zvířat, na které se nevztahovala postní příkázání. Ve středověku tvořily postní dny více než polovinu roku.“

Obecně lze říct, že kláštery nikdy nebylo možné chápat jen jako duchovní centra regionů, ale i centra hospodářská. Zahrnovala i správu dalšího majetku, jako jsou například lesy. Jednalo se o vždy o významné instituce. Nejenže se tedy podílely na kultivaci životního prostředí, ale dávaly lidem také práci. Právě to se nyní děje i ve Vyšším Brodě.

„Zájem se neustále zvyšuje, nejvíce si zákazníci přejí pstruha duhového,“ prozradil Jiří Toncar, vedoucí rybářství.

BÝVALÝ GENERÁLNÍ ŘEDITEL ČESKÉ TELEVIZE ŽIJE NEDALEKO LIPNA

TEXT A FOTO PAVEL PECHOUŠEK

Devátý rok pojí svůj život s Lipenskem bývalý generální ředitel České televize Jiří Janeček. Jednašedesátiletý, nejdéle sloužící ředitel našeho veřejnoprávního televizního média, si koupil domek u Malšína a větší část týdne tu žije se svou přítelkyní Pavlou a dvěma psy basetem Hannibalem a Berniem, což je bernský salašnický pes. Ve volných chvílích se věnuje sportu a tvůrčímu psaní, mimo to především myslivosti, která se v posledních letech stala jeho hlavním koníčkem.

„Miluju krásnou přírodu, kopečky, dobré lidi a klid, což mi Lipensko splňuje. Bydlíme na polosamotě. Do vsi to máme sotva kilometr a k jezeru asi šest. Nechybí ani krásný výhled. Co víc si přát,“ uvádí Janeček.

Příznává, že původně chtěl koupit chalupu v horní části Šumavy, někde v okolí Kvildy nebo Horské Kvildy. Tehdy ale vhodný objekt nenašel a co se v nabídce objevovalo, bylo přehnaně drahé. Uvažoval také o Krkonoších, kde má kamarády. Nakonec ale dospěl k názoru, že Lipensko je lepší jak z hlediska nádherné přírody, tak celoročního volnočasového využití.

„V zimě se dá vyrazit na běžky i sjezdovky, jak tady na Šumavě, tak v Rakousku. Vždyť třeba na Dachstein je to jen o pár kilometrů dál než do Prahy. V létě si párkrát sjedeme Vltavu, koupeme se na Lipně, hrajeme golf, a hlavně podnikáme výlety na kole i pěšky a objevujeme krásy Šumavy. Aktivit je tady pro každého dost a dost. V poslední době možná až moc,“ myslí si.

„Jen se děším toho, aby tu za chvíli nevznikl druhý Špindl nebo Pec pod Sněžkou. Na druhou stranu musím uznat, že se mi moc líbí třeba projekt Stezky v korunách stromů – také už jsem na ni přivedl řadu návštěv. Rozhodně bych na Lipensku dával přednost kvalitě před kvantitou,“ uvádí.

Když domek u Lipna koupil, tak byl ještě generálním ředitelem ČT a jezdit sem neměl čas. Maximálně se zde zastavil jednou za měsíc. Změna nastala až po vynuceném odchodu z televize kvůli zdravotním problémům. První tři roky mezi lidi moc nechodil, nakonec se ale seznámil s místními myslivci a stal se součástí spolku.

„Byl jsem amatér, ale líbilo se mi to. Když jsem přišel do party, tak mi nejdřív místní moc nevěřili, ale když jsem asi rok pomáhal, tak mě vzali mezi sebe. Pochopitelně hodně dělá hospoda, kde se potkáte se spoustou zajímavých lidí a já jsem na ně měl štěstí. Prostě tu mám spoustu kamarádů.“

Ve spolku patří mezi ty relativně mladší. „Myslivost je

hlavně práce, práce a zase práce, není zdaleka jen o lovu zvěře. Pro les a přírodu pracujete naopak celý rok. V létě chráníme zvěř před stroji zemědělců, stříkáte ohradníky, aby se zvěř vyhnula nebezpečným strojům, stavíte krmelce, posedy a kazatelny. V zimě každý den chodíte krmít, aby zvířátka nestrádala. Cením si práce těch většinou už starších chlapů, kteří nelení a denně se brodí třeba i půlmetrovou sněhovou pokrývkou lesem, aby nakrmili vyhladovělou zvěř. Baví mě to a trávím tím dost času přes den. Svou práci dělám v noci,“ popisuje.

Zároveň také zásadně odmítá výroky některých lidí, kteří útočí na činnost myslivců. Což je podle něj částečně i chyba i médií. „Rozhodně si o těch kriticích nemyslím, že jsou hloupí, spíš jsou neznalí, většinou vyrůstali ve městě a neví co obnáší práce myslivce. Jako kluk jsem se tomu také ušklíbal, ale teď vím, že myslivci přírodě strašně moc pomáhají a mají svůj koníček hodně u srdce. Navíc udržují staré tradice. Myslivost má totiž historii, kterou by jí mnohá organizace mohla závidět.“ Do lesa s ním chodí oba jeho psi, baset Hanibal má dokonce barvářské zkoušky.

Když p. Janeček není na Lipensku, tak je v Praze. Dva až tři dny v týdnu tam pracuje pro PR agenturu, kde se věnuje mediálnímu poradenství, krizové komunikaci, zajišťuje PR aktivity související s pořádáním koncertů a kulturních akcí.

„Na Lipensku jsem bohužel nenašel práci, ve které bych mohl využít své dlouholeté manažerské zkušenosti. Je pravda, že jezdit do Prahy mě moc nebaví, raději bych zůstal pořád u Lipna,“ uvedl.

Snaží se také prosazovat Lipenské destinace i do pořadu Toulavá kamera, který společně se svou kolegyní Ivetou Toušlovou v České televizi zakládal. Teď s kamarádem objíždí zaniklé obce a statky na Lipensku. „Jsou to zvláštní, často tajemná místa, která mě zajímají. Mnohem víc mě ale lákají osudy lidí, kteří zde žili. Zatím si dělám jen poznámky, ale jednou bych chtěl takové osudy sepsat. Na to mám ale ještě čas až budu v důchodu,“ uvádí.

Jiří Janeček se narodil 24. května 1956 v Jindřichově Hradci, vyrůstal v nedaleké obci Dírná, kde se o něj a jeho další tři sourozence starala pouze matka. Vyučil se provozním chemikem v Odborném učilišti Silon Planá nad Lužnicí, dálkově si dodělal maturitu ve Střední průmyslové škole chemické v Sezimově Ústí a v Táboře a pak vystudoval Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy v Praze (Mgr. 1989). V období dospívání jezdil často do Strážného, kde byla rekreačního chaty Silonu. Právě tam se zrodila jeho láska k Šumavě.

SERIÁL O LIPENSKÝCH OBCÍCH: ROŽMBERK NAD VLTAVOU

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO ANTONÍN MRÁZEK, JIŘÍ MÁNEK

Starostka Rožmberka Lenka Schwarzová

ROŽMBERK NENÍ JEN RENESANČNÍ HRADNÍ SKVOST

Starostka Rožmberka nad Vltavou Lenka Schwarzová zajistila nejmenšímu městu na jih u Čech dotace ve výši desítek milionů korun, opravuje náměstí, zabezpečila průtah městem. Velkou radost má také zpraktického lékaře, který zde po 20 letech ordinuje.

Starostka Rožmberka nad Vltavou po nástupu do své funkce začala intenzivně spolupracovat s Krajským úřadem jihočeského kraje na projektu průtah Rožmberkem a oprava náměstí. Jihočeský kraj ze své dotace buduje průtah a tímto způsobem se starostce podařilo přivést do města 30 milionů Kč. Z dotací, které starostka získala, (např. z MKČR, MMR či JČK) se financovaly opravy místních komunikací, květinová výzdoba, a opravy památek. Velkou radost má také z praktického lékaře, který zde po 20 letech ordinuje.

Čisté a krásné město, opravené v duchu zdejší historie, spokojení místní, k tomu nadšení turisté. Takový Rožmberk nad Vltavou by si přála mít zdejší starostka Lenka Schwarzová.

Největším turistickým lákadlem je zdejší renesanční hrad, který ročně navštíví přes šedesát tisíc turistů, po Vltavě sem připlouvají i tisíce vodáků a ostatních výletníků.

„Celková roční návštěvnost města Rožmberka odhaduji na zhruba dvě stě tisíc lidí. Většina z turistů se ale zdrží krátkodobě, Rožmberk je sice krásný, ale není zde takové vyžití jako na Lipně. Prodloužení turistické sezony by měla napomoci cyklostezka, na jejíž projektovou dokumentaci

jsme rovněž čerpali dotaci a nyní stojíme před územním rozhodnutím“ uvádí starostka.

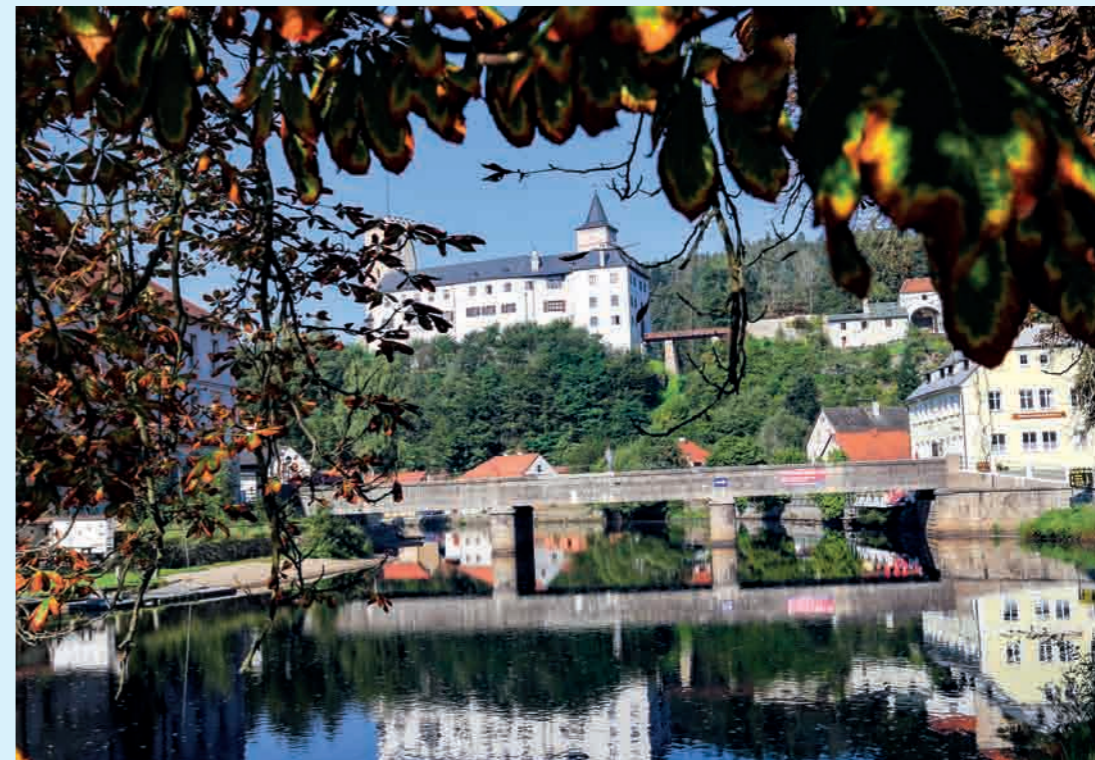
Vedle unikátního hradu, jehož část byla postavena dokonce v gotickém stylu na začátku 14. století a byl historicky prvním sídlem Rožmberků, by turisté také rádi navštívili kostel svatého Mikuláše.

„Máme povolení od Biskupství českobudějovického na konání prohlídek, ale průvodce pro kostel se nám shání těžko. Snad v budoucnu při opravě bývalého učiliště, kde má být kromě jiného i galerie a muzeum, vytvoříme fúzi s novým majitelem a budeme konat prohlídky pravidelně i v tomto kostele,“ přeje si starostka.

Turisty láká samozřejmě také zdejší příroda, jedinečná je zde i nabídka vodáckých sportů a možnosti rybářského vyžití.

Rožmberk má kolem 370 stálých obyvatel a zhruba stovku chalupářů, kteří se velmi významně podílejí na spolupráci s městem.

Lenka Schwarzová je starostkou první volební období. Opravujeme obecní byty, v některých jsme udělali novou elektroinstalaci, zateplujeme,“ shrnula. Důležité jsou i menší akce, například kulturní, ale i ta, kdy se s novou květinovou výzdobou zásadně vylepšil vzhled města, objevily se příst-

řešky na odpady, nové lavičky, nové odpadkové koše.

Velkou výhodou je při její práci to, že dobře komunikuje s místními podnikateli. Podařilo se nastolit dialog a tím se zvýšily i příjmy pro město. Například i od nového nájemce zdejšího kempu.

Připravuje se obnovení jezírka pod zámkem, na kterém se v zimě bude bruslit (Lesy ČR), uvažuje se o znovuoobnovení a rekonstrukci šibeničního vrchu, coby kulturní památky.

Lidem tu podle starostky nejvíce chybí škola a školka, obě instituce tu kdysi byly. „Dále je potřeba zajistit posílení vodních zdrojů a rozšířit a zmodernizovat čističku odpadních vod,“ říká starostka, která pochází z nedalekého Vyššího Brodu.

Vystudovala Pedagogickou fakultu v Českých Budějovicích, vdala se, rozvedla a v 29 letech odešla do Prahy, kde začala učit na prestižní církevní škole sv. Voršily na Praze 1. Tam získala řadu ocenění.

Poté pracovala jako ředitelka odboru církevních škol při České biskupské konferenci, kde pro zajímavost velmi úzce spolupracovala s primasem českým Dominikem Dukou. Dále devět let pracovala na Ministerstvu školství, například jako vedoucí Odboru předškolního, základního a základně-uměleckého školství. Následně působila jako poradkyně ministrů školství Josefa Dobeše a Petra Fialy.

Do Rožmberka jezdila se svým partnerem, který pracoval jako manažer v pražské zoologické zahradě. Odešel odsud společně s bývalým ředitelem Petrem

Turisty láká zdejší příroda, jedinečná je zde i nabídka vodáckých sportů a možnosti rybářského vyžití.

Fejkem v době, kdy společně dostavěli v Rožmberku dům a rozhodli se k radikálnímu životnímu kroku – stěhování na jih Čech.

Sehnat práci pro oba dva tu bylo těžké. Nějakou dobu učila na základní škole a vedla několik kroužků pro děti i dospělé. Čtyři roky navíc pracovala pro ruskou federaci juda.

Následně Lenku Schwarzovou oslovilo několik lidí z Rožmberka, zda by nechtěla vstoupit do veřejného života, využít svých zkušeností, kontaktů a schopnosti komunikovat s lidmi. „Moc ráda jsem učila a bylo to mé nejlepší období v životě. A také je v tom možnost být kreativní. Práce na radnici je v tomto ohledu v mnohém podobná, i když náročnější,“ říká.

A co starostku v Rožmberku nad Vltavou nejvíce trápí? „Je to především atmosféra mezi lidmi, ale to se týká asi obecně celé ČR i frustrované Evropy,“ uzavřela.

STAVBA LIPNA BYLA NEJKRÁSNEJŠÍ LÉTA

TEXT A FOTO PAVEL PECHOUŠEK

Na počátky lyžování v Lipně nad Vltavou vzpomíná Marie Talafousová, která sem přišla v roce 1954 v době stavby Lipenské přehrady. V lese s pasekou plnou pařezů tu založil první kroužek Vratislav Odvárko, hlavní inženýr stavby přehrady.

Nejkrásnější léta svého života, tak na dobu, kdy se stavěla Lipenská přehrada vzpomíná Marie Talafousová, která do Lipna nad Vltavou přišla v roce 1954. Od té doby tu letos čtyřiaosmdesátiletá sportovně založená a svěží paní, žije. „Svůj domov tu tehdy mělo na 7 000 lidí, kteří si rozuměli a táhli za jeden provaz. Ta doba byla strašně moc hezká, krásný čas. Nezáviděli si, navzájem si neubližovali a nekradli. Možná to bude znít naivně, ale já jsem tu dobu tak vnímala,“ vypráví. „Jeden druhého si vážil a lidé se nebáli,“ pochvaluje si pulsující život v jejím tehdy novém domově.

Marie Talafousová měla o životě v okolí stavby lipenské přehrady velký přehled. Nastoupila jako eko-

nomka ke státnímu podniku Vodní stavby a mimo jiné měla za úkol komunikaci mezi jednotlivými závody či výrobními celky, kam například nosila faktury. Narodila se v Nových Hradech, vystudovala střední ekonomickou školu, ale protože nemohla najít práci, vydala se společně se svým strýcem do Lipna nad Vltavou, kde již pracoval jako technik při stavbě přehradní nádrže. Psal se rok 1954. Začala bydlet na ženské ubytovně č. 7 v Lipně nad Vltavou ve dvoulůžkovém pokoji. Se sousedy měla společné sociální zařízení. Krátce po příchodu se seznámila se svým manželem Josefem, který pracoval jako elektrikář na tlačných šachtách, kudy jezdili do podzemí dělníci. Vyvážel se odtud kámen.

Na stavbu sem přišli lidé různých národností: vzdělání, ale také s rozdílnou minulostí. „Projektanti, geologové a další odborníci a po nich budovatelé Lipna. Vltavské údolí ožilo dělníky a dalšími stavbaři po celé délce plánovaného vzdutí od Vyššího Brodu po Želnavu. Přicházeli zapálení mládežníci, kteří od roku 1950 tvořili předvoj armády dalších dělníků, když za zpěvu budovatelských písní v sevřeném šiku nastoupili na stavbu nové příbřežní silnice u Frymburku. Ti byli následováni dalšími, především mladými lidmi, kteří se chtěli stát součástí velkého kolektivního díla, největší stavby socialismu na jihu Čech, jak zněla dobová propaganda, v tomto případě však pravdivá,“ píše se v knize „Lipno – krajina pod hladinou“, kterou vydal Českokrumlovský rozvojový fond. Unikátní kniha, jak praví její motto, ukazuje zmizelou podobu Vltavy a dávné šumavské přírody, památek, měst, obcí a portréty lidí, kteří žili na území dnešního Lipenska před výstavbou přehrad.

„Přicházely celé mladé rodiny, z nichž některé tu zůstaly, přicházeli lidé za výtěžkem, mnozí s pocitem profesní seberealizace. Ale nadšení nestačilo. K lidem pracujícím zpočátku často jen s lopatami a kolečky přibývali další dělníci na těžkých strojích a také odborníci s důmyslnějšími technickými prostředky. Ale protože pracovníků byl stále nedostatek, mnoho lidí sem státní orgány posílaly za trest,“ píše se také v knize.

Marie Talafousová se svým oblíbeným bicyklem.

Stavba přehradní hráze Lipno II ve Vyšším Brodě, foto neznámý autor, okolo roku 1960.

Velkým fenoménem při organizování volného času a sportování byl podle Marie Talafousové hlavní inženýr stavby Vratislav Odvárko. Vzpomíná na něj hlavně jako na člověka, který v Lipně nad Vltavou jako první rozjel lyžařský kroužek. Tehdy tu samozřejmě nebyla exkluzivní sjezdovka, ale les s pasekou plnou pařezů.

„Inženýr Odvárko společně se svou paní všechno řídil. Vykáceli tu první sjezdovku, vypálili pařezy. Vybudovali tam i první lanovku. Takový byl počátek sjezdového lyžování na Lipně,“ vzpomíná Marie Talafousová.

Její manžel Josef pochází z nedalekého Frymburku. Bydlel zde ve velké vile společně se svými rodiči. Marie se záhy stěhovala k němu, po třech letech se vzali. Když se jim ale narodily děti Josef a Zdeněk přestěhovali se do bytu, který jim poskytl státní podnik Vodní stavby v Lipně nad Vltavou. V obci pro dělníky vznikly nové obchody, pošta, veškeré segmenty občanské vybavenosti.

Stavba Lipenské vodní nádrže začala v roce 1952 a trvala do roku 1960. Byla unikátní svým rozsahem i použitím nových technologií. Na Šumavě vzniklo jezero, které se rozlohou 4 870 hektarů stalo největší vodní plochou v tehdejší Československu. Existuje jen málo míst ve střední Evropě, která se během několika málo let tak razantně změnila. Zatopení se musela přizpůsobit krajina. Od začátku stavby probíhalo hloubení různých šachet, lámání skal pro těsnící clony a gravitační blok přehrad. Vykáceno bylo 1 670 hektarů lesů a 86 hektarů dalších ploch. Dne 26. června 1958 byl dobetonován poslední blok

hráze, kterou dělníci dorovnali na úroveň vozovky. Bylo spotřebováno 14 000 m³ betonu a 1 000 m³ ocelové výztuže, přibližně 300 tun strojního řízení. Dne 1. září stejného roku stavaři stavby předali.

Mezitím nastal odliv lidí, kteří zde nejen pracovali, ale také bydleli. Podle Marie Talafousové byla doba, kdy bylo třeba téměř vyliďněnou obec znovu dosídlit, velice smutná. V Lipně měla několik dobrých přítelkyň, většinou z kanceláře nebo z ubytovny.

V roce 1956 odešla na mateřskou dovolenou a do práce se měla vrátit v době, kdy byla stavba přehrad hotová. S jejím dokončením většina známých zmizela, i když, jak sama říká, společenského života se spíše stranila, nepije alkohol ani kávu, nekouří a největší radost jí dělal život v úzkém rodinném kruhu.

Po návratu z mateřské nastal problém. Paní Talafousová musela hledat jinou práci. Vystřídala jich několik, dělala například uklízečku. Možnost získat odpovídající zaměstnání nebyla v žádném případě taková jako dříve, nakonec ale začala pracovat jako účetní a ekonomka pro zdejší hotely.

Starší syn se vyučil strojním zámečníkem a také žije v Lipně nad Vltavou, mladší syn se stal sklářem a žije v šumavské Lenově. Marie Talafousová nikdy nelitovala, že zůstala u Lipna a nevrátila se do vnitrozemí. Prožila podle svých slov život plný sportu, především jízdy na kole a plavání.

V posledních letech se stará o těžce nemocného manžela, který je upoutaný na lůžko. I tak si občas vyjede na svém novém bicyklu okolo milovaného Lipna na výlet po své oblíbené trase do Frymburka.

SERIÁL: ZANIKLÉ ŠUMAVSKÉ OBCE S OBCEMI DOLNÍ A HORNÍ BORKOVÁ ZMIZELO I OBROVSKÉ RAŠELINIŠTĚ

TEXT PETR JELÍNEK FOTO ARCHIV

Nejrozsáhlejší těžené rašeliniště Šumavy s Dolní a Horní Borkovou zmizelo i dalšími osadami v 50. letech vlivem výstavby vodního díla Lipno. Právě těmito osadami pokračuje seriál časopisu Lipensko o zdejších zaniklých obcích.

V roce 1853 putoval po Šumavě význačný rakouský přírodovědec Ferdinand von Hochstetter (1829–1884). O dva roky později publikoval svoje poznatky a napsal ve stati o řece Vltavě o jejím údolí mezi Černou v Pošumaví a Dolní Vltavicí:

„V této krajině, kde se vltavské údolí s přítokem potoka Olšiny rozprostře nejširše, se můžeme cítit jako v odlehle mořské zátocy mezi vysokými horami a temnými lesy Šumavy...“

Při četbě těchto slov se neubráníme otázce, co by věhlasný učenec své doby řekl asi dnes, když je dotyčné údolí zaplněno vodami přehradního jezera a opravdu připomíná mořský záliv. Tento dojem umocňuje čerstvý vítr, který čeří rozlehlou hladinu a nad-

ouvá plachty jachet. Nikoliv bez důvodu má Jachetní klub v Černé v Pošumaví heslo „Lipno je naše moře“.

Jachty a další plavidla se pohybují nad místy, kde se v několikametrové hloubce nachází bývalé nejrozsáhlejší těžené rašeliniště Šumavy.

Letecké snímky z roku 1952 i vojenská speciální mapa z let 1953–1954 dokládají zde existenci jakéhosi „geometrického světa“.

Rašeliniště o rozloze více než 370 ha, které skončilo pod hladinou, bylo totiž při těžbě rozčleněno pravidelnou sítí odvodňovacích kanálů, vytvářenou obdélníky či kosodélníky, narýsovanými jakoby podle pravítka. Tato síť tvoří výrazný kontrast s okolním prostředím, zejména s klikatícím se tokem Vltavy i čet-

K obci Pestřice patřila místní část Sklářny. (Zdroj: Böhmerwaldmuseum Passau)

Vyrýpaným kusům rašeliny, které měly tvar cihel, se říkalo borky. Fotografie zachycuje rýpání – tzv. „borkování“ rašeliny i sušení borků. Foto Josef Seidel. (Zdroj: Böhmerwaldbund Oberösterreich Linz. Historische Datenbank/soukr. sbírka).

ných potoků. Kanály byly důležité pro těžbu rašeliny. Bez odvádění přebytečné vody by nebylo možné tzv. vypichovat rašelinové cihly zvané borky.

Při okrajích tohoto rašeliniště směrem k zemské hranici byla stavěna lidská obydlí od poloviny 17. století a postupem doby vznikla z rozptýlených stavení obec Stögenwald-Pestřice. Zdejší osadníci mohli rašelinu užívat k vytápění nebo jako stelivo pod dobytek. Systematickou těžbu rašeliny však lze spojovat až s osídlením z počátku 19. století, kdy vznikly osady Mayerbach – Dolní Borková a Fleisshaim – Horní Borková. Zásahu o jejich vznik měl vrchní úředník knížecího schwarzenberského panství Krumlov Ernest Mayer (1764–1837).

Pozn. autora – tento vynikající hospodářský odborník je bohužel v mnoha pracích, mj. též v nedávno vydané knize Lipno – krajina pod hladinou, zaměřován za svého syna Karla Ernsta Mayera (1794–1858).

Ernest Mayer navrhl v roce 1806 nové osídlení a následnou kultivaci dosud nevyužívaného území v duchu nových hospodářských zásad, mezi něž patřilo odvodňování mokřin, rozšiřování orné půdy a luk či zavádění střídavého hospodaření, což mělo zamezit ponechání půdy ladem.

Noví osadníci byli většinou dřevaři, rolníci, později dělníci těžící rašelinu a také horníci v tuhových dolech.

Největší rozmach těžby rašeliny byl spojen s rozvojem schwarzenberských grafitových podniků v Hůrce a Černé. Od roku 1894 byla rašelina odvážena úzkorozchodnou průmyslovou železnicí zlikvidovanou až před napuštěním Lipna.

V roce 1930 bylo v Dolní Borkové 41 domů a 282 obyvatel. Horní Borková měla 30 domů a 178 obyvatel. Obě osady patřily do katastru obce Pestřice o výměře 1673 hektarů, k němuž dále náležela veska Rybářské Domky (Fischerhäuser) – 5 domů a 51 obyvatel, ves Račín (Ratschin) – 18 domů a 102 obyvatel, ves Dolní Pestřice (Unter-Stögenwald) – 12 domů

O zaniklých osadách Dolní a Horní Borková se mohli vše důležité dozvědět návštěvníci dlouhodobé výstavy „Ze břehů staré Vltavy“ v Památníku – Rodném domku Adalberta Stiftera v Horní Plané. I během letošního léta sem zavítaly stovky spokojených návštěvníků, kteří se dozvěděli základní informace o zmizelých místech v oblasti lipenského přehradního jezera.

a 76 obyvatel, Horní Pestřice (Ober-Stögenwald) – 8 domů a 84 obyvatel, hospodářský dvůr Valtrov (Waltersgrün) – 11 domů a 67 obyvatel a místní část Sklářny (Glashütten) – 4 domy a 30 obyvatel.

Jmenovaná místa, až na dvůr Valtrov (dnes farma a rekreační objekty), nebyla po nuceném vystěhování německého obyvatelstva znovu trvale dosídlena. Nad rozvalinami Rybářských Domků a Dolní Borkové se rozlila voda přehradního jezera, další místa si vzala zpět příroda. U Horní Borkové je zbytek rozsáhlého rašeliniště vyhlášen za přírodní rezervaci a chráněné hnízdiště vodního ptactva. Život jde dál...

Co je rašelina?

Rašelina se vrství z rostlinného materiálu, obvykle v bažinatých oblastech, kde je omezen úplný rozklad rostlin. Je složena převážně z vegetace mokřin: stromů, tráv, hub a ostatních druhů organických zbytků jako hmyz a živočichové. Využívá se především v lázeňství.

LIPENSKÁ „VÁLEČNÁ NEVĚSTA“

TEXT A FOTO PAVEL MÖRTL

Lilly se narodila v Anglii, kde se během 2.světové války zamilovala do českého vojáka Josefa. Po válce spolu odešli do jeho domova a do Velké Británie už se nevrátili. Ve druhé polovině života strávila britská válečná nevěsta, která se v roce 1998 setkala i s královnou Alžbětou II., 29 let u Lipenské přehrady.

I když se Lillian Schořová, rozená PIPPS, u Lipna nenarodila, strávila zde krásných 29 let svého leckdy těžkého života. Na jih Čech zavítala po šedesátce, v 70. letech minulého století. Bývalou civilní inspektorku britské námořní služby, která od konce 2. světové války žila v Československu, poslal její zaměstnavatel za odměnu na rekreaci do jižních Čech – na Lipno.

Ovdovělá aktivní seniorka tam při seznamovacím večírku zcela náhodně poznala místního člověka, pana Jana, který pracoval v rekreačním středisku jako údržbář. Začali se vzájemně navštěvovat a po roce se Lily rozhodla změnit bydliště. Na téměř 30 let se přestěhovala z Lomu ke břehům „jihočeského moře“.

Setkání Lilly Schořové a autora článku Pavla Mörta.

Ale začneme po pořádku. Z rodného Lomu u Mostu se na konci 30. let přestěhoval do Belgie jistý Josef Schoř, aby si vydělal nějaké peníze na obživu svou i matčinu. Když byla v květnu 1938 v Československu první mobilizace, odjel do Bruselu na náš konzulát a chtěl vstoupit do armády jako dobrovolník.

Byl ale odmítnut, protože ani doma ho v letech 1933 až 1935 opakovaně neodvedli. Byl jediným živitelem matky a sestry a armáda byla v jeho případě tolerantní. Josef se však nedal odradit a když začala válka napadením Polska Němci, dobrovolně vstoupil do francouzské Cizinecké legie. Stalo se tak v Lille. Než ho Francouzi stihli vycvičit, válečné události nabraly na tempu. Na výzvu Československé národní rady v Paříži se znovu pokusil vstoupit do našeho vznikajícího vojska. Byl úspěšný a 16. listopadu 1939 jej vyřadil ze svazku Cizinecké legie. Po porážce Francie odjel společně s dalšími Čechoslováky na Střední východ k 11. lehkému polnímu pěšímu praporu, jemuž velel pplk. Karel Klapálek.

Neuplynul ani celý rok, když Josef, zocelený pouštní službou, přijel s lodním transportem do anglického Cholmondely Parku – známého československého vojenského střediska ve Velké Británii. V táboře u obce Paddox Moreton absolvoval náročný výcvik řidiče kolových a pásových bojových vozidel.

Ve vzácných volných chvílích se naši mladí vojáci vydávali do města do kina či na taneční odpoledne. Jednoho listopadového dne roku 1940 se Josef seznámil prostřednictvím kamaráda Honzy s civilní inspektorkou námořní služby Lillian PIPPS. Válka neválka, mezi oběma to hned napoprvé zajiskřilo a Lily se záhy stala Josefovou učitelkou angličtiny a v červenci následujícího roku (1941) si dovolil požádat svého nadřízeného o povolení ke sňatku. Ten oba mladé znal, a proto na Josefovou žádost vlastnoručně připsal: „Nemám námitek, udržuje s nevěstou několik měsíců známost. Znáám ji a jeho rozhodnutí nepovažuji za ukvapené“.

Válečný čas ubíhal a Josef byl čím dále tím více vázán služebními povinnostmi mimo rodinu. Na podzim 1944 oznámil manželce, že odjede na delší dobu a bylo z toho více než sedm měsíců. Československá obrněná

brigáda, u jejíž třetí roty prvního praporu Josef sloužil jako řidič tanku, se přesunula přes kanál La Manche a zúčastnila se dobývání přístavu Dunkerque. Josef byl v bojích raněn a po vyléčení projel se svými spolubojovníky po boku Američanů půl Evropy, aby v květnových dnech 1945 dorazil do Plzně a 21. srpna byl v Žinkovech u Plzně v hodnosti četaře demobilizován.

Už před tím se Josef s Lilly domluvili, že společně odjedou na pár měsíců do Československa, aby Josefova rodina poznala jeho manželku a dceru. Josef sám v žertu ženě říkal: „Česky se nemusíš učit, za tři měsíce budeme zpátky.“ Na takové období totiž měli platné vízum do Československa.

Mladá rodina se usadila v Josefově rodném Lomu v malém domku, kde ale však po pár týdnech Lilly nečekaně onemocněla záškrtem. Uzdravila se, ale krátce na to, v lednu 1946, na poslední chvíli lékaři zachránili život Josefovi, když mu praskl žaludeční vřed a on dostal silné krvácení do břicha.

Tříměsíční vízum bylo to tam a nemocný Josef přestál na návrat do Anglie pomýšlet. Jeho nelepšící se stav a další okolnosti nakonec přiměly oba v Lomu zůstat natrvalo.

Josef skončil v invalidním důchodu a rodná obec mu poskytla do pronájmu trafik. Lilly svému choti denně pomáhala tahat z Mostu těžké balíky se zbožím, a protože rodinný rozpočet to příliš nevylepšílo, začala si sama hledat zaměstnání.

Musela se tedy spokojit s nečistou a namáhavou prací na třídičce uhlí na dole. Čtrnáct měsíců, většinou sama v nočních směnách se učila česká slovíčka z listů vytržených ze školního sešitu. Spolupracovníci jí tam vždy pár výrazů napsali a ona zkoušela česky slabikovat. Naštěstí se našel člověk, který s drobnou tmavovláskou cítil a dokázal ji časem umístit do účtárny dolu.

Bývalého vojáka Josefa trápila neschopnost uživit dostatečně rodinu, která se mezi tím rozrostla v roce 1947 o syna Roberta. Josefovy zlostné výlevy, jimiž dával průchod své osobní a životní prohře, byly stále častější a on nakonec začal hledat zapomnění u kamarádů v hospodě. Po mateřské Lillian nastoupila k poště a šest dnů v týdnu s třináctkilovou brašnou přes rameno putovala pěšky (později na kole) po rozsáhlém venkovském rajónu.

Unavená Lilly leckdy přišla z práce a zatoužila po jediném – najíst se pořádně vyspat. Josefu Schořovi, nositeli Československého válečného kříže 1939, medaile Za zásluhy II. stupně, stříbrného odznaku Svazu brannosti (zúčastnil se v roce 1946 v Lomu jeho založení) a dalších ocenění, se v druhé polovině roku 1968 opět zdravotně přitížilo. Na Bulovce mu odoperovali polovinu plic a jeho už tak oslabené tělo šest dalších let svádělo boj s osudem. Neúspěšně. Zemřel roku 1974.

Lilly rok po Josefově úmrtí skončila s prací na poště a odešla do důchodu, na něj měla, díky dvěma dětem, nakonec nárok. A zásluhou shody šťastných náhod se přestěhovala na Lipno.

Ani zde nedokázala mít ruce v klíně. Nejprve pracovala jako pomocnice v jednom z lipenských hotelů, pak

tři roky se svým partnerem Janem správcova v autokempu, doučovala začátečníky angličtinu, a nakonec půjčovala knihy v místní knihovně. Za tuto obětavost byla oceněna několika uznáními. Když v roce 2005 předávala knihovnu své nástupkyni a přítelkyni, místní učitelce Vítězslavě „Vicki“ Neubauerové, činila tak s pocitem, že byla Lipenákům něčím užitečná.

Když jsem paní „Lilinku“ poznal, uzavírala právě svou lipenskou životní etapu. Jedna z posledních šesti britských „válečných nevěst“ v Česku, které osobně popřála zdraví britská královna Alžběta II. při své návštěvě Prahy v roce 1998, zhodnotila při našem posezení jednoho jarního podvečera svůj příběh slovy: „Měla jsem těžký, ale plný život. Nelituji ničeho!“ O několik dnů později se rozloučila s lipenskými spoluobčany a přáteli a se smutkem ve tváři odejela do nového bytu za svými dětmi zpět do Lomu. Vnučata a pravnoučata už na ni netrpělivě čekala.

Krátký návrat

Když se v Lipně na podzim roku 2009 konala malá oslava, která připomínala padesát let existence místní knihovny, vytvořené z několika málo knih, které zbyly na místě po odborovém kulturním klubu stavitelů lipenské přehrady, byl jsem také pozván.

V pěkné, útulné, byť maličké knihovně, zaujímala v první řadě mezi čestnými hosty místo Lilly Schořová, pro kterou do Lomu u Mostu osobně dojel lipenský starosta Zdeněk Zidek. Paní Lilly, třebaže už jí zrak moc nesloužil, živě rozmlouvala s mnoha dlouholetými známými a k mému velkému překvapení po hlase poznala i mne. Hned si vzpomněla na naše dlouhé a pro mne tak objemné povídání o životě a historii. Třebaže jsme se osobně setkali jen dvakrát, měl jsem při našem loučení pocit, jako bych tuto vzácnou a laskavou skoro devadesátnici, znal už mnoho let. Pestrý a nelehký život Angličanky, kterou do Čech a na Lipensko přivedla láska, se uzavřel v červnu roku 2012 v místě, kde kdysi získala domovské právo.

BUDE SE OPRAVOVAT DALŠÍ ČÁST SCHWARZENBERSKÉHO PLAVEBNÍHO KANÁLU?

TEXT A FOTO ING. HYNEK HLADÍK, PLAVEBNÍ ŘEDITEL

Existuje plán na rekonstrukci dalšího úseku Schwarzenberského plavebního kanálu. V rámci projektu „Bezbariérový region – Schwarzenberský plavební kanál – Bavorská niva“ by mělo dojít k rekonstrukci 1,4 kilometru dlouhého úseku z bývalé osady Růžový vrch k hranici s Rakouskem.

➡ děje se

Schwarzenberský plavební kanál

Schwarzenberským plavebním kanálem se zhruba jedno století plavilo palivové dříví pro císařské hlavní město Vídeň. Za tu dobu se do Vídně dopravilo po hladině vody téměř osm milionů prostorových metrů dřeva. Po skončení Vídeňské plavby se plavilo v horní části plavebního kanálu a po Želnavském smyku dalších zhruba 70 let. Naposledy tu dříví plavalo v dubnu 1961. Celkem by mělo jít o 2 700 kubíků z lesních správ Plešný a Stožec.

Státní podnik Lesy České republiky, Správa Národního parku Šumava, státní podnik Vojenské lesy a statky a jejich rakouský partner – organizace cestovního ruchu Tourismusverband Böhmerwald připravují společný projekt „Bezbariérový region – Schwarzenberský plavební kanál – Bavorská niva“.

Pravděpodobně nejrozsáhlejší částí projektu bude rekonstrukce kanálu mezi rozvodím v bývalé osadě Růžový Vrch (U Korandy) a hraničním znakem II/14 nedaleko hornorakouské osady Unterurasch, tedy místem, kde plavební kanál opouští území České republiky.

Veřejnosti se představí zcela neznámý úsek plavebního kanálu s opevněným korytem – v části kamennou dlažbou do dřevěného roštu i tyčovinou. Od křižovatky v bývalé osadě Růžový Vrch (U Korandy), kde dosud končila doprovodná cesta podél plavebního kanálu od bavorských hranic, bude postavena zcela nová lesní cesta dlouhá zhruba 1,4 km. V této části tak bude plně naplněn název projektu, protože se díky němu prodlouží bezbariérově přístupná část plavebního kanálu od rozvodí až k bývalé železné oponě. Oprava a rekonstrukce bude pokračovat dál, ale již ne bez bariér. Zejména úsek podél státních hranic pod rakouskou osadou Morau je ovšem snad nejkrásnější z celého plavebního kanálu.

Státní podnik Vojenské lesy a statky až do vzniku Národního parku Šumava spravoval Schwarzenberský plavební kanál od bavorských hranic až k rakouským u Zvonkové, doposud je v jeho správě Želnavský smyk, který umožnil plavení dříví po plavebním kanálu až do šedesátých let. Rekonstrukce Želnavského smyku bude jeho příspěvkem do společného projektu.

Rakouský partner, Tourismusverband Böhmerwald, bude pracovat jak na rekonstrukci Schwarzenberského plavebního kanálu v oblasti křížení s potokem Ježová, kde naváže na projekt realizovaný v roce 2012 státním podnikem Lesy České republiky, a u potoku Schrollenbach, tak na obnově turistické stezky do Bavorské nivy, jednoho z nejvýznamnějších rakouských vrchovištních rašelinišť. Bavorská niva je jediná lokalita ovlivněná vzdušným Lipenské přehradou.

Pravděpodobně složitější to bude s brzkou rekonstrukcí a opravou Schwarzenberského plavebního kanálu na území spravovaném Správou Národního parku Šumava vzhledem k omezujícím podmínkám ministerstva životního prostředí. Uvidíme! Každopádně posledním dosavadním krokem k obnově Schwarzenberského plavebního kanálu byly rekonstrukční práce Správy NP a CHKO Šumava mezi Medvědíím potokem a hraniční Pestřicí a státního podniku Lesy ČR mezi hraniční Ježovou a hlavním evropským rozvodím v bývalé osadě Růžový Vrch (U Korandy) v roce 2012. Za pět let od dokončení těchto prací je, bohužel, vidět podstatný rozdíl v provádění běžné údržby obou správců. Zatímco LČR udržují těsné okolí rekonstruovaného úseku pravidelným sečením, v úseku ve správě NPŠ se plavební kanál ztrácí ve vysokých porostech trav, na březích se objevují stromy a keře vysoké až 2 metry.

Na rekonstruovaných úsecích Schwarzenberského plavebního kanálu se ukázky plavení dříví konají od roku 1998. Rok 2017 byl tedy rokem 20. novodobé plavební sezóny.

Téměř od počátku novodobého plavení stojí za děním u plavebního kanálu folklorní soubor Libín-S Prachatice svým projektem Setkání s tradicí na Schwarzenberském plavebním kanálu, který v sobě spojuje setkání s folklorem, setkání s pohádkami z obou stran Šumavy, setkání s lidovými řemesly, setkání s modlitbou při poutní mši svaté a samozřejmě i setkání s plavením dříví.

SERIÁL O LIPENSKÝCH OBCÍCH: STOŽEC

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO PAVEL PECHOUŠEK A TURISTICKÝ SPOLEK LIPENSKA

Starostka Stožce Drahomíra Stanžovská

KLID, TICHO A STOŽEC

Z klidu a ideální polohy uprostřed Národního parku Šumava těží obec Stožec, který leží na samém východním okraji území, jež popisuje časopis Lipensko. V létě sem míří turisté za výlety na kole, v zimě Stožec vyhledávají pro skvělé běžecké stopy.

Namíchejte ve správném poměru klid a ticho, přidejte ideální polohu v srdci našeho největšího národního parku. Přimíchejte černočernou oblohu plnou hvězd s minimem světleného znečištění. V létě pak nekonečné možnosti k vyžití se v sedle horského kola, v zimě zase s běžeckými lyžemi na nohou. To je obec Stožec na Prachaticku. „Turisté na Stožecko jezdí hlavně za krásnou přírodou a klidem. V takovém rozsahu a kvalitě to u nás nemůže nabídnout mnoho obcí. V nižších polohách máte inverzi a my máme v noci krásnou černou oblohu plnou hvězd. To je lákadlo pro návštěvníky v každém ročním období,“ uvádí starostka obce Drahomíra Stanžovská. Součástí Stožce jsou i České Žleby, nádherná památková vesnická rezervace Dobrá, dále Černý Kříž a Nové Údolí.

Stožec bývá v zimě velmi oblíbenou turistickou destinací, protože leží na těch nejfrekventovanějších lyžařských trasách. Ty budou pro nadcházející měsíce její velkou devizou. „I když zimu opravdu nemám ráda, přála bych si, abychom mohli přilákat turisty do Stožce na kvalitní běžecké stopy, které obec udržuje vlastní rolbou,“ říká starostka. Kolik turistů ročně navštíví obec tady nenejdou. V letních měsících a při pěkném počasí není možné ve zdejších hotelích, penzionech a soukromých apartmánech najít volné lůžko. Restaurace jsou

prepelněné. Ovšem mimo letní období je to horší, to ví i starostka. „Potřebujeme turisty, kteří u nás pobudou delší dobu. Jednodenních turistů v letním období jak na kolech, tak inlinech je obrovské množství. V zimě je to lepší. Běžkaři mají prostor a místo na tento sport, není to zde jak na „Václaváku“. Na své si přijdou i pěší turisté.“ Problém je, že v obci chybí ještě jedna kvalitní restaurace. Chybí tu také toalety pro turisty. Rádi by tu také dokončili rekonstrukci jedné ze tří křížových cest ke zdejší legendární kapli.

Zhotoveny jsou kříže, obrazy pro všech čtrnáct zastavení. „Co nám chybí, je povolení Správy NP Šumava tuto cestu utvořit v terénu,“ uvádí starostka. Správa NP Šumava k tomu a k další třicítce projektů po celé Šumavě nechala vypracovat posudek vlivu na životní prostředí, tzv. EIA. „Zjednodušeně řečeno, jde o posouzení vlivu na život tetřeva hlušce. Čekáme již třetí rok, ale stále nemáme povolení. Míč je nyní na straně Ministerstva životního prostředí, potažmo Národního parku Šumava, takže ještě další rok si asi počkáme,“ dodává. Právě tyto zbytečné, úřednické obstrukce ji zvedají ze židle. „Historicky vedly ke Stožecké kapli křížové cesty tři. Žilo zde více jak desetkrát více obyvatel. Chodili na kapli. A lesy byly plné tetřeva. Vždy se hledají zástupné důvody. Je zde záměr zapomenout a nepřipomínat, že

zde lidé žili po dlouhá staletí své životy po generace, umírali, pracovali těžce na svých políčkách a v lese. Bez nich by nikdy Šumava nebyla Šumavou,“ je přesvědčena starostka.

První ženou Stožce je první volební období. Plán do toho dalšího má jasný. „Udržet zde místní obyvatele, zajistit jim maximálně pohodlný a spokojený život.“ Sama má velkou radost z toho, že se v obci zlepšují mezilidské vztahy. „V tomto směru bych opravdu chtěla dojít k tomu, že lidé vyjdou ze svých domů, přijdou mezi ostatní a Stožec trochu ožije. Je fajn, že mezi místní chodí i chalupáři. Kdo ví, jednou se z nich také mohou stát u nás trvale žijící se vším všudy. Bohužel, mladí lidé odtud odcházejí za prací a sem se vrací jen na víkendy k rodičům.“

V obci chce také nechat vyměnit veřejné osvětlení za úsporné, ohleduplné k životnímu prostředí. Plánuje výměnu střechy na již bývalém i současném obecním úřadě, který je bývalou budovou školy.

V roce 2019 slaví Stožec 250 let od založení obce. Přípravám na toto výročí se chce starostka příští rok věnovat a připravit pro obyvatele i návštěvníky pořádnou oslavu. „Poloha uprostřed NP Šumava je opravdu velice limitující, hlavně po přijetí nového zákona o ochraně přírody a krajiny. 114/1992 Sb. Rozvoj obce se tímto dostal do téměř konečné fáze. Alespoň takový pocit mám. Nicméně, životy své tady žijeme a chceme i nadále.“

Starostka pochází ze severomoravského Frýdku-Místku, kde se narodila a vystudovala gymnázium. Vdávala se v roce 1989. Její manžel, který pochází od Mělníka, nechtěl na severu Moravy zůstat, tak ji přemluvil k odchodu na Šumavu. „Hlavní důvod byl asi ten, že

„Potřebujeme turisty, kteří u nás pobudou delší dobu. Jednodenních turistů v letním období je obrovské množství. V zimě je to lepší. Běžkaři mají prostor a místo na tento sport, není to zde jak na „Václaváku“.

po zřízení Národního parku Šumava se slibovalo, že zde budou nová pracovní místa, že toto území čeká rozvoj, otevře se lidem a turistům. Přišli jsme na konci září 1992 s jeden a půlletou dcerou. Syn se již narodil tady.“ Dnes mají tři děti, které si nedovedou představit život jinde. Jen si tu budou hodně těžko shánět práci. Z Frýdku-Místku odcházela z pozice likvidátora pojistných událostí, manžel v té době pracoval jako zástupce velitele závodních hasičů v papírně Biocel Paskov. Lukrativní zaměstnání. Při hledání práce na Šumavě rychle vystřízlivěli. Všechno je odtud daleko. Nakonec začala pracovat jako zástupkyně vedoucí na poště ve Vimperku, manžel vstoupil do armády a dojížděl do Strakonice. Řada místních lidí cestuje za prací do Německa. Někteří místní, zejména z technických oborů, našli místo u Správy šumavského Parku.

DOBROVOLNÍCI BUDOU BĚHEM POMÁHAT PŘI OPRAVĚ JAKOBÍNKY

TEXT PAVEL PECHOUŠEK FOTO JIŘÍ MÁNEK A ARCHIV NÁRODNÍHO PAMÁTKOVÉHO ÚSTAVU

Dobrovolníci budou během v poháněcím kole asi 40 metrů nad zemí pomáhat při unikátní opravě věže Jakobínka v Rožmberku nad Vltavou. Oprava je stavební experiment, při kterém se zkoumají a prakticky ověřují stavební postupy a technologie užívané od středověku.

Národní památkový ústav vybral na konci listopadu dobrovolníky, kteří budou velice specifickým způsobem pomáhat při unikátním projektu - opravě věže Jakobínka v Rožmberku nad Vltavou. Dobrovolníci budou mít jedinečnou příležitost aktivně spolupracovat při obsluze repliky středověkého jeřábu inspirovaného kresbami proslulého umělce Leonarda da Vinciho a italského inženýra Bonaccorsa Ghibertiho. Jeho pomocí se bude v roce 2018 opravovat střecha a ochoz věže Jakobínky, dominanty zdejšího hradního návrší.

Národní památkový ústav získal Jakobínku do svého vlastnictví v roce 2012 a připravil projekt jejího restaurování a zpřístupnění veřejnosti. Ten je koncipován jako stavební experiment, při němž se v maximální míře zkoumají a prakticky ověřují stavební postupy a technologie užívané od středověku. Záměrem je zachránit a zpřístupnit významnou památku a současně také za-

chraňovat a uchovávat znalost historických řemesel. Památkáři nyní opravují interiér a kamenné pláště věže s využitím dřevěného „středověkého“ lešení.

Úkolem dobrovolníků bude zajišťovat pohyb jeřábu chůzí v poháněcím kole. Práce to bude naprosto jedinečná a mimořádná. Jeřáb bude osazen u vrcholu střechy Jakobínky ve výšce cca 40 metrů. Dobrovolníci budou vybíráni podle přísných pravidel:

- věk v rozmezí 18–60 let,
- přiměřená fyzická zdatnost,
- schopnost pohybu ve výškách ,
– dobrovolník musí být odolný vůči závratím,
- váha do 90 kilogramů,
- výška od 165 do 190 cm.

Vlastní restaurování věže bude probíhat s pomocí funkční repliky historického jeřábu. Da Vinci a Ghiberti si do svých skicářů zaznamenali obdivované stavební stroje, které používal Filippo Brunelleschi v letech 1420–1434 při stavbě kopule chrámu Santa Maria del Fiore ve Florencii. Leonardo da Vinci se s těmito stroji seznámil, když jako mladý učeň v roce 1472 na florentském chrámu pracoval. Na počátku 16. století se takové stavební stroje již užívaly i ve střední Evropě a nelze vyloučit, že podobný jeřáb sloužil i k opravě Jakobínky, poškozené v roce 1522 velkým požárem.

Hrad Rožmberk vybudovali v druhé polovině 13. století členové jedné z rodových větví Vítkovců, kteří se od té doby nazývali páni z Rožmberka. Hradní areál vznikl postupně a již ve středověku obsahoval dvě hlavní části, tzv. Dolní a Horní hrad, jehož součástí je zdaleka viditelná věž zvaná Jakobínka. Její neobvyklé jméno je v písemných pramenech poprvé doloženo v 1723. Když v polovině 19. století přestavovali tehdejší majitelé z rodu Buquyoů hrad v romantickém stylu, vnímali Jakobínku jako symbol jeho starobylosti.

Až do roku 1945 se věž nacházela v relativně dobrém stavu, poté se její stav zhoršoval a na počátku 21. století byla zařazena do seznamu nejohroženějších památek.

Dřevěné kolo středověkého jeřábu bude fungovat na lidský pohon.

ŽIDÉ A ROŽMBERK

TEXT A FOTO ANTONÍN MRÁZEK A WWW.LOUCOVICE-HISTORIE.CZ

Rožmberk nad Vltavou je známý zdejším Židovským městem. Žila zde největší židovská komunita na Lipensku, jejíž osud se tragicky naplnil 2. světovou válkou.

Rožmberk byl znám mezi Židy celého Rakousko-Uherska jako provinční město s rozšířenou židovskou komunitou, která měla trvalé sídlo u pravého břehu Vltavy pod hradem, kde se říkalo „Židovské město“. Podle Topografie J. G. Sommera žili v Rožmberku v roce 1841 čtyři židovské rodiny. Při stavbě školy v Rožmberku v roce 1880 byl vytesán nápis do základního kamene, ve kterém se píše: „Čísel popisných ve městě je 198, v nichž je 1.454 křesťanů. S nimi žije 72 Izraelitů a jeden rabín, který se stará o Mojžíšův zákon a obyčej.“

Až do roku 1917 byl v Rožmberku rabín Glanzberg, který nejen vykonával židovské bohoslužebné obřady, ale i učil židovské děti hebrejštině, písmu a náboženství. Po jeho smrti již v Rožmberku nebyl úřad rabína pro malý počet Židů obsazen a čtení při bohoslužbách

a výuku dětí převzali Max Allina, Heindrich Sternschein a Sigmund Holzbauer, který prováděl dohled při porážení zvířat, „aby bylo vše košer“.

Vybírám ze vzpomínek syna Heindricha Sternscheina Dolfiho Sternscheina, který studoval ve Švýcarsku a čtvrt století byl vysokoškolským profesorem v Kanadě. V Rožmberku jej znali jako „posledního rožmberského Žida“, jak se on sám před svou smrtí nazýval. „Za starých časů, ještě když byl můj otec mladší, byla v Rožmberku i židovská škola – ješiva. Děti od čtyř do deseti let se tu učily základům tóry, talmudu a jiných židovských svatých knih. Také se učily zpívat správným přízvukem staré hebrejské modlitby... Když 19. července 1935 můj otec zemřel, šlo se na jeho pohřbu přes tisíc lidí, křesťanů i Židů, aby mu vzdali poslední poctu. Vstoupí mi vždycky slzy do očí,

když si vzpomenu, že tak ušel osudu mé matky, která zahynula v osvětivských plynových komorách. Spolu s mou matkou bylo zavražděno nacistickým režimem 84 mých strýců, tet, sestřenic a bratranců“.

Židovské město v Rožmberku nad Vltavou se rozkládalo pod hradem na pravém břehu Vltavy, kde stála i synagoga. Historie židovské komunity je dlouhá a zajímavá.

Kdy se ale Židé poprvé v Rožmberku usadili, není známo. Německý historik Alois Harasko uvádí, že to bylo „již za Rožmberků“. Opírá se o soudní spor z roku 1378 mezi městy Lince a Freistadt. Předmětem sporu byla přeprava „židovského masa“ z Rožmberka do Lince. Při této cestě byl minut Freistadt, kde se povinně odvádělo clo do městské pokladny.

Na „starém“ židovském hřbitově je zbytek německy psané desky, ze které je zřejmé, že židovský hřbitov byl v Rožmberku založen před rokem 1480. V týdeníku Česko-bavorské výhledy 20/1994 se píše, že „Židé přišli do Rožmberka roku 1670 poté, co byli císařským nařízením vypuzeni z Vídně“. V lineckých soudních spisech jsou v souvislosti s nedodržením podmínek trhu v roce 1676 zmiňováni dva rožmberští Židé Joachim Löbl a Alexandr Korb. Ve fondu Buquoyová šlechta jsou v soudních spisech v Linci uvedeni v roce 1686 „jeden Žid z Rožmberka“, v roce 1706 Salamon Marian, v roce 1712 Marcus Marian a v roce 1738 Ascherl. Vesměs Židé z Rožmberka.

Nejstarší náhrobní kameny na „starém“ židovském hřbitově v Rožmberku jsou datovány do 18. století. Na jednom z nich z roku 1793 je hebrejský nápis: „Zde spočinul David z Lince. Zemřel v polovině svých let, jeho osudem se stala Eva“.

David se psal Isak Miskowitz, byl to rožmberský Žid, který byl zabit na lineckém tržišti. Spolu s ním byli na rožmberském hřbitově pohřbíváni až do roku 1863 i všichni Židé z Lince. Teprve toho roku byl v Linci zřízen židovský hřbitov.

V roce 1787 vyšel zákon o změně hebrejských jmen, ve kterém byla uzákoněna křesťní jména a německá příjmení. Bohužel se nám nezachoval žádný popis života v rožmberském židovském městě. V každém případě se zde Židům nešlo dobře, byli považováni za „druhořadé občany“, ačkoliv platili stejné poplatky vrchnosti jako ostatní obyvatelé města Rožmberk. Jednu svobodu měli ale zajištěnu, a to dodržování různých náboženských příkázání a zvyků, svěcení náboženských svátků, které každopádně v malém rožmberském židovském městě dodržovali.

Na konci 19. století bylo na „starém“ židovském hřbitově v Rožmberku ukončeno pohřbívání a u výpadekové silnice na Český Krumlov byl postaven „nový“ židovský hřbitov. Starý židovský hřbitov v Rožmberku byl prohlášen za kulturní památku, a tak se k němu chovali nejen Židé, ale i křesťané. Dokazují to i fotografie z let 1930 a 1938. Rožmberský rodák Arthur Gintner vzpomíná: „V roce 1939 táhl zástup mladých výrostků z Rožmberka na starý židovský

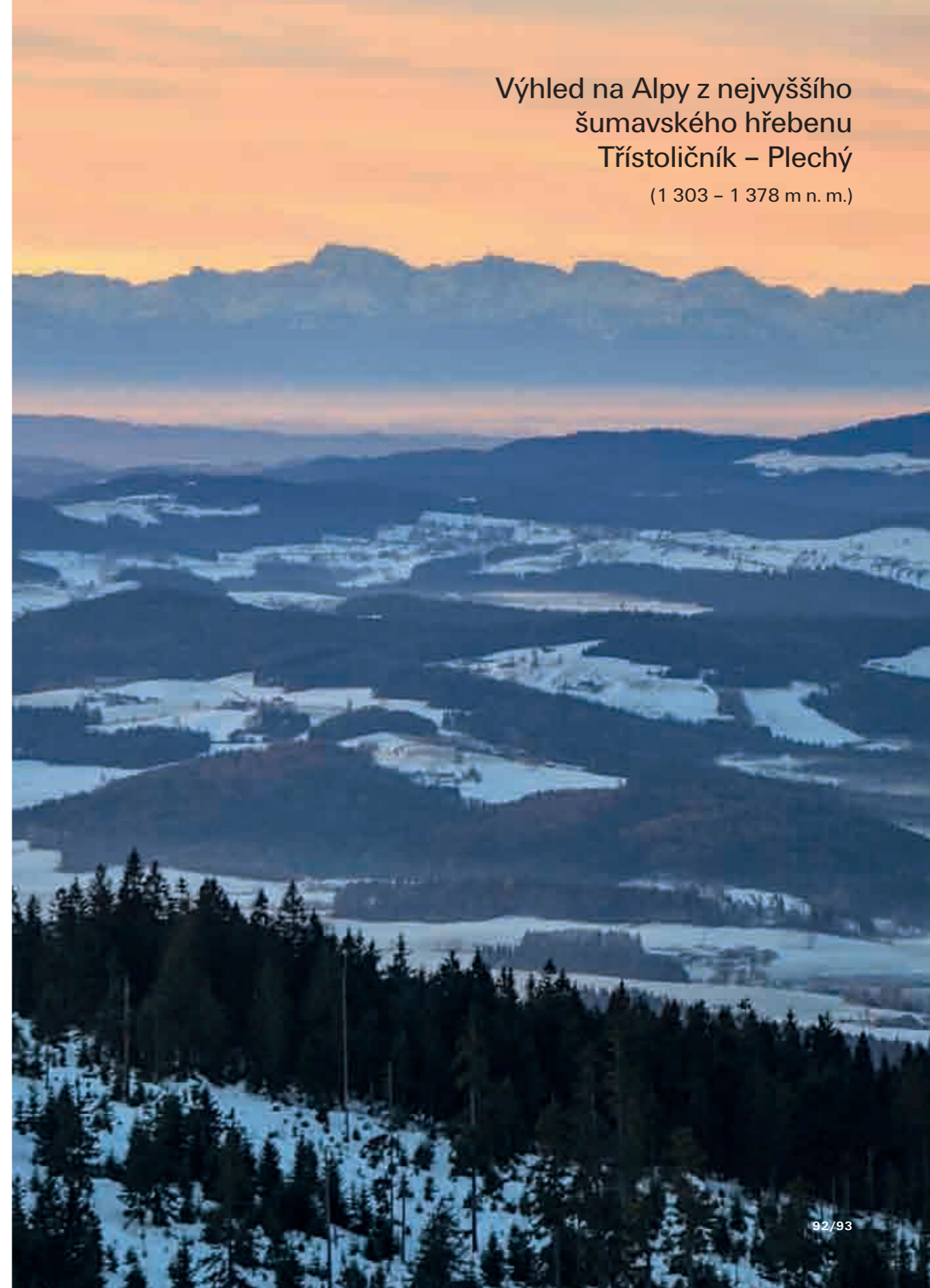
Bývalá židovská synagoga v Rožmberku pod hradem.

hřbitov, převrátili řadu starých náhrobků a další zhanobili.“ Je překvapivé, že „za tento čin museli vykonávat různou práci pro obec“. V současné době je na „starém“ židovském hřbitově již jen kolem třiceti hebrejských náhrobků.

V roce 1893 uvádí sčítání rožmberské Židovské město jako samostatnou městskou část a při sčítání obyvatel k 31. 12. 1900 bylo uvedeno, že v Židovském městě je 6 domů a 47 obyvatel Rožmberka izraelského vyznání. Z 1 082 obyvatel v roce 1915 bylo 21 Izraelitů.

Z toho lze usuzovat, že mezi lety 1890 a 1915 dochází v Rožmberku k úbytku Židů, který je však menší než odchod křesťanů z města. (Tento pokles obyvatel pokračoval a v roce 1930 žilo v Rožmberku celkem již jen 973 obyvatel.) Jako v jiných obcích měly také domy Židů v Rožmberku jako čísla popisná římské číslice, které jsou patrné na mnoha staveních.

Rožmberské židovské město ztratilo v 19. století svoji podobu. Židovští obyvatelé se postupně přestěhovali do okolních měst s trhy nebo přirozeně také do významnějších průmyslových center monarchie, například do Lince a Vídně. A tak v tomto židovském městě bydlela kromě rodiny, která se starala o synagogu, jen jedna dlouho usazená židovská rodina, jež byla duší kulturního a spolkového života a vydržela zde až do samého tragického konce.

Výhled na Alpy z nejvyššího
šumavského hřebenu
Třístoličnick – Plechý
(1 303 – 1 378 m n. m.)

UHLÍŘI, MUŽI BEZ BÁZNĚ A HANY

TEXT MARIE ŠOTOLOVÁ FOTO NÁRODNÍ ZEMĚDĚLSKÉ MUZEUM, PRACOVÍŠTĚ OHRADA

Kdo jde dnes šumavským lesem, zažívá setkání s krásnou přírodou, turisty, cyklisty, s lesníky a myslivci. Ještě v minulém století byl však les hlavně pracovním prostorem. Nejtajemnější profesi, která však už na začátku 20. století patřila spíše minulosti, měli uhlíři.

Od středověku do 19. století, kdy byly kamenouhelné doly teprve hudbou budoucnosti, měli o práci postaráno uhlíři. Jejich pracovištěm byl les a uhlíště. Odbytí měšťský trh, kde nabízeli často prostřednictvím uhlířského mistra dřevěné uhlí.

Kdo si myslí, že stačí zapálit dřevo za malého přístupu vzduchu a získá se patřičný počet zuhelněných kusů s vysokou hořlavostí, ten se mýlí. Udělat z kopice dřeva pár vozů dřevěného uhlí byla pořádná dřina, při níž se musela dodržovat přísná pravidla. Však se také řemeslo uhlíře dědilo z otce na syna. Ani tak nebylo jisté, že se podaří vypálit kvalitní uhlí. Mělo se po rozlomení krásně lesknout a málo černit. Staří Šumaváci, kteří se této výrobě věnovali, by mohli vyprávět.

Ještě před založením milíře, hromady dřeva určeného k zuhelnatění, museli mít uhlíři svolení majitele lesa. Pak už se šlo na věc. Z vesnic se do lesů nejprve odebíraly celé uhlířské party, v poslední éře už to bývala jen dvojice uhlířů. Čekal je výběr uhlíště. Věda! Nesmělo být vlhké, ve svahu, blízko porostu, který by mohl snadno vzplát, avšak zároveň nedaleko potřebné suroviny. Proto se nedoporučovalo zakládat je na jaře, kdy byla hlína prosáklá tajícím sněhem. Pálivalo se dřevo méně kvalitní a do středu milíře se sypaly různé větve, kusy z vývratů. Uhlíři měli proto nejraději už zavedené uhlíště, na němž stavěli milíře opakovaně. Tvar a svislici pomáhal držet centrální sloupek – král.

Rozebírání milíře. Arnoštov, 1918–23. Foto © Archiv NZM Praha, pobočka Ohrada.

Stavba milíře po vrstvách 4. 9. 1922, Arnoštov. Uprostřed je sloup zv. král. Foto © Archiv NZM Praha, pobočka Ohrada.

Kolem něj promyšleně vršili dřevo. Po stranách kusy kmenů, uprostřed drobnější kousky. Také zde platilo, že z bídne suroviny nevzejde kvalitní výrobek. Nejlepší bylo dřevo prosušené bez mízy. Rozdíl ve výtěžnosti byl při použití dřeva z různých druhů stromů.

Pak bylo třeba hromadu překrýt drny a mourem, aby dřevo nevzplálo najednou, ale prohořovalo a uhelnatělo pomalu, ale zase ne příliš poznenáhlu. Milíř nesměl být ani moc vysoký, ani nízký a široký jen tak akorát. Většinou se zapaloval shora a přikryl šesulí z drnu. Podle toho, jak prohořoval, museli uhlíři hrablem dřevo upravovat. Často ze žebříku opřeného o doutnajícím milíř. Že to byla práce doslova životu nebezpečná, je nasnadě. Uhlíř se mohl do milíře propadnout. Dalším nebezpečím byl výbuch celého milíře, při kterém pak létaly rozžhavené kusy klád desítky metrů okolo.

Celý proces trval dlouhé noci a dny. Uhlíři se proto během pálení střídali, bydleli v uhlířské boudě vedle pracoviště a za rodinou se v sezóně dostávali jen jednou za týden. Úplně sami však nebyli, brávali

Navršená hromada dřeva určeného k zuhelnatění čeká na překryv drny a mourem, Arnoštov 1918–22. Foto © Archiv NZM Praha, pobočka Ohrada.

si s sebou kočku. Zásoby, které měli v boudě, by jim bez kočky brzy sežraly všudepřítomné myši.

Když bylo dřevo řádně zuhelnatělé, čekalo na uhlíře postupné odebírání uhlí, jeho třídění podle kvality a doprava do města na uhelný trh. Tam už na ně podle pořadí určeného cechy čekali řemeslníci, kteří nezbytně potřebovali oheň ke své práci – kováři, pekaři, skláři a mnozí další. Z roku 1478 se dochovala uhlířská práva upravující prodej. České dřevěné uhlí se dokonce vyváželo.

Proč byli uhlíři muži bez bázně a hany? Osamocení ve tmě uprostřed odlehklých lesů se odnaučili bát různých hejkalů a bludiček. Naopak se museli spoléhat jeden na druhého a takové soužití vylučovalo sobecké náctury. Z lesních duchů uhlíři strach neměli. Ale s různými poberty, kteří jim vykrádali boudy, měli bohaté zkušenosti. Tehdy brali odplatu do svých rukou a když zloděje chytily, usekli mu na nejbližším pařezu prsty.

Dým vznášející se nad postaveným milířem svědčí o tom, že se zatím uhlířské dílo daří. Jak kvalitní však uhlí bude se uhlíř dozví až po jeho dohoření, Arnoštov 1918–22. Foto © Archiv NZM Praha, pobočka Ohrada.

Uhlíři se kvůli svému skrytému, tedy tajemnému životu v lesích stali hrdiny spousty pověstí. Ty nejhezčí hovoří o uhlířích, kteří zachránili život svému zbloudilému králi a za svou službu byli odměněni zlatem. Dnes už vás z lesa nevyvede uhlíř, ale GPS. Přesto na jejich umění dodnes narážíme. Příjmení Uhlíř není na Šumavě zdaleka výjimečné, jen na milíř s probleskujícími jiskřičkami o půlnoci už nenarážíme.

Už od začátku 20. století bylo uhlířské řemeslo předmětem zájmu historiků a národopisců. Jan Evangelista Chadt z Písku ho popisoval v roce 1913 v knize *Dějiny lesů a lesnictví v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Obrázek ilustruje, že někdy bydlela s uhlířem v lese v dočasné chýši také rodina. Většinou však žil uhlíř poblíž milíře sám a za ženou s dětmi se do vsi vydával alespoň v neděli.

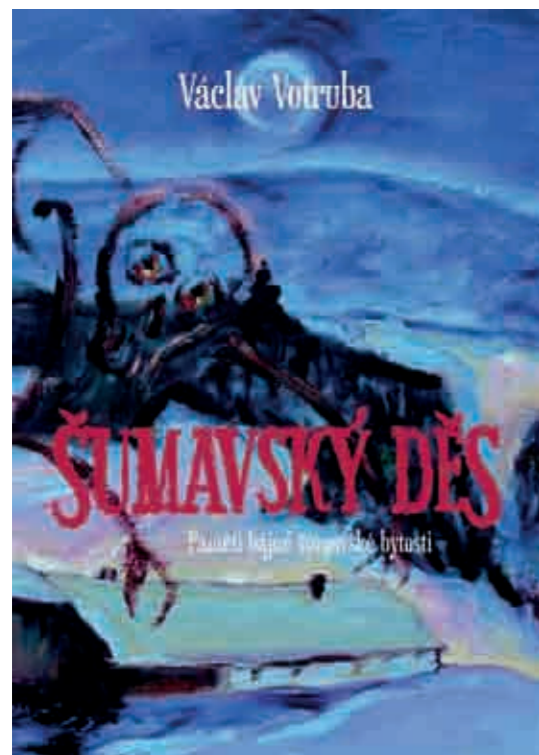

V NOVÉ KNIZE ŠUMAVSKÝ DĚS OŽÍVAJÍ TEMNÉ PŘÍBĚHY Z OKOLÍ ČESKÉHO KRUMLOVA

TEXT VÁCLAV VOTRUBA

Upíří masakr v Cetvinách, sabaty na Ďáblových kamenech v Hůrce, tajemná babička z Černé v Pošumaví, skřet v podzemí Dívčího kamene, obludník v Hořicích na Šumavě, hornoplánský obr Thomas Thieme, děsivé podzemí pod Větrním a mnohé další příběhy z dávné i nedávné historie českokrumlovského regionu přibližuje nová kniha nazvaná Šumavský Děs. Jejím autorem je českobudějovický spisovatel Václav Votruba.

„Můžete této knize věřit... nebo nemusíte. Záleží, jak moc máte otevřenou mysl. Pro někoho budou sepsané vzpomínky bájného Děsa představovat bláboly, bude se rozčilovat, že se pod Větrním nikdy nic nekopal, že v Hůrce žádné kameny, na kterých se konaly sabaty, neexistují... Je to možné, třeba vás jen taháme za nos. Třeba. Doufáme ale, že se aspoň trochu pobavíte. A pokud ne, baziliška na vás!“ vzkazuje Václav Votruba.

Kniha, která vyšla 9. srpna letošního roku, obsahuje ilustrace malíře Bronislava Frühaufa z Klenčí pod Čerchovem. Její vznik podpořila města Horní Planá a Vyšší Brod. Koupit se dá přímo u autora na mailu venca.votruba@seznam.cz či na webových stránkách www.vaclavvotruba.cz.

Spisovatel, novinář a muzikant Václav Votruba se narodil 10. února 1987 v Domažlicích. Nyní žije v Českých Budějovicích. Jeho články vycházely několik let v regionálních médiích a specializovaných hudebních časopisech. Dnes se věnuje především PR aktivitám. Debutový román Na pokraji vydal v roce 2016. O několik měsíců později mu vyšla Kniha kovu, která získala cenu Břítva za nejlepší tuzemskou rockovou knihu roku 2016. Václav Votruba se muzice věnuje i aktivně – hraje v kapelách Dark Angels, The River Of The Lost Souls a After Rain, se kterými vyprodukoval již více než 10 nahrávek.

Kapitoly knihy Šumavský děs:

Mord na hrádku Louzek, Hrob plný zlaťáků, Guláš, Helmutova košile, Ďáblovy kameny, Babička, Skřítek? Spíše skřet, Noční návštěva, Zima ve Zlaté Korumě, Plecháč, Hořický obludník, Šumavský obr, Pod Větrním, Pomsta zemřelých, V lese, Upír Ludvík.

Ukázka z knihy...

Nemrtvý vstoupil pomalým krokem. Prošel kolem své ženy k šatníku, ze kterého pomalými pohyby vytáhl košili, v níž se vždy cítil nejlépe. Byla už celá flekatá od věčně rozlitého vína, ale to nevadilo. Občas si člověk vybuduje vztah i ke kusu hadru, který by jinak vyhodil.

Karin se vyškrábala na nohy a zavěsila se mu na krk. Do nosu ji udeřil odporný zápach plný hlíny a hniloby. Jeho dech byl zničující, ale ona ho tak vrocne milovala, že jí to nevadilo...

Kapitola nazvaná Helmutova košile se odehrává v Cetvinách.

Najdete nás v obci Loučovice. Loučovice mají výbornou polohu a tak je doslova nadosah to nejlepší z oblasti Lipenska. Jen 3 kilometry od pensionu je proslulá Národní přírodní rezervace Čertova stěna – Luč s kamenným mořem. Ještě o další 2 km dál je město Vyšší Brod s fascinujícím Cisterciáckým klášterem a Poštovním muzeem s historickými poštovními kočáry. Jen o 10 kilometrů dále je překrásné historické město Rožmberk se stejnojmenným hradem nad řekou Vltavou. Tři kilometry na druhou stranu od pensionu je přehrada Lipna a spolu s ní i moderní lyžařský areál pro rodiny s dětmi Kramolín, kde najdete nejenom stopy pro běžecké lyžování, ale zejména 12 kilometrů sjezdovek a několik lanovek. Nejvýše položený hrad v Čechách Vítkův hrádek, odkud je fantastický výhled na Alpy, je od našeho pensionu vzdálen pouhých 20 minut autem.

Náš rodinný pension nabízí ubytování v útulných dvou, tří a čtyřlůžkových pokojích vybavených TV, SAT, WIFI a vlastním sociálním zařízením. K příjemnému posezení Vás zve i naše restaurace s letní zahradkou. K jídlu podáváme jak klasické české pokrmy, tak minutky a specialitu podniku – steaky na kameni. Domácí mazlíčci jsou u nás vítáni. Pension má vlastní parkoviště.

www.pensionpodlipou.cz

Ing. Jan Kubík, 382 76 Loučovice 261
Tel./Fax: +420 380 748 203
Mob.: +420 774 186 666
e-mail: info@pensionpodlipou.cz

Vyšší Brod

Turisticky velice atraktivní město s 2500 obyvateli se nachází přímo na řece Vltavě. Pro své atraktivity je často nazýváno Pokladnicí kulturních a přírodních krás. Dominantou města je cisterciácký klášter s nádherným kostelem Nanebevzetí Panny Marie s hrobkou rožmberského rodu. Klášter se pyšní nádhernou knihovnou se 70 000 knižními tituly, Vyšebrodskou Madonou i legendárním zlatým Závišovým křížem posetým drahokamy. Závišův kříž je národní kulturní památkou a bývá staven naro-veň Českých korunovačních klenotů.

KATEGORIZACE ORGANIZACÍ DESTINAČNÍHO MANAGEMENTU V ČESKÉ REPUBLICE

TEXT ING. PETR STUDNIČKA, PHD. FOTO ARCHIV TURISTICKÉHO SPOLKU LIPENSKA

Řízení cestovního ruchu není v České republice upraveno právním předpisem. Přesto vznikají na místní a regionální úrovni organizace destinačního managementu. Jedná se o organizace, které se zabývají řízením cestovního ruchu v konkrétním území. V Jihočeském kraji je to typicky Jihočeská centrála cestovního ruchu na regionální úrovni, Turistický spolek Lipenska na oblastní úrovni a Český Krumlov Tourism na municipální úrovni.

Česká centrála cestovního ruchu, CzechTourism, připravuje ve spolupráci s Ministerstvem pro místní rozvoj návrh kategorizace organizací destinačního managementu. Částečnou inspiraci lze hledat v Jihočeském kraji, který na základě certifikace organizací a posuzování vybraných ukazatelů poskytuje těmto subjektům veřejnou podporu (dotace) na jejich činnost.

Snahou zavádění kategorizace je naplnit podstatu destinačního managementu, která se skrývá pod označením „3K“ – komunikace, koordinace a kooperace mezi orgány veřejné správy a podnikatel-

skými subjekty. Prostřednictvím 3K dochází k naplňování spolupráce a partnerství při rozvoji cestovního ruchu v destinacích.

Na jednotlivé kategorie organizací destinačního managementu se bude klást pět typů požadavků – formální (požadavek přijatelnosti), kvalitativní (požadavky na strategické plánování a řízení, na produkty cestovního ruchu a marketingové aktivity), kontextové (požadavek na zaměření a činnost) a rozvojové (požadavky na hodnocení spokojenosti, na vzdělávání a rozvoj odborných kompetencí).

Jedním ze strategických cílů Konceptu rozvoje cestovního ruchu v Jihočeském kraji 2015–2020 je nastavit efektivní a víceúrovňové řízení cestovního ruchu v regionu. Roční finanční podpora na činnost organizací destinačního managementu v Jihočeském kraji je stanovena ve výši 3 mil. Kč. Celkem bylo schváleno deset žádostí subjektů, které finanční podporu ob-

držely, včetně Turistického spolku Lipenska, z. s., který vykonává destinační management na Lipensku.

Účelem Turistického spolku Lipenska je sdružovat obce, podnikatele, zájmové spolky a fyzické osoby vyvíjející činnost v oblasti Lipenska a napomáhající rozvoji regionálního cestovního ruchu s cílem vytvořit konkurenceschopnou turistickou oblast.

Název projektu: Strategie rozvoje území Svazku Lipenských obcí

Číslo projektu: SLO4/2/2015-SRU

Zadavatel projektu: Svazek Lipenských obcí

Příjemce podpory: Vysoká škola hotelová v Praze 8, spol. s r. o.

Termín řešení projektu: 1. 12. 2015–31. 10. 2016

Řešitelský tým za VŠH: Ing. Petr Studnička, Ph.D. – odpovědný řešitel, Ing. Pavel Attl, Ph.D., Ing. Lucie Plzáková, Ph.D., Ing. Šárka Tittelbachová, Ph.D. – spoluřešitelé

Zakotvěte v Marina Lipno

Nová mola pro vaše lodě

- Kotevní stání v přístavu Marina Lipno pro plachetnice a čluny
- Pro soukromé i komerční účely od května do října
- Zázemí přístavu s připojením na elektřinu, doplněním vody, WC atd.
- Zajištění jeřábu a zimního stání
- V sezoně 2018 rozšiřujeme kapacitu o 2 nová mola s 20 místy

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Projekt „Pořízení 2 plovoucích mol Marina Lipno“
je realizován za příspěví prostředků státního rozpočtu
České republiky z programu Ministerstva pro místní rozvoj ČR.
T: +420 731 410 800, E: rent@lipnoservis.cz

Penzion Herbertov – místo, kde Vltava čaruje

Ideální místo pro dovolené, firemní akce a oslavy. Areál je vybaven tenisovými a volejbalovými kurty, hřištěm na basketbal a dětským hřištěm. V zimních měsících, když klesnou venkovní teploty pod bod mrazu a napadne sníh, se z venkovního hřiště stane udržovaná ledová plocha, kde lze bruslit nebo hrát hokej a na louce penzionu jsou proslápnuté stopy pro běžkaře. Pro milovníky sjezdového lyžování má náš penzion ideální polohu. Během 10 minut se dá dojet vozem do vyhlášeného lyžařského střediska v Lipně nad Vltavou, nebo menšího rakouského střediska Sternstein, které je rovněž ideální a připravené pro rodiny s dětmi. Vyznavači bílé běžecké stopy mohou vyzkoušet nejbližší běžecké dráhy kolem vrchu Kramolín v Lipně nad Vltavou. Velkou a vyhledávanou přírodní atrakcí bývá zamrzlá hladina Lipna, na které se díky vybudované bruslařské dráze dá bruslit a provozovat další zimní sporty.

Penzion Herbertov, Herbertov 15, 382 73 Vyšší Brod, T: +420 602 659 616, E: info@penzionherbertov.cz

www.penzionherbertov.cz

Zimní dovolená na Lipně? Užijte si lyžování i wellness!

MAXANT
***hotel

U nás je možné obojí!

- Výhodné rodinné zimní balíčky s Lipno.card pro výhodnější skipasy
- Vlastní wellness centrum s bazénem
- Finská i parní sauna, whirlpool, masáže, kosmetické služby
- Skipark Frymburk 500 m
- Lyžařský areál Lipno 6 km

Hotel Maxant ***Superior, Frymburk 80, 382 79, T: 380 735 229, E: info@hotelmoxant.cz

VESLOVÁNÍ S OLYMPIONIKEM VÁCLAVEM CHALUPOU

Legendární český veslař a skifař

- účast na 6 Olympijských hrách
- trojnásobný vítěz Světového poháru
- 8 medailí z Mistrovství světa
- stříbro z Olympijských her v Barceloně

Václav Chalupa
Loděnice 1000, Lipno n. Vlt.
T: +420 603 877 007
E: vaclav@chalupasport.cz

Veslařský a Bruslařský Klub olympionika Václava Chalupy s názvem „VBK Lipno“ vychovává v Lipně nad Vltavou k veslování mládež a trénuje i dospělé. Členská základna klubu dnes čítá 20 členů, pomalu roztává a je otevřen všem zájemcům.

Věnujeme se převážně veslování na lodích pro „příběžní veslování“. To se děje na speciálních lodích – skifech a dvojskifech -, které jsou vhodné pro veslování v extrémních podmínkách na moři. Lodě jsou velice stabilní a bezpečné a přesně se hodí do podmínek velkého lipenského jezera, kde často fouká vítr a jsou velké vlny.

Naše lodě jsou také skvělé i pro začátečníky a proto v době letní turistické sezóny nabízíme veslování pro veřejnost, kdy si lidé mohou při našich kurzech a hodinách veslování vyzkoušet. Zájemcům se věnuje osobně nositel stříbrné olympijské medaile Václav Chalupa, takže jsou zaručeně v nejpovolanějších rukách. „Nejprve se lidem věnuji na dvojskifu, kdy s nimi jedu a probereme základy. Po pár lekcích je pak člověk schopen vyrazit na velkou vodu sám a to pak půjčujeme skif nebo do páru dvojskif“, říká Václav Chalupa.

- Klub je pro místní a pro mládež, zajišťujeme standardní klubový život
- Veslování pro veřejnost zajišťujeme buď na mořském skifu, nebo dvojskifu
- Ideální pro děti od 2. stupně základní školy
- Trénujeme jak v létě na vodě, tak v zimě na тренаžéru
- V příštím roce chceme začít závodit a to jak v rámci republiky, tak i na moři
- Klub je otevřen široké veřejnosti
- Lekce veslování pro veřejnost jsou rovněž pro každého

DŮLEŽITÉ KONTAKTY NA LIPENSKU

KRIZOVÉ SITUACE

Integrovaný záchraný systém 112
Záchraná služba 155, Policie 158, Hasiči 150
Horská služba 1210; 380 736 081, 602 142 235
Horská služba Nová Pec: 388 336 202
Obvodní oddělení Policie Horní Planá + 420 380 738 234
Obvodní oddělení Policie Lipno nad Vltavou 380 736 275
Hasiči Frymburk 950 238 111
Havarijní služba pro motoristy ÚAMK 1230
Pomoc motoristům nonstop ABA 1240
Vodní záchranná služba Lipno +420 606 116 001
Vodní záchranná služba Dolní Vltavice +420 606 116 001

INFOCENTRA

Informační středisko Stožec
Stožec 68, 384 44
Tel.: 388 335 014, 731 530 466
Infocentrum Černá v Pošumaví
Černá v Pošumaví 30, 382 23
Tel.: 725 949 849
Infocentrum Lipno
Lipno nad Vltavou 87
382 78 Lipno nad Vltavou
Tel.: 380 736 053, 731 410 800
MĚKZ a infocentrum Vyšší Brod
Náměstí 104, 382 73 Vyšší Brod
Tel.: 724 336 980, 380 746 627
Infocentrum Nová Pec
Nové Chalupy 41, Nová Pec, 384 62
Tel.: 602 391 223
Kulturní a informační centrum Horní Planá
Náměstí 8, 382 26 Horní Planá
Tel.: 380 738 008
Informační centrum Frymburk
Náměstí 5 – budova muzea, Frymburk 382 79
Tel.: 724 966 060
Infocentrum Rožmberk nad Vltavou
Hotel U Martina
Tel.: 380 749 745

LÉKÁRNY

Lékárna Lipno nad Vltavou
Tel.: 602 637 407, www.lekarnalipno.cz
Lékárna U Lva - Frymburk
Frymburk 193, Tel.: 777 468 803
Lékárna U Lípy - Vyšší Brod
Míru 223, Tel.: 380 746 900
Lékárna U Aeskulapa - Loučovice
Loučovice 290, Tel.: 380 748 214

TAXISLUŽBY

Taxi Němec: 605 013 234
Taxi Lipensko: 606 424 242
Taxi Lipno-Frymburk: 606 424 242
Taxi Lipno Transfers: 721 498 808
Taxi Penzion Jantar: 777 636 666
Sos Non Stop Taxi: 775 626 200

BANKOMATY

Bankomat MONETA Money Bank Horní Planá
Bankomat KB Černá v Pošumaví

Bankomat KB Frymburk
Bankomat České spořitelny Lipno nad Vltavou
Bankomat ČSOB Lipno nad Vltavou
Bankomat KB Lipno nad Vltavou
Bankomat KB Vyšší Brod
Bankomat České spořitelny Vyšší Brod

AUTOSERVISY

Karel Straka, Lipno nad Vltavou
Tel.: 606 624 838
Opravná aut p. Petr Štěrba, Černá v Pošumaví
Tel.: 380 744 109
Opravná aut p. Toncar, Horní Planá
Tel.: 728 048 200 (606 050 546)
Autoservis - odtahová služba Frymburk
Miloš Králík 602 454 954
Autoservis-pneuservis-odtahová služba
Michal Želechovský, Frymburk 171
Tel.: 723 779 289
Odtahová služba
Tel.: 737 139 495

ČERPAČÍ STANICE

Čerpačí stanice Horní Planá
Tel.: 380 738 289, otevírací doba 6:30 – 20:00
Benzinová pumpa Černá v Pošumaví
Tel.: 380 744 206, otevírací doba 7:00 – 19:00
Čerpačí stanice LPG Černá v Pošumaví
Tel.: 774 496 788, otevírací doba 8:00 – 19:00
Benzina Frymburk
Tel.: 380 735 197, otevírací doba 6:00 – 20:00
Čerpačí stanice Lipno nad Vltavou
Tel.: 602 646 531, otevírací doba 7:00 – 19:00
Benzina Vyšší Brod
Tel.: 380 746 134, otevírací doba 5:00 – 22:00
RoBiN OIL Rožmberk nad Vltavou
Tel.: 380 749 766, otevírací doba 7:00 – 19:00

POŠTY

Stožec, Tel.: 388 335 125
Nová Pec, Tel.: 388 336 041
Horní Planá, Tel.: 380 738 110
Černá v Pošumaví, Tel.: 380 744 110
Frymburk, Tel.: 380 735 111
Lipno nad Vltavou, Tel.: 380 736 267
Loučovice, Tel.: 380 748 111
Vyšší Brod, Tel.: 380 746 550
Rožmberk nad Vltavou, Tel.: 380 749 809
Hořice na Šumavě, Tel.: 380 737 110

PŘEVOZY

Převoz Horní Planá - Bližší Lhota
Tel.: 723 589 565
Převoz Dolní Vltavice - Kyselov
Tel.: 775 183 185
Převoz Frymburk - Frýdava
Tel.: 602 305 911

Vaše prodejny s českou tradicí

Zisk investujeme zpět do regionu
Třídíme odpady
Prodáváme potraviny z našeho regionu
Zaměstnáváme místní obyvatele
Podporujeme místní organizace
Poskytujeme méně dostupné služby

coop TERNO, coop TIP, coop TUTY, coop JEDNOTA, coop STAVEBNINY, coop VELKOBOCHOD

NAŠE SLUŽBY

Výběr hotovosti

Platba kartou

Dobíjení mobilních telefonů

Věrnostní čipová karta

Prodej sázenek a losů

coop Mobil COOP Mobil

Prodej vyhrazených léčiv

www.jednotakaplice.cz

Lipno.

Skischool

Jediná škola, do které se vždy těším

Online
rezervace
výuky
se slevou
15 %

www.lipno.info

[#lipnobavi](https://twitter.com/lipnobavi)